pensioenfonds PGB voor elkaar

Implementatieplan

Wet toekomst pensioenen

Pensioenfonds PGB

2 november 2026

Inhoud

Inhoud 2

Inleiding 5

1. Inrichting projectorganisatie, rolverdeling PGB en PGB-PD en besluitvorming 6

1.1 Inrichting projectstructuur 6

1.1.1 Samenstelling projectorganisatie 6

1.1.2. Gerealiseerde mijlpalen 9

1.1.3 Vervolgstappen tot aan transitie 10

1.2 Rolverdeling tussen PGB en PGB-PD tijdens de transitie ten aanzien van de aanpassing van de IT-omgeving 10

1.3 De rol van sleutelfunctiehouders (SFH) 11

1.4 De rol van de fondsorganen 11

1.5 Besluitvormingsproces vaststelling implementatieplan 11

1.5.1 Beschrijving van het doorlopen besluitvormingsproces 12

1.5.2 Oordeel van het bestuur 12

1.5.3 Oordelen van sleutelfunctiehouders 12

1.5.4 Oordelen van pensioenfondsorganen 13

2. Risicoanalyses en beheersingsmaatregelen 15

2.1 Integraal risicobeheer PGB 15

2.2 Wijzigingen als gevolg van de transitie naar het nieuwe pensioen 16

2.2.1 Belangrijkste wijzigingen in taken en verantwoordelijkheden 16

2.2.2 Belangrijkste wijzigingen in bedrijfsprocessen 17

2.2.3 Belangrijkste wijzigingen in de governance 21

2.2.4 Belangrijkste wijzigingen in de kostenstructuur 22

2.2.5 Risk Self Assessment 23

2.3 Risicogebieden 24

2.3.1. Operationele risico's en IT-risico's 24

2.3.2 Uitbestedingsrisico 27

2.3.3 Risicoanalyse en beheersing financiële risico's 32

2.3.4 Juridische en privacy risico's 36

2.4 Oordeel op technische uitvoerbaarheid van de nieuwe pensioenregeling 38
2.4.1 Oordeel haalbaarheid 38
2.4.2 Te nemen stappen 38
2.4.3 Risico's en beheersmaatregelen 39
2.5 Conclusie 40

3. Data en datakwaliteit 41
3.1 Wettelijk kader 41
3.2 Beschikbaarheid data 41
3.3. Opzet datakwaliteitsbeleid 43
3.4 Risico-inventarisatie en risicobeoordeling datakwaliteit 43
3.5 Complexe dossiers 45
3.6 Risicobereidheid t.a.v. datakwaliteit 46
3.7 Verrichte werkzaamheden 46
3.8 Bevindingen 48
3.9 Nog te verrichten werkzaamheden 48
3.10 Vóór invaarbesluit: Rapportage externe accountant/ IT-auditor 48
3.11 Na invaarmoment: onderzoek externe accountant 50
3.12 Omgang datakwaliteit na invaarmoment 50
3.13 Omgang verwerking terugwerkende kracht pensioenmutaties 50

4 Invaren 51
4.1 Beschrijving hoe PGB wenst om te gaan met opgebouwde aanspraken en rechten. 51
4.1.1. Verschillende transitiepaden 51
4.1.2. Beoordeling evenwichtigheid transitie op fondsniveau 51
4.2 Invulling besluit over omrekenmethoden en aanwending vermogen. 52
4.2.1 Transitiedoelstellingen, maatstaven en bandbreedtes 52
4.2.2 Verdeling van het vermogen 56
4.2.3 Arbeidsongeschiktheidspensioen, premievrije voortzetting en nabestaandenpensioen 66
4.2.4 Bijzondere afspraken en hoe daarmee wordt omgegaan 67
4.2.5 Gevolgen van eventuele toeslagverlening in het kader overbruggingsplan of indexatie AMvB 67
4.2.6 Wijziging van uitvoering pensioenovereenkomst 68
4.2.7 Onderbouwing transitie-effecten 69
4.2.8 Onderbouwing evenwichtige belangenafweging 73
4.2.9. Beschrijving en onderbouwing minimale invaardekkingsgraad 81

5 Transitie-FTK en overbruggingsplannen **83**

6 Transitieplannen **84**

6.1 Besluitvormingsproces rondom transitieplan 84

6.1.1. Gevolgd proces en betrokken partijen 84

6.1.2. De keuzes in de transitieplannen 86

6.2 Wijze van vaststelling evenwichtigheid transitieplan 89

6.3 Wijze van vaststelling uitvoerbaarheid transitieplan 91

6.4 Toets op conformiteit van het transitieplan met wettelijke voorschriften 91

6.5 Gemotiveerde toelichting op afwijken van het transitieplan 92

6.6 Financiële en economische grenzen voor uitvoering van de transitie 92

7. Afspraken overschrijding financiële grenzen op invaarmoment **94**

Bijlagen **96**

Bijlage I. Bandbreedtes per leeftijdscohort URM 96

Bijlage II. Staffel met dekkingsgraad gerelateerde bestuursbesluiten 101

Bijlage III. Evenwichtigheidstoets van transitie-effecten voor alternatieve dekkingsgraden en startrentes. 105

Inleiding

Pensioenfonds PGB (hierna: PGB) is een pensioenfonds voor en door sociale partners uit verschillende sectoren. Bij PGB zijn zowel verplichtgestelde sectoren als werkgevers uit sectoren binnen de statutaire werkingssfeer aangesloten. PGB voert meerdere pensioenregelingen uit (middelloon- en beschikbare premieregelingen) voor 10 sectoren en meer dan 400 vrijwillig aangesloten werkgevers.

De Wet toekomst pensioenen (hierna: Wtp) zorgt ervoor dat alle pensioenregelingen in Nederland uiterlijk 1 januari 2028 aangepast moeten worden. Onder de Wtp zal PGB zowel een solidaire premieregeling (hierna: SPR) als een flexibele premieregeling (hierna: FPR) uitvoeren. Daarnaast zal PGB voor de deelnemers voor wie de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten niet worden ingevaren in het nieuwe pensioen het Financieel Toetsingskader (hierna: FTK) blijven uitvoeren.

De aanpassing van de pensioenregeling is door sociale partners van PGB overeengekomen. Sociale partners hebben PGB via het indienen van een transitieplan de opdracht gegeven om de nieuwe pensioenregeling uit te voeren en de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten al dan niet in te varen in het nieuwe pensioen. PGB heeft ongeveer 450 transitieplannen ontvangen.

PGB verzorgt de transitie op fondsniveau, dat op onderliggende transitieplannen gebaseerd is. PGB heeft getoetst of de transitieplannen voldoen aan wet- en regelgeving, uitvoerbaar en niet onevenwichtig zijn en passen bij het fondsbeleid. Eventuele bevindingen zijn teruggekoppeld aan sociale partners en de transitieplannen zijn hierop aangepast. PGB heeft vervolgens in maart 2026 de opdracht van sociale partners aanvaard, onder voorbehoud van de aanpassing van (de bandbreedtes in) het transitieplan. Vervolgens heeft het bestuur op een aantal punten de besluitvorming nader aangescherpt om de evenwichtigheid van de transitie te verbeteren en is het bestuur met sociale partners aangepaste bandbreedtes voor de transitieplannen overeengekomen.

Dit is het implementatieplan van PGB. Dit implementatieplan is op grond van artikel 150i van de Pensioenwet (hierna: PW) opgesteld bij aanpassing van de pensioenregeling aan Wtp. In dit implementatieplan legt PGB vast op welke wijze het voorbereidingen treft voor de uitvoering van de gewijzigde pensioenregeling en op welke wijze uitvoering zal worden gegeven aan de gewijzigde pensioenregeling en het invaren. Naast het implementatieplan beschikt PGB over een gedetailleerde planning en maandelijkse voortgangsrapportage van de implementatie van het nieuwe pensioen.

Het wettelijk communicatieplan van PGB vormt onderdeel van dit implementatieplan en is in een apart document vormgegeven.

1. Inrichting projectorganisatie, rolverdeling PGB en PGB-PD en besluitvorming

Dit hoofdstuk beschrijft de projectorganisatie. Daarnaast geeft het inzicht in de gerealiseerde en nog te realiseren mijlpalen. Ook wordt ingegaan op het besluitvormingsproces en het oordeel van het bestuur, de sleutelfunctiehouders (hierna: SFH's) en de fondsorganen.

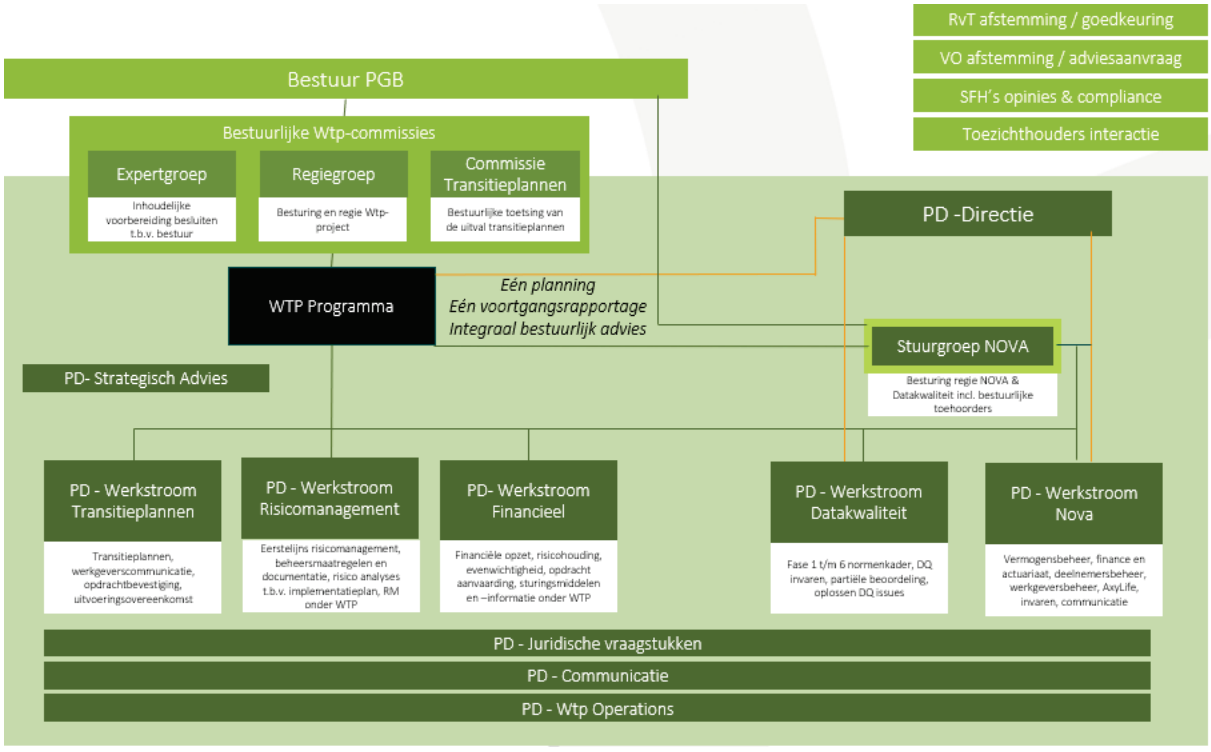
1.1 Inrichting projectstructuur

1.1.1 Samenstelling projectorganisatie

PGB bestuurt met een bestuurlijk Wtp-programma het Wtp-traject. In een Wtp-programma bij PGB Pensioendiensten (hierna: PGB-PD) zijn activiteiten en werkzaamheden belegd die het bestuurlijke programma faciliteren. De vormgeving van de projectorganisatie is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Er is één project Wtp. Dit project bestaat uit een bestuurlijke kant en een uitvoeringskant;
- Het Wtp-project kent één integrale planning en één integrale voortgangsrapportage;
- Het Wtp-project is gericht op een transitie per 1 januari 2027.

De projectorganisatie ziet er als volgt uit:

Figuur 1: Overzicht projectorganisatie.

Hieronder wordt een nadere toelichting gegeven op de projectorganisatie.

Toelichting op projectorganisatie

Het Wtp-project is een gezamenlijk project van PGB en PGB-PD met een gezamenlijk doel, waarbij elk zijn eigen verantwoordelijkheden heeft. Het bestuur van PGB is eindverantwoordelijk voor de transitie. PGB-PD ondersteunt PGB daarbij en stelt het bestuur in staat om de transitie succesvol en tijdig af te ronden.

Het bestuur van PGB:
- Is eindverantwoordelijk voor de pensioentransitie in zijn totaliteit.
- Maakt inhoudelijke keuzes en draagt zorg voor de besluitvorming.
- Zorgt voor een integraal en beheerst proces.
- Zorgt voor de afstemming met SFH's.
- Zorgt voor de afstemming met fondsorganen verantwoordingsorgaan en Raad van Toezicht, met inachtneming van hun wettelijke taken.
- Is aanspreekpunt van en zorgt voor afstemming met De Nederlandse Bank (hierna: DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (hierna: AFM).
- Is aanspreekpunt voor de vereniging van gepensioneerden

Het bestuur volgt het BOB-model voor de besluitvorming rondom Wtp. BOB staat voor de drie fases (1) **B**eeldvorming - (2) **O**ordeelsvorming - (3) **B**esluitvorming.

Regiegroep
De Regiegroep bewaakt de integrale voortgang van het Wtp-project, de planning en het stakeholdersmanagement. De Regiegroep stuurt bij, waar nodig, en bepaalt de prioritering van de verschillende stappen in het traject.

Expertgroep
De Expertgroep bespreekt de inhoudelijke punten van het Wtp-project. De Expertgroep geeft adviezen aan het bestuur door het bestuur te voorzien van informatie voor de beeld- en oordeelsvorming. De inhoudelijke punten, die besproken worden in de Expertgroep, worden voorbereid in de PGB-PD-werkstromen. In de Expertgroep vindt geen formele besluitvorming plaats, tenzij het bestuur daarvoor een mandaat aan de Expertgroep heeft afgegeven.

Commissie transitieplannen
De Commissie Transitieplannen beoordeelt de transitieplannen van sociale partners, waar een uitzonderingsgrond van toepassing is. Daarbij is de Commissie Transitieplannen bevoegd om een oordeel te geven over bijzondere gevallen binnen de toetsingssystematiek, bijzondere omstandigheden in individuele dossiers en inhoudelijke of procedurele vragen van (aangesloten) werkgevers en sociale partners.

Bestuursbureau
Het bestuursbureau ondersteunt het bestuur en coördineert de afstemming met fondsorganen (verantwoordingsorgaan en Raad van Toezicht), de afstemming met DNB en AFM en de relatie met de vereniging van gepensioneerden en de Werkgeversraad.

De ondersteuning van PGB-PD bestaat uit:
- Advisering van het bestuur en het (laten) uitvoeren van kwantitatieve analyses ten behoeve van deze advisering.
- Ondersteuning bij het opstellen van besluitvormings- en beleidsdocumenten.
- Borging van juiste en kwalitatief goede uitvoerende activiteiten en werkzaamheden.
- Projectmanagement op voortgang.
- Vormen documentenbibliotheek.

- Het communiceren met aansluitingen, sociale partners van de sectoren, vakbonden, adviseurs en deelnemers, namens PGB en op een met PGB afgestemde wijze (via een communicatieplan).

De projectorganisatie heeft verschillende **PGB-PD-werkstromen**:

- De *Werkstroom transitieplannen* is verantwoordelijk voor het ontvangen van de transitieplannen en het laten toetsen van deze plannen op wet- en regelgeving, uitvoerbaarheid en evenwichtigheid. Deze werkstroom onderhoudt de relatie met werkgevers rondom de transitieplannen, het proces van opdrachtbevestiging en de uitvoeringsovereenkomst.
- De *Werkstroom financieel* is verantwoordelijk voor de activiteiten rondom het vaststellen van de risicohouding, de financiële opzet (inclusief het beleggings-, uitkerings- en solidariteitsbeleid en de vormgeving van de reserves), de onderbouwing en monitoring van de evenwichtigheid en de opdrachtaanvaarding. Ook het beleggingsbeleid tijdens de transitie valt onder deze werkstroom.
- De *Werkstroom risicomanagement* is verantwoordelijk voor de Wtp Risk Self Assessments (hierna: RSA), de eigenrisicobeoordeling en risico-analyses ten behoeve van dit implementatieplan.
- De *Werkstroom datakwaliteit* is verantwoordelijk voor de datakwaliteit voor, tijdens en na transitie. Hieronder valt ook het onderzoek naar de datakwaliteit, de herstelacties die daaruit voortkomen en de werkzaamheden in het kader van “Stay Clean”.
- De *Werkstroom uitvoering* (project Nova) is verantwoordelijk voor de uitvoeringstechnische implementatie van de Wtp. Dit betreft het deelnemersbeheer, het werkgeversbeheer, de koppeling tussen de pensioenadministratie en vermogensbeheer, Balansbeheer, Actuariaat, Finance & Control, de invaarprogrammatuur, de individuele deelnemerscommunicatie voor en na transitie en de werkgeverscommunicatie na transitie.

De bovenstaande werkstromen worden ondersteund door de werkstromen: Juridische vraagstukken, Communicatie en Wtp Operations.

Elke werkstroom heeft een werkstroomleider, die de activiteiten in de eigen werkstroom coördineert. Eén keer per week vindt een overleg plaats tussen de werkstroomleiders om de diverse werkzaamheden met elkaar af te stemmen, onder leiding van de programmamanager.

Stuurgroep NOVA
Stuurgroep NOVA heeft de regie over project NOVA. Dit project houdt zich bezig met de uitvoeringstechnische implementatie van Wtp. In stuurgroep NOVA vindt afstemming plaats tussen het project en de directie van PGB-PD. In stuurgroep NOVA zijn twee bestuurders toehoorders.

Programmamanager
De programmamanager is verantwoordelijk voor de aansturing van het Wtp-project, het borgen van de integraliteit, de planning en bemensing van het Wtp-project en het opstellen van de voortgangs-rapportage. De programmamanager rapporteert aan het bestuur van PGB. Daarnaast wordt de voortgang van het project besproken in de directie van PGB-PD. De projectleider Nova en datakwaliteit rapporteren aan de directie van PGB-PD en (via de programmamanager) aan het bestuur van PGB.

1.1.2. Gerealiseerde mijlpalen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de gerealiseerde mijlpalen.

PGB beoogt op 1 januari 2027 de transitie naar het nieuwe pensioen te implementeren. Hiertoe is een planning opgesteld. De gerealiseerde mijlpalen zijn in de onderstaande tabel samengevat:

Datum	Mijlpaal
Opdracht van sociale partners	
30-4-2025	Ontvangst transitieplannen sociale partners
30-6-2025	Toetsing ontvangen transitieplannen en terugkoppeling bevindingen
15-12-2025	Vastleggen bandbreedtes evenwichtige transitie via een addendum
15-12-2025	Aangepaste transitieplannen ontvangen en getoetst
31-03-2026	Opdrachtbevestiging van PGB naar aansluitingen
t/m 31-12-2026	Monitoring transitie-effecten en indien nodig aanscherpen bandbreedtes evenwichtige transitie via een addendum transitieplan
Financiële opzet en beleid Wtp en onderbouwing evenwichtigheid transitie	
30-11-2025	Keuze PGB voor het al dan niet gebruik maken van het transitie FTK
30-09-2025	Vaststellen risicohouding en beleggingsbeleid
30-09-2025	Vaststellen financiële opzet en beleid
30-11-2025	Vaststellen beleggingsbeleid tijdens transitie
31-12-2025	Onderbouwing evenwichtigheid transitie
30-09-2026	Aanscherping onderbouwing evenwichtigheid transitie
Datakwaliteit	
30-07-2025	Onderzoek datakwaliteit voormalige administratie (Maia)
31-12-2025	Onderzoek datakwaliteit huidige administratie (Axylife)
Wettelijk verplichte plannen	
31-03-2026	Communicatieplan (op 30-06-2026 aangepast n.a.v. opmerkingen AFM)
31-03-2026	Implementatieplan (op 30-9-2026 aangepast met aanscherping evenwichtigheid transitie)
N.v.t.	Overbruggingsplan (alleen van toepassing bij keuze voor gebruik transitie FTK)
Bestuurlijk proces	
2023 e.v.	Hoorrecht vereniging van gepensioneerden
17-12-2025	Toetsmoment december 2025 t.b.v. haalbaarheid transitiedatum 1 januari 2027
14-01-2026	Voorgenomen opdrachtaanvaarding door PGB
26-02-2026	Advies verantwoordingsorgaan PGB
26-02-2026	Goedkeuring Raad van Toezicht PGB
19-03-2026	Toetsmoment maart 2026 t.b.v. haalbaarheid transitiedatum 1 januari 2027
19-03-2026	**Definitieve opdrachtaanvaarding PGB en besluit tot invaren**
31-03-2026	Melding DNB via invaarsjabloon
30-06-2026	Toetsmoment juni 2026 t.b.v. haalbaarheid transitiedatum 1 januari 2027
24-09-2026	Advies verantwoordingsorgaan PGB op het herziene besluit tot invaren
24-09-2026	Goedkeuring Raad van Toezicht PGB op het herziene besluit tot invaren
30-09-2026	**Herbevestiging besluit tot invaren,** gegeven aangescherpte onderbouwing evenwichtigheid transitie
30-09-2026	Toetsmoment september 2026 t.b.v. haalbaarheid transitiedatum 1 januari 2027
30-09-2026	Afronding werkzaamheden datakwaliteit: ‘get clean’ en ‘stay clean’

Figuur 2: Gerealiseerde mijlpalen voor implementatie naar Wtp.

1.1.3 Vervolgstappen tot aan transitie

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de nog te realiseren mijlpalen.

De volgende stappen dienen nog genomen te worden tot aan het transitiemoment.

Datum	Mijlpaal
Opdracht van sociale partners	
30-11-2026	Aansluitingen ontvangen uitvoeringsovereenkomst
Financiële opzet en beleid Wtp en onderbouwing evenwichtigheid transitie	
Periodiek	Evenwichtigheid: monitoring transitie binnen onderzochte scenario's
01-12-2026	Rekenregels overschrijding financiële grenzen op invaarmoment nader uitgewerkt
Datakwaliteit	
Q2-2027	Datakwaliteit afronding toetsmoment 2
Uitvoeringstechnische implementatie	
30-11-2026	Systemen klaar voor Wtp
31-12-2026	De organisatie, medewerkers, procedures en controls zijn klaar voor het nieuwe stelsel
30-11-2026	Deelnemers ontvangen voorlopig transitieoverzicht
30-06-2027	Deelnemers ontvangen definitief transitieoverzicht
Bestuurlijk proces	
30-11-2026	Toetsmoment november 2026 t.b.v. haalbaarheid transitiedatum 1 januari 2027
01-01-2027	**Transitiemoment**

Figuur 3: Nog te nemen stappen voor implementatie naar Wtp.

Via de toetsmomenten monitort het bestuur of de implementatie van de nieuwe pensioenregeling en het – indien van toepassing – invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten op een beheerste wijze plaats kan vinden per transitiedatum 1 januari 2027. Hiertoe heeft PGB een bestuurlijk beheerskader opgesteld. In dit bestuurlijk beheerskader is per toetsmoment opgenomen welke bewijsstukken beschikbaar moeten zijn. Als de voortgang onvoldoende is om de transitie op een beheerste wijze plaats te laten vinden, zal PGB de transitiedatum uitstellen tot uiterlijk 1 januari 2028. Dit is de uiterste wettelijke datum dat de transitie naar de Wtp moet plaatsvinden.

1.2 Rolverdeling tussen PGB en PGB-PD tijdens de transitie ten aanzien van de aanpassing van de IT-omgeving

De pensioenuitvoering van PGB is ondergebracht bij PGB-PD. Het bestuur van PGB heeft PGB-PD de opdracht gegeven om de pensioenuitvoering gereed te maken voor de uitvoering van de Wtp. Dit betreft zowel de pensioenuitvoering als het vermogensbeheer. PGB-PD is daarom verantwoordelijk voor de operationele inrichting van de Wtp voor PGB. Hiertoe is project Nova ingericht. Nova is onderdeel van het Wtp programma van PGB. Het bestuur houdt hierop toezicht en is bestuurlijk verantwoordelijk voor de implementatie van de Wtp bij PGB.

Het bestuur van PGB beoordeelt de voortgang van de operationele inrichting van de Wtp op de volgende wijze:

- Het bestuur ontvangt maandelijks een voortgangsrapportage van het Wtp-project. Onderdeel hiervan is de voortgang van de operationele inrichting van de Wtp bij PGB-PD (project Nova).
- Het bestuur is als toehoorder aanwezig bij vergaderingen van stuurgroep Nova, waarin de voortgang van de operationele implementatie van de Wtp wordt besproken. Eenmaal per kwartaal ontvangt

het bestuur een meer uitgebreide voortgangsrapportage inzake project Nova. Onderdeel van deze rapportages zijn de materiële risico's, die volgen uit de Nova-risklog.
- Het bestuur beschikt over een bestuurlijk beheerskader, waarin de benodigde bewijsstukken op de bestuurlijke toetsmomenten is vastgelegd. De benodigde bewijsstukken vanuit project Nova vormt hier een belangrijk onderdeel van.
- In de wekelijkse regiegroep wordt aandacht besteed aan de voortgang van het project, waaronder project Nova.
- Een afvaardiging van het bestuur is toehoorder bij vergaderingen van stuurgroep Nova.

1.3 De rol van sleutelfunctiehouders (SFH)

Vanaf de start van het project heeft PGB de sleutelfunctiehouders nauw betrokken en zijn afspraken gemaakt met hen gemaakt over de invulling van hun rol. Het bestuur van PGB heeft hen, voorafgaand aan de besluitvorming, over de onderstaande onderwerpen om een opinie gevraagd.

Sleutelfunctiehouder risicobeheer:
- Datakwaliteit
- Risicohouding
- Beleid
- Plausibiliteit en uitgangspunten invaarberekeningen en transitie-effecten
- Onderbouwing evenwichtigheid transitie
- Communicatieplan
- Implementatieplan
- Eigen Risico Beoordeling (ERB) en Risk Self Assessment (RSA)

Sleutelfunctiehouder actuarieel:
- Datakwaliteit
- Risicohouding
- Beleid
- Plausibiliteit en uitgangspunten invaarberekeningen en transitie-effecten
- Onderbouwing evenwichtigheid transitie

Sleutelfunctiehouder internal audit:
Uitgevoerde en nog uit te voeren audits

1.4 De rol van de fondsorganen

Verantwoordingsorgaan
Het verantwoordingsorgaan is, volgens artikel 150m lid 4 van de Pensioenwet, verzocht advies uit te brengen over het voorgenomen besluit tot invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten, de beleidsmatige keuzes in dit kader en de inzet van het fondsvermogen. Daarnaast heeft het verantwoordingsorgaan, op grond van met artikel 115a van de Pensioenwet, adviesrecht over de uitvoeringsovereenkomst en het uitvoeringsreglement.

Raad van Toezicht
De Raad van Toezicht is in lijn met artikel 150m lid 7 van de Pensioenwet om goedkeuring gevraagd voor het voorgenomen besluit tot invaren.

1.5 Besluitvormingsproces vaststelling implementatieplan

In deze paragraaf wordt ingegaan op het doorlopen besluitvormingsproces en het oordeel van het bestuur, de sleutelfunctiehouders en de fondsorganen.

1.5.1 Beschrijving van het doorlopen besluitvormingsproces

Besluitvorming over het implementatieplan is de verantwoordelijkheid van het bestuur. Het bestuur heeft hiervoor gebruik gemaakt van het BOB-model. Het implementatieplan is ook een vastlegging van diverse eerdere besluiten die door het bestuur zijn genomen.

De voorbereidingen, die nodig zijn om te komen tot een implementatieplan, zijn uitgevoerd door het Wtp-project, onder regie van het bestuur. De conceptversie van het implementatieplan is meermaals besproken in de expertgroep en in het bestuur van PGB. Het bestuur heeft het implementatieplan vastgesteld, na ontvangst van de opinie van de SFH risicobeheer en SFH actuarieel. Het verantwoordingsorgaan en de Raad van Toezicht hebben het implementatieplan ontvangen als onderdeel van de stukken ten behoeve van het adviesrecht, respectievelijk het goedkeuringsrecht met betrekking tot het invaarbesluit.

1.5.2 Oordeel van het bestuur

De opdrachten van sociale partners, zoals beschreven in de verschillende transitieplannen, voldoen aan de wet- en regelgeving en zijn uitvoerbaar door PGB. De transitieplannen, in combinatie met het PGB beleid, resulteren naar de mening van het bestuur ook op fondsniveau in een evenwichtige transitie.

Het bestuur van PGB heeft daarom op 19 maart 2026 besloten om:

- De opdrachten van verschillende sociale partners in de verschillende transitieplannen te aanvaarden.
- In te stemmen met het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten, als dit verzoek door sociale partners in het betreffende transitieplan is gedaan.

Op 10 september 2026 heeft het bestuur het besluit tot invaren bestendigd met een aangescherpte onderbouwing van de evenwichtigheid van de transitie. Naar aanleiding daarvan is deze aangepaste versie van het implementatieplan tot stand gekomen.

Het bestuur is ervan overtuigd dat PGB de aangepaste pensioenregelingen op een beheerste en integere wijze kan uitvoeren. Daarnaast is het bestuur van PGB van mening dat:

- De risico’s in voldoende mate beheerst worden. De onderbouwing hiervan is opgenomen in hoofdstuk 2.
- De data die gebruikt wordt voor de pensioenuitvoering op het moment van transitie van voldoende kwaliteit is om het invaren en de nieuwe pensioenregeling op correcte wijze uit te voeren. De onderbouwing hiervan is opgenomen in hoofdstuk 3.
- Bij de besluitvorming de belangen van alle deelnemersgroepen en leeftijdscohorten op een evenwichtige manier zijn afgewogen. De onderbouwing hiervan is opgenomen in hoofdstuk 4.

Via toetsmomenten monitort het bestuur in 2026 elk kwartaaleinde of de implementatie van de nieuwe pensioenregeling en het – indien van toepassing – invaren van de opgebouwde pensioen-aanspraken en pensioenrechten op een beheerste wijze plaats kan vinden. Als de voortgang onvoldoende is om de transitie op een beheerste wijze plaats te laten vinden, zal PGB de transitie-datum uitstellen tot uiterlijk 1 januari 2028. Dit is de uiterste wettelijke datum dat de transitie naar het nieuwe pensioen moet plaatsvinden.

1.5.3 Oordelen van sleutelfunctiehouders

Aan veel van de onderwerpen in het implementatieplan liggen bestuursbesluiten ten grondslag. Die bestuursbesluiten zijn door de sleutelfunctiehouders getoetst vanuit hun verschillende disciplines en voorzien van opmerkingen. Na de verwerking van de opmerkingen door het bestuur hebben de

sleutelfunctiehouders positieve opinies op de onderliggende besluiten afgegeven. Daarnaast heeft de sleutelfunctiehouder risicobeheer een positieve risico opinie op dit implementatieplan uitgebracht.

1.5.4 Oordelen van pensioenfondsorganen

Het verantwoordingsorgaan heeft een adviesrecht op het uitvoeringsreglement en de uitvoeringsovereenkomst, het besluit tot invaren en de inzet van het fondsvermogen. Het adviesrecht betreft een beoordeling van het besluitvormingsproces tot invaren en op de beleidsmatige keuzes in dat kader: is alle relevante informatie meegewogen in het uiteindelijke besluit en is er sprake van evenwichtige belangenafweging. De Raad van Toezicht heeft een goedkeuringsrecht op het door het bestuur voorgenomen besluit tot invaren. De Raad van Toezicht ziet daarbij toe op de adequate risicobeheersing, de evenwichtige belangenafweging en het besluitvormingsproces. Hierbij beoordeelt de Raad van Toezicht het besluitvormingsproces tot invaren en ziet erop toe dat alle relevante informatie is meegewogen.

Het advies van het verantwoordingsorgaan en de goedkeuring van de Raad van Toezicht zijn opgenomen in aparte documenten. Hieronder volgt een samenvatting:

Advies verantwoordingsorgaan
Het verantwoordingsorgaan is al in een vroeg stadium betrokken bij de plannen voor de transitie naar het nieuwe pensioen. Bestuursleden hebben het verantwoordingsorgaan regelmatig bijgepraat en daarnaast zijn verschillende kennissessies georganiseerd. Op 20 januari 2026 ontving het verantwoordingsorgaan de adviesaanvraag bij het invaarbesluit, nadat het verantwoordingsorgaan in december al enkele conceptstukken had ontvangen. Het verantwoordingsorgaan heeft de stukken bestudeerd en verschillende vragen gesteld aan het bestuur. Ook heeft het verantwoordingsorgaan besloten om een adviseur aan te stellen voor het begeleiden bij dit traject. Samen met de adviseur heeft het verantwoordingsorgaan verschillende gesprekken gevoerd met het bestuur. Uiteindelijk heeft dit alles op 26 februari 2026 geleid tot een positief advies, met enkele verzoeken en afspraken. Deze hebben betrekking op: bijsturing voor gepensioneerden, beleggingsresultaten, risicopreferentie-onderzoek, nog te beantwoorden vragen, communicatie, risicobeheersing, bezwaar- en beroepsprocedure, governance en pensioendatum in uitvoeringsreglement.

Op 13 maart 2026 heeft het bestuur gereageerd op het advies van het verantwoordingsorgaan. In deze reactie gaat het bestuur in op de verschillende punten die in het advies zijn aangekaart en benoemt het bestuur hoe deze in het vervolgtraject worden opgepakt. Zo geeft het bestuur onder andere aan in de communicatie nadrukkelijk aandacht te besteden aan de afwegingen die zijn gemaakt en de werking van maatregelen als het inrichten van een solidariteitsreserve en de spreidingssystematiek. Daarnaast zal het bestuur het verantwoordingsorgaan bij verschillende trajecten (blijven) betrekken. Het bestuur geeft aan de constructieve en open dialoog met het verantwoordingsorgaan graag voort te willen zetten.

Op 10 september is een nieuwe adviesaanvraag inzake het herziene invaarbesluit zoals het bestuur dit heeft genomen aan het verantwoordingsorgaan verstrekt. Hier heeft overleg tussen bestuur en verantwoordingsorgaan over plaatsgevonden in aanloop naar de adviesaanvraag en ook na het vragen van het advies. Dit overleg heeft in constructieve sfeer plaatsgevonden en gaf het bestuur de gelegenheid om toelichtingen te geven op het herziene besluit. Dit heeft ertoe geleid dat het verantwoordingsorgaan op 24 september 2026 een positief advies heeft gegeven op dit herziene besluit tot invaren. Op 30 september is daar vanuit het bestuur een reactie op gegeven. Waarbij het bestuur waardering uitspreekt voor de constructieve houding van het verantwoordingsorgaan en de snelheid waarmee het positieve advies is uitgebracht.

Op 2 november heeft het verantwoordingsorgaan een positief advies uitgebracht over de uitgangspunten bij overschrijding financiële grenzen op invaarmoment.

Goedkeuring Raad van Toezicht
De Raad van Toezicht is gedurende dit traject steeds door het bestuur op de hoogte gehouden van de vorderingen en de gemaakte keuzes. Periodiek is de Raad van Toezicht hierover door het bestuur geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld hierover in gesprek te gaan. Er zijn in 2025 ook extra overleggen tussen Raad van Toezicht en een delegatie van het bestuur ingesteld om de voortgang van het traject nog frequenter te kunnen bespreken. Uiteindelijk heeft de Raad van Toezicht op 20 januari 2026 het definitieve verzoek tot goedkeuring ontvangen, nadat de Raad van Toezicht in december al enkele conceptstukken had ontvangen. Naar aanleiding hiervan is uitgebreid gesproken over verschillende onderwerpen, waarbij de spreidingstermijn, de bandbreedtes en de uitvoering/ implementatie van de transitie de belangrijkste onderwerpen waren voor de Raad van Toezicht.
De Raad van Toezicht heeft op 26 februari 2026, na ontvangst van het advies van het verantwoordingsorgaan, hun goedkeuring verleend, met daarbij aandachtspunten op de drie eerdergenoemde onderwerpen.

Op 13 maart 2026 heeft het bestuur gereageerd op de goedkeuring van de Raad van Toezicht. In deze reactie gaat het bestuur in op de keuze voor de spreidingstermijn en het voorbereiden van alternatieve scenario's. Daarnaast neemt het bestuur de oproep van de Raad van Toezicht ter harte om in de communicatie aandacht te besteden aan de groepen die minder goed uit de netto profijtberekeningen komen. Ook onderschrijft het bestuur het belang dat de Raad van Toezicht vestigt op de beheersing van uitvoeringstechnische risico's en blijft het bestuur hierover in gesprek met de Raad van Toezicht. Het bestuur zal de Raad van Toezicht in dit traject frequent blijven informeren over de stand van zaken en zal de constructieve samenwerking daarbij voortzetten.

Op 10 september is een nieuw instemmingsverzoek inzake het herziene invaarbesluit zoals het bestuur dit heeft genomen aan de Raad van Toezicht verstrekt. Hier heeft overleg tussen bestuur en Raad van Toezicht over plaatsgevonden in aanloop naar het instemmingsverzoek. Dit overleg heeft in constructieve sfeer plaatsgevonden en gaf het bestuur de gelegenheid om toelichtingen te geven op het herziene besluit. Dit heeft ertoe geleid dat de Raad van Toezicht op 24 september 2026 goedkeuring heeft gegeven op dit herziene besluit tot invaren. Op 30 september is daar vanuit het bestuur een reactie op gegeven. Waarbij het bestuur waardering uitspreekt voor de constructieve houding van de Raad van Toezicht en de snelheid waarmee de goedkeuring is uitgebracht.

Op 2 november heeft de Raad van Toezicht ingestemd met de uitgangspunten bij overschrijding financiële grenzen op invaarmoment.

2. Risicoanalyses en beheersingsmaatregelen

Dit hoofdstuk beschrijft de risico's van de transitie naar het nieuwe pensioen en de beheersing van deze risico's via beheersmaatregelen. De na beheersing resterende risico's worden afgezet tegen de risicobereidheid van PGB, om vast te stellen of aanvullende maatregelen gewenst zijn. Dit hoofdstuk is opgebouwd volgens de Good Practice van DNB.

2.1 Integraal risicobeheer PGB

Inleiding
De transitie naar het nieuwe pensioen is een omvangrijk en ingewikkeld proces. Het is van belang om de risico's voor, tijdens en na de transitie naar de nieuwe pensioenregeling op adequate wijze te beheersen. Om de risico's te beheersen heeft PGB een projectorganisatie ingericht, zoals beschreven in hoofdstuk 1.

PGB hanteert een integrale benadering voor het beheersen van risico's, waarbij de Eigen Risico Beoordeling (ERB) het fundament vormt. De ERB stelt PGB in staat om de diverse risicobronnen mee te wegen binnen zowel strategische als operationele processen. De ERB fungeert als beleidskader voor risicomanagementactiviteiten om focus, overzicht en samenhang te brengen in de risicobeheersing. De weging van de verschillende risico's vindt plaats op de risk appetite statement van PGB en de vooraf bepaalde risicobereidheid per risicobron. De effectiviteit en efficiency van het risicomanagement wordt periodiek geëvalueerd. Hierbij wordt niet alleen gestreefd naar een integere en beheerste bedrijfsvoering, maar ook naar het continu verbeteren van het risicomanagement.

Bij de transitie worden specifieke risico's geïdentificeerd, zoals IT, operationele, financiële, juridische en privacy risico's. Deze risico's worden maandelijks gedetailleerd geëvalueerd, en er zijn specifieke beheersmaatregelen ontwikkeld om elk risico te mitigeren. Deze risico's worden elk kwartaal geactualiseerd en gemonitord via een RSA-rapportage. Daarbij zijn zowel de strategische risico's als de operationele risico's geïnventariseerd en wordt beoordeeld of de risico's in voldoende mate worden beheerst via de beheersmaatregelen. De resulterende netto risico's worden afgezet tegen de risicobereidheid van PGB en geanalyseerd om ervoor te zorgen dat ze in lijn liggen met de vastgestelde normen.

De risicoweging en impactbepaling in de risico-inventarisatie is gebaseerd op een inschatting van de omvang van de impact en de waarschijnlijkheid van het optreden van het risico.

Inrichting 'three lines of defense' model
PGB hanteert het 'three lines of defense' model, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen primaire processen (eerste lijn) en monitorende, beoordelende en toetsende processen (tweede lijn) en een controlerende en oordelende (assurance) processen (derde lijn).

Eerste lijn
Risicobewust handelen is een verantwoordelijkheid van het bestuur van PGB. Dat is de eerste verdedigingslinie die moet waarborgen dat besluiten passen bij het risicoprofiel van PGB en volgens de vastgestelde normenkaders worden genomen. In dit verband worden bestuursleden aangemoedigd om countervailing power uit te oefenen ten opzichte van elkaar, richting de uitvoeringsorganisatie en de uitbestedingsrelaties.

Tweede lijn
Monitoring in de tweede lijn is van belang om de opzet, het bestaan en de werking van de risicobeheersmaatregelen te beoordelen en om het normenkader van PGB te bewaken. De tweede lijn adviseert, toetst en geeft countervailing power richting de eerste lijn.

Derde lijn
Assurance in de derde lijn is een belangrijke aanvulling op de organisatorische inrichting. Op kritische onderdelen vraagt het bestuur aanvullende zekerheid van onafhankelijke derde partijen. Onderdeel hiervan is de Interne auditfunctie, welke is gedefinieerd als: het periodiek evalueren van de adequaatheid en doeltreffendheid van de interne controlemechanismen (eerste en tweede lijn) en andere procedures en maatregelen, ter waarborging van de beheerste en integere bedrijfsvoering van PGB, inclusief uitbestede werkzaamheden. De interne auditfunctie vormt het sluitstuk van alle waarborgen binnen PGB voor de beheerste en integere bedrijfsvoering.

Het bestuur van PGB speelt een centrale rol in de continue evaluatie van het risicomanagement. Hun verantwoordelijkheid omvat het toezien op de implementatie van het ERB-kader, het beoordelen van de doeltreffendheid van de risicobeheersmaatregelen en het formuleren van oordelen op basis van uitgevoerde audits en evaluaties. Dit ondersteunt de transparante en effectieve leiding van de organisatie door het bestuur.

2.2 Wijzigingen als gevolg van de transitie naar het nieuwe pensioen

2.2.1 Belangrijkste wijzigingen in taken en verantwoordelijkheden

Deze paragraaf geeft een beschrijving van wijzigingen in taken en verantwoordelijkheden pensioenuitvoerder en partijen in vermogensbeheerketen, waarbij rekening is gehouden met grotere afhankelijkheid tussen pensioen- en vermogensbeheer in de nieuwe pensioenregeling.

De bestaande taken en verantwoordelijkheden van PGB, PGB-PD en de partijen in de vermogensbeheerketen veranderen door de invoering van de Wtp in grote lijnen niet. Er is wel sprake van een aangepast pensioenproduct. De inhoud van de pensioenadministratie verandert hierdoor, er worden persoonlijke pensioenvermogens in plaats van pensioenaanspraken geadministreerd. De impact op de bedrijfsprocessen is beschreven in paragraaf 2.2.2. Daarnaast is er een grotere afhankelijkheid tussen het pensioenbeheer en vermogensbeheer.

Grotere afhankelijkheid tussen pensioen- en vermogensbeheer
Bij aanvang van project Nova (operationele implementatie van de Wtp) is een gap-analyse gemaakt om vast te stellen welke processen geraakt worden door de implementatie van de Wtp. Belangrijke conclusie was dat binnen de Wtp er meer afhankelijkheden zijn tussen het pensioenbeheer en het vermogensbeheer. Dit leidt tot een "middenfunctie" (zie paragraaf 2.2.2.), die de verbinding vormt tussen het pensioenbeheer en vermogensbeheer.

In dit kader zijn de volgende punten relevant:

- De pensioenuitvoering van PGB is ondergebracht bij PGB-PD.
- Daarnaast is PGB-PD ook de fiduciair manager; in die rol ondersteunt PGB-PD PGB bij de totstandkoming van het integrale beleggingsbeleid. PGB-PD draagt zorg voor de uitvoering van dit beleggingsbeleid en stuurt daarbij (operationele) vermogensbeheerders aan. PGB-PD beheert ook renteafdekking (het matching mandaat).
- De beleggingsadministrateur/asset serviceprovider Northern Trust verzorgt, naast custody services, de beleggings- en fondsadministratie voor PGB. De beleggingsadministratie wordt gevoed vanuit de afwikkeling van mutaties in de portefeuille, uitgevoerd door de operationele vermogensbeheerders.

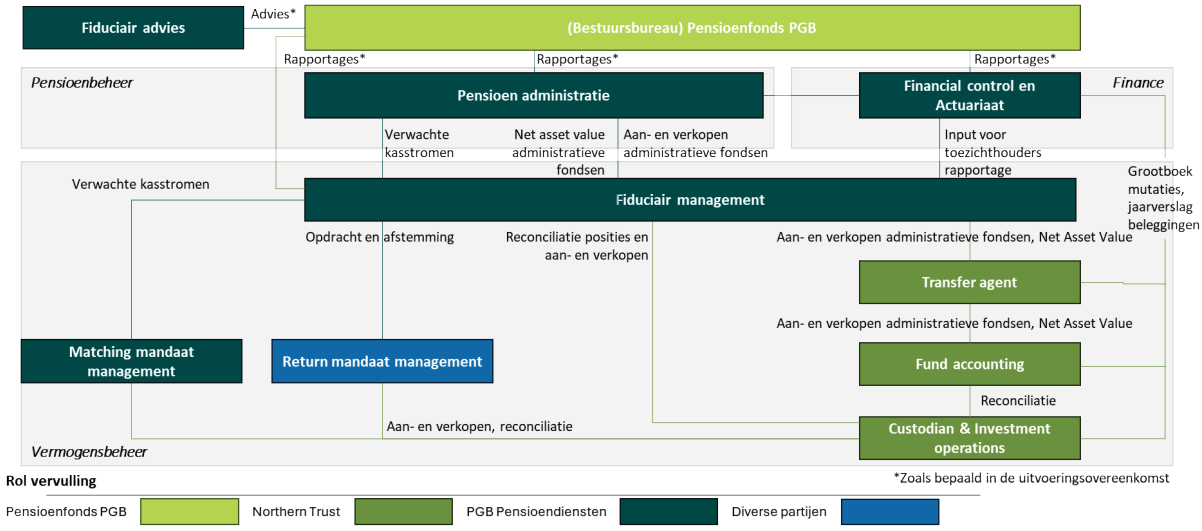
Deze administratie is de basis voor de fondsadministratie (fund accounting), waarin onder de Wtp de verschillende regelingen (SPR, FPR en de FTK-regeling) participeren via de investeerders-administratie (transfer agent). Met deze administratieve fondsen en de investeerdersadministratie is scheiding tussen de regelingen gerealiseerd. Deze scheiding faciliteert scheiding tussen Wtp en FTK (volgens artikel 150l lid 7 van de PW) en de scheiding tussen regelingen binnen de Wtp.

De combinatie van beleggingsadministratie en fondsadministratie biedt de basis voor de bestuurlijke rapportages, de DNB-rapportages en de toetsing van beleggingen aan richtlijnen.

Bovenstaande dienstverlening van Northern Trust en samenwerking met de PGB-PD is bestaand en blijft ongewijzigd.

Het nieuwe pensioen zorgt binnen de bestaande dienstverlening voor uitbreiding, door de toevoeging van de nieuwe regelingen (SPR en FPR). PGB-PD en Northern Trust hebben aanvullende afspraken gemaakt om de toename aan benodigde informatie ten behoeve van de bestuurlijke en DNB-rapportages (naast FTK ook Wtp verslaglegging), financiële verslaglegging, cash en onderpandbeheer in goede banen te leiden.

Dit leidt tot onderstaande verdeling van rollen.

Figuur 4: Verdeling van rollen voor pensioenuitvoerder en partijen in vermogensbeheerketen.

2.2.2 Belangrijkste wijzigingen in bedrijfsprocessen

Deze paragraaf geeft een beschrijving van de wijzigingen in de belangrijkste bedrijfsprocessen (procesbeheersing).

PGB heeft voor de implementatie van de Wtp een inschatting gemaakt van de impact, die de implementatie van de Wtp heeft op bestaande processen. De benodigde veranderingen vinden voor de transitie plaats. Eenmaal aangepast worden er geen nieuwe wijzingen verwacht. De volgende processen worden onderscheiden:

Deelnemersprocessen
Deze processen omvatten onder andere:

- Aanmelding en registratie: Nieuwe deelnemers worden vanuit werkgevers geregistreerd middels een vrijwel volledig geautomatiseerd proces (straight through processing).

- Mutaties en uitkeringen: De maandelijkse mutaties, zoals het aanvragen, toekennen en herzien van pensioenen.
- Rechtsbepalingen: Processen omtrent scheiden, samenwonen, en andere juridische events blijven grotendeels intact, ondersteund door robuuste administratieve processen.

De deelnemersprocessen zullen in de kern niet of nauwelijks veranderen door het nieuwe pensioen, waardoor hier een lage impact is ingeschat. Wel zal de consequentie van deze gebeurtenissen op het pensioen van de deelnemer veranderen en de communicatie hierover. De processen en brieven worden hierop aangepast. Gestreefd wordt naar een hoge automatiseringsgraad met een zo laag mogelijk risico op (menselijke) fouten.

Pensioenadministratie
De processen van de pensioenadministratie worden uitgebreid, omdat naast de uitvoering van FTK-regelingen de twee nieuwe premieregelingen worden uitgevoerd: de SPR- en de FPR. De impact op de processen is groot.

Voor de registratie en administratie van de pensioenvermogens gebruikt PGB de IT-toepassing Axylife van Lumera. Deze IT-oplossing wordt niet vervangen, maar uitgebreid van een FTK naar een FTK en Wtp omgeving (middels een Digital Twin). Daardoor ondergaat de pensioenadministratie geen datamigratie bij de transitie naar het nieuwe pensioen. Dit komt de beheersbaarheid van de transitie ten goede en is belangrijk bij de beheersing van de (daardoor beperktere) operationele en IT-risico's.

Met de nieuwe pensioenregelingen moet Lumera bestaande geautomatiseerde processen binnen de administratie aanpassen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de jaarlijkse aanpassing van de uitkeringen, de mutatie van de persoonlijke pensioenvermogens en collectieve reserves en het toekennen van rendementen. Dit raakt de geautomatiseerde deelnemers-, polis- en kapitaaladministratie.

Werkgeversprocessen
In de werkgeversprocessen zijn er aanpassingen in de premie-administratie. Hierover wordt tijdig met de werkgevers gecommuniceerd. De nieuwe regeling heeft minimale impact op de pensioenuitvoeringsprocessen.

Processen omvatten:
- Het ontvangen en verwerken van de maandelijkse pensioenpremies vanuit de werkgevers.
- De administratieve afhandeling ervan en het debiteurenbeheer.

Vermogensbeheer
Vanwege onder andere het verdelen van rendement in beschermings- en overrendement, waarbij de matching portefeuille ingericht dient te worden om zo dicht mogelijk bij het beschermingsrendement aan te sluiten, vereist de Wtp nog meer samenwerking tussen vermogensbeheer en de pensioenadministratie. Dit is nader beschreven in paragraaf 2.2.1.

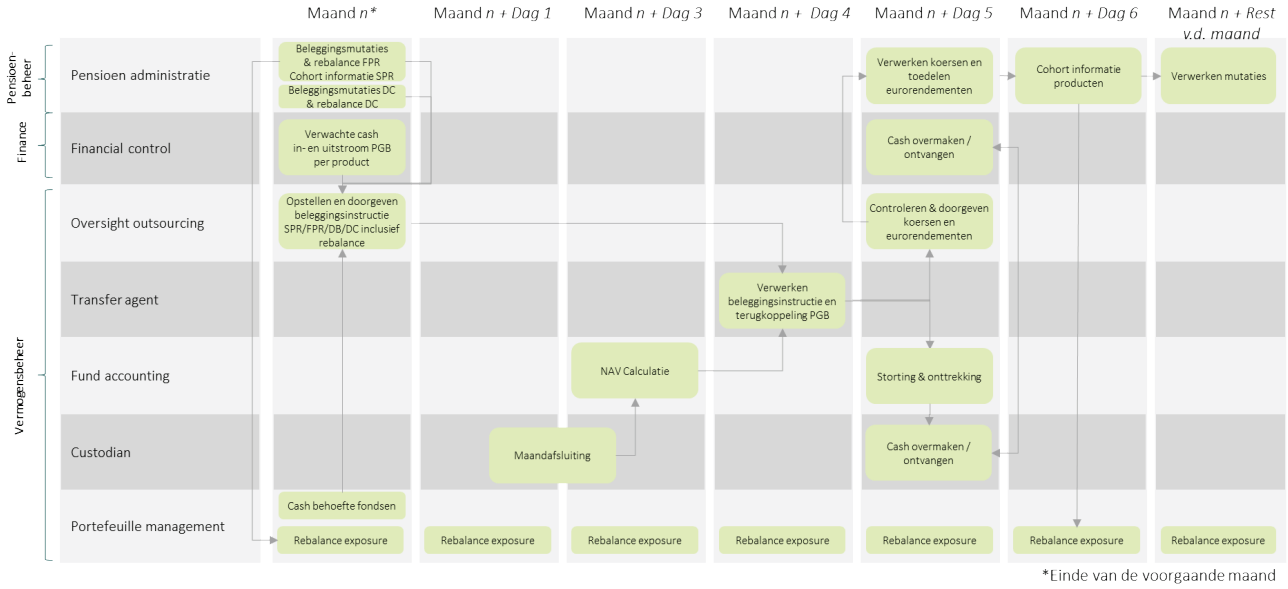
Aanpassingen zijn:
- De maandelijkse herbeoordeling en bijstelling van de portefeuille vindt plaats binnen vooraf overeengekomen bandbreedtes en risicolimieten, zodat de risicohouding consistent wordt bewaakt.
- De huidige focus op dekkingsgraadrapportages verschuift naar het inzichtelijk maken van waardeontwikkeling van persoonlijke vermogens en het bijbehorende verwacht pensioen en de waardeontwikkeling van de voorzieningen en reserves op fondsniveau.
- De inrichting van de portefeuille ten behoeve van het beschermings- en overrendement.

Informatie-uitwisseling pensioenadministratie en vermogensbeheer ('middenfunctie')
De informatie-uitwisseling tussen pensioenadministratie en vermogensbeheer onder Wtp gebruikt de bestaande informatie-uitwisseling voor de combinatie van de huidige middelloonregeling (DB) en beschikbare premieregeling (DC). Gezien het toenemende belang van deze bestaande informatie-uitwisseling wordt deze geautomatiseerd daar waar nodig.

Specifieke aandachtspunten bij de informatie-uitwisseling zijn:

- Het maandelijks omzetten van de SPR-kapitalen naar een geaggregeerde aan- en verkooporder voor de administratieve fondsen.
- Het aanpassen van de bestaande maandelijkse vaststelling van de geaggregeerde aan- en verkooporder voor de administratieve fondsen vanuit de DB-regeling om de omzetting naar de gesloten FTK-regeling weer te geven.
- Het corrigeren van de maandelijkse beleggingsopdracht voor cash behoefte van pensioenadministratie en administratieve fondsen.
- Het aanbrengen van een verdieping van de kasstromen. Dit leidt tot het onderstaande maandelijkse proces.

Actuariële processen

Figuur 5: Maandelijks overzicht van informatie-uitwisseling tussen pensioenadministratie en vermogensbeheer.

De actuariële processen en bijbehorende systeemondersteuning zullen qua inhoud wijzigen. Een deel zal komen te vervallen en er komen andere processen met andere informatie-output voor in de plaats. De complexiteit van de aanpassingen is beperkt, maar het aantal wijzigingen en de impact op organisatie (werkwijze, interne beheersing) is aanleiding om de impact als midden te classificeren.

Output van de processen die aangepast worden:

- Van DB naar SPR of FPR (en DB vanwege behoud FTK): van voorziening verplichtingen naar beleggingen en verwacht rendement.
- Risicodelingsmechanisme om schokken op te vangen (solidariteitsreserve).
- Verdelen van beleggingsrendement (i.e. beschermingsrendement en overrendement) over de leeftijdscohorten.
- Opvangen van schokken met de solidariteitsreserve en operationele reserve.

- Vaststelling van de omvang van de (benodigde risico)premies, reserves en voorzieningen in Wtp.
- Toetsen gelijkwaardigheid gedispenseerde ondernemingen.

Communicatie
Communicatie met zowel werkgevers als deelnemers is essentieel voor het creëren van draagvlak en begrip tijdens de transitie naar de nieuwe pensioenregeling. Het communicatieplan beschrijft wat, hoe en wanneer er over de overgang gecommuniceerd wordt. Hierbij maken we grotendeels gebruik van bestaande informatiekanalen. In dit plan is uitgewerkt wat met de deelnemers wordt gedeeld en wanneer dit plaatsvindt.

In de wet- en regelgeving en de uitingen van toezichthouders is vastgesteld welke informatie aan deelnemers verstrekt moet worden vóór en na de transitie. Denk hierbij aan de nodige bedragen voor de (voorlopige) transitieoverzichten, het Uniform Pensioenoverzicht (hierna: UPO) en het verloop van het persoonlijk pensioenvermogen en het verwacht pensioen. Deze overzichten zijn onderdeel van de opleveringsplanning. Voor het vervaardigen van de (voorlopige) transitieoverzichten is een multidisciplinaire werkgroep ingericht en een draaiboek opgesteld.

Onder de Wtp zijn de pensioenen, meer dan voorheen, afhankelijk van de achterliggende beleggingen. Dit vraagt om intensivering van de communicatie. De huidige methoden voor informatieverstrekking worden geëvalueerd om ervoor te zorgen dat we op een correcte, duidelijke, evenwichtige en tijdige wijze voldoen aan zowel de verplichte als aanvullende informatiebehoeften van de deelnemers en aansluitingen.

Wijzigingen in de pensioenuitvoeringsprocessen
PGB zal onder de Wtp zowel de SPR uitvoeren als de FPR. Daarnaast blijft een deel van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten achter in het FTK.

In project Nova is binnen clusters van bedrijfsprocessen geïdentificeerd welke processen zullen wijzigen door het nieuwe pensioen. Dit zijn de volgende clusters:

- Aansluiting werkgevers
- Arbeidsongeschiktheid
- Ouderdomspensioen
- Nabestaandenpensioen (i.e. partner- en wezenpensioen)
- Collectieve waardeoverdracht
- Handhaving
- Individuele aanvullende producten
- Individuele waardeoverdracht
- Keuzes ouderdomspensioen
- Loongegevensinwinning
- Nota
- Persoonsgegevens
- Scheiding
- Transitie naar het nieuwe pensioen
- UPO

In het Business Implementatie Dashboard – Wtp worden alle te wijzigen en nieuwe processen gepland en gevolgd wanneer deze opgepakt worden.

Binnen de Wtp kunnen keuzes gemaakt worden over de frequentie van verwerken van gegevens. Hierbij worden de volgende frequenties aangehouden voor de verwerking:

- Pensioenadministratie: *maandelijks*
- Beleggingsadministratie: *maandelijks*
- Toedeling beschermingsrendement rente en overrendement beleggingen: *maandelijks*
- Beschermingsrendement micro-langleven: *maandelijks*
- Overrendement micro-langleven: *jaarlijks*
- Macro-langleven: *periodiek per jaareinde*
- Bijstellen uitkeringen in de collectieve uitkeringsfase: *jaarlijks*

Het controleraamwerk van PGB is onderdeel van de beheerste bedrijfsvoering en wordt gebruikt bij het wijzigen van de processen. Enkele processen zullen veranderen en een paar nieuwe processen zullen opgezet worden. Hierbij wordt de risicofunctie in de PGB-PD organisatie betrokken om te toetsen in hoeverre controles wijzigen of opgezet worden. Daarnaast worden de maatregelen in de processen getoetst door de tweede lijn.

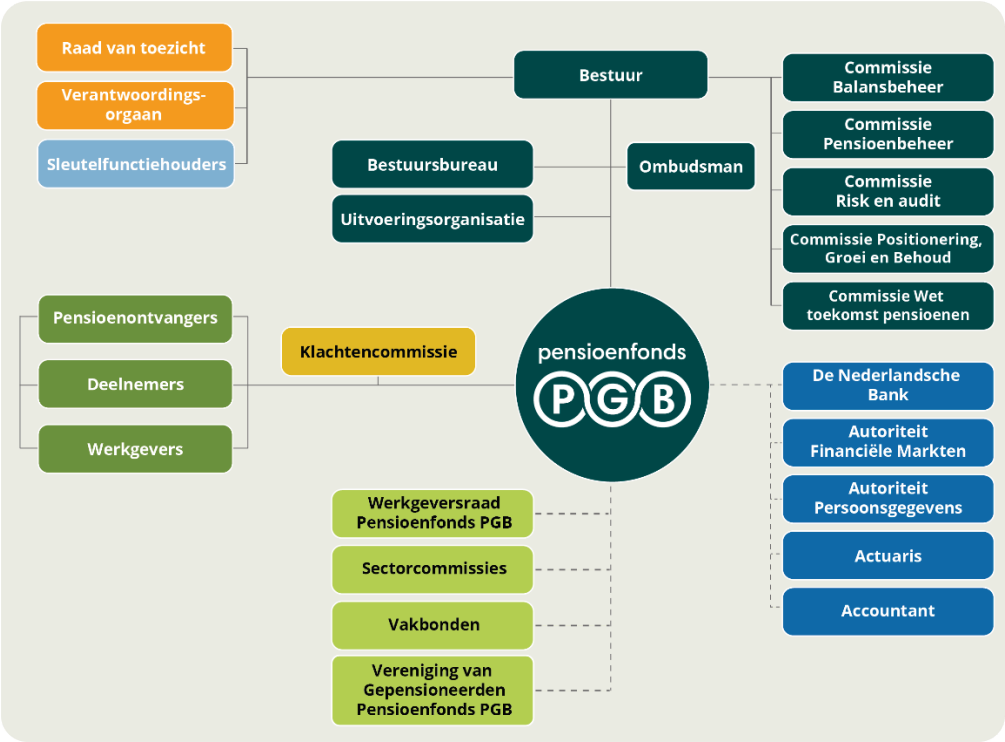
2.2.3 Belangrijkste wijzigingen in de governance

In deze paragraaf worden de wijzigingen in governance beschreven.

PGB heeft een governance structuur ingericht waar voor alle betrokken stakeholders een gremium is ingericht waardoor zij rechtstreeks met het bestuur in contact staan om hun standpunten kenbaar te maken en gehoord te worden. De invoering van het nieuwe pensioen introduceert twee financiële domeinen binnen PGB: FTK en de Wtp. Hoewel de wettelijke invoering van de Wtp enkele wijzigingen met zich brengt, zoals aanpassingen in de adviesrechten van het verantwoordingsorgaan en goedkeuringsrechten van de Raad van Toezicht, ziet PGB geen noodzaak voor aanpassingen in de governance structuur. PGB heeft ervoor gekozen de twee financiële domeinen binnen één samenhangende governance structuur te behouden.

PGB ziet evenmin noodzaak voor aanpassingen in de governance inrichting op het gebied van uitbestedingsrelaties. Dit betekent dat ook na het invaren, de huidige governance inrichting in beginsel ongewijzigd blijft. Dit wordt natuurlijk nauw gevolgd en zo nodig bijgestuurd (evalueren).

De governance blijft zoals hierna schematisch weergegeven.

Figuur 6: Governance-structuur voor zowel vóór als na invaren.

2.2.4 Belangrijkste wijzigingen in de kostenstructuur

In deze paragraaf wordt een beschrijving gegeven van de wijzigingen in de kostenstructuur (zowel vanwege de transitie als vanwege uitvoering nieuwe pensioenregeling na transitie).

De uitvoeringskosten van PGB bestaan uit kosten voor pensioenbeheer en kosten voor vermogensbeheer. Het bestuur ziet erop toe dat de totale uitvoeringskosten passend zijn voor de karakteristieken van de beleggingsportefeuille, de wensen van belanghebbenden en de kwaliteit van de dienstverlening.

Kosten pensioenbeheer
In het pensioenbeheer wordt onderscheid gemaakt tussen de eenmalige kosten, gerelateerd aan de transitie, en de doorlopende kosten na invaren.

Eenmalige kosten
De eenmalige kosten bestaan uit:

- Projectkosten voor de implementatie van de Wtp, waaronder het begeleiden van sectoren en werkgevers bij het vastleggen van hun keuzes voor het nieuwe pensioen in een transitieplan, de voorbereiding van de implementatie van de Wtp in het administratiesysteem, extra kosten voor transitiecommunicatie en het verder verbeteren van datamanagement en de datakwaliteit.
- Vernieuwing van de pensioenketen, waaronder de aanpassing van het pensioenadministratiesysteem AxyLife aan de Wtp en het opzetten van de zogenoemde ‘midden-functie’ tussen de pensioenadministratie en beleggingsadministratie.

Doorlopende kosten
De doorlopende pensioenbeheerkosten bestaan uit de doorlopende kosten van de PGB-organisatie en alle kosten van PGB-PD, die direct of indirect zijn toe te wijzen aan pensioenbeheer.

- De kosten van de PGB-organisatie hebben betrekking op: het bestuur, de adviesorganen, het bestuursbureau en kosten voor het toezicht. Deze kosten worden verdeeld naar de aan pensioenbeheer en vermogensbeheer toerekenbare kosten.
- Bij de toerekenbare kosten van PGB-PD gaat het om de kosten voor deelnemers- en werkgeversadministratie, het doen van uitkeringen, de voorlichting aan deelnemers en werkgevers en de uitvoering van projecten.

De kosten voor pensioenbeheer worden gefinancierd uit de opslag voor administratiekosten in de premie en de opslag voor excassokosten. Er wordt een kostenvoorziening ter financiering van toekomstige uitvoeringskosten gevormd voor de situatie dat deze kosten niet meer gefinancierd worden uit premie. De opslag voor administratiekosten in de premie wordt opgenomen in de uitvoeringsovereenkomst of het uitvoeringsreglement.

PGB verwacht dat de kosten van pensioenbeheer onder de Wtp vergelijkbaar zijn met de kosten van pensioenbeheer onder het FTK. PGB streeft op termijn naar een verlaging van de kosten per deelnemer.

Kosten vermogensbeheer
De kosten voor het beheer van het vermogen bestaan uit kosten voor portefeuillebeheer, selectie en monitoring van externe beheerders, bewaarloon, accountants, juridische adviseurs, eventuele prestatieafhankelijke vergoedingen en transactiekosten. Daarnaast zijn de kosten voor administratievoering en bewaarloon hierin opgenomen. Deze kosten worden verrekend met het beleggingsrendement.

Onder de Wtp worden de beleggingskosten verrekend via een afslag op het beschermingsrendement en het overrendement.

2.2.5 Risk Self Assessment

In deze paragraaf wordt een beschrijving gegeven van de door PGB uitgevoerde RSA voor de Wtp.

PGB voert bij alle belangrijke besluiten een Risk Self Assessment (RSA) uit, waaronder voor de implementatie van de Wet toekomst pensioen. Dit is een hulpmiddel om het fonds te helpen bij het identificeren, definiëren en monitoren van risico's en beheersingsmaatregelen.

Bij de aanvang (eerste helft 2021) van het transitietraject naar de Wtp heeft het bestuur, onder leiding van de sleutelfunctiehouder risicobeheer, een RSA uitgevoerd. Uit deze RSA zijn de volgende belangrijke risico’s vastgesteld:

- De scope van het project, met inbegrip van wijzigingen in wet- en regelgeving, effecten op het vermogensbeheer, complexiteit en uitvoerbaarheid van de transitie en het invaren, evenals de wendbaarheid en afhankelijkheid van en ondersteuning door externe partijen.
- De projectorganisatie, met betrekking tot bemensing en beschikbaarheid (zowel kwalitatief als kwantitatief), planning en budget.
- De besluitvorming, inclusief het proces, het onderlinge vertrouwen tussen betrokken partijen, de beschikbare kennis en gemaakte keuzes.

Aan de geïdentificeerde risico's zijn een risico-inschatting en bijbehorende beheersmaatregelen gekoppeld. Deze maatregelen zijn vervolgens geïmplementeerd.

PGB heeft de volgende strategische risico's geïdentificeerd:

a. Het risico dat PGB niet in staat is om de invoering van het nieuwe pensioen tijdig te realiseren vanwege de veelheid/complexiteit van bestaande regelingen.
b. Het risico dat PGB niet in staat is de grote verandering als gevolg van de Wtp te organiseren.
c. Het risico dat PGB als multisectoraal fonds met relatief veel vrijwillig aangesloten werkgevers reputatierisico loopt bij werkgevers, als gevolg van het proces rondom transitieplannen en bandbreedtes, of reputatierisico bij deelnemers loopt voor de consequenties van deze keuzes in hun pensioen.

Een tactische/operationele RSA is voor het eerst uitgevoerd in 2024. Deze RSA Wtp wordt maandelijks geactualiseerd en sinds juni 2025 wordt elk kwartaal hierover gerapporteerd aan de expertgroep en het bestuur. Daarnaast maken deelprojecten zoals Project Nova en Project Datakwaliteit ook gebruik van een RSA, waarbij op operationeel niveau de risico's zijn geïdentificeerd, gemitigeerd en gerapporteerd aan de stuurgroep. De risicogebieden zijn in de volgende paragraaf nader uitgewerkt.

2.3 Risicogebieden

Deze paragraaf beschrijft de risico's die gepaard gaan met de transitie naar het nieuwe pensioen, en de wijze waarop PGB deze risico's beheerst.

In het kader van de transitie worden de volgende risicogebieden onderscheiden:

- Operationele en IT-risico's (zie paragraaf 2.3.1), waaronder de continuïteit en betrouwbaarheid van de dienstverlening voor, tijdens en na transitie.
- Uitbestedingsrisico's (zie paragraaf 2.3.2). Hierbij wordt inzicht gegeven in welke uitbestedingspartijen betrokken zijn bij de transitie en hoe PGB de uitbestedingsrisico's beheerst.
- Financiële risico's (zie paragraaf 2.3.3). Hierbij wordt inzicht gegeven in welke financiële risico's PGB loopt in de periode tot de transitie en hoe PGB deze risico's beheerst.
- Juridische en privacy risico's (zie paragraaf 2.3.4). Hierbij wordt inzicht gegeven in welke juridische en privacy risico's PGB loopt en hoe PGB deze risico's beheerst.
- De beschikbaarheid en datakwaliteit voor, tijdens en na transitie (zie hoofdstuk 3). Hierbij wordt inzicht gegeven in de resultaten van het door PGB uitgevoerde datakwaliteit onderzoek en tot welke vervolgacties dit heeft geleid.

2.3.1. Operationele risico's en IT-risico's

Deze paragraaf beschrijft de operationele en IT-risico's, waaronder de continuïteit en betrouwbaarheid van de dienstverlening voor, tijdens en na de transitie (inclusief de borging van voldoende capaciteit aan mensen en middelen).

IT-landschap

Begin 2025 is PGB-PD van het administratiesysteem (Maia) overgegaan naar een nieuw administratiesysteem (Axylife). Dit nieuwe administratiesysteem staat centraal binnen het IT-landschap van PGB-PD. Het administratiesysteem Axylife wordt in de periode tot aan de transitie doorontwikkeld, zodat de pensioenproducten, die PGB wil uitvoeren onder de Wtp, vanaf het moment van transitie kunnen worden uitgevoerd. Hieronder valt ook het uitvoeren van het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten, voor zover hiervoor in het transitieplan is gekozen. Daarnaast worden het werkgevers- en deelnemersportaal gedurende deze periode in lijn gebracht met de werkgevers- en deelnemersbehoefte onder de Wtp.

De belangrijkste risico's bij de aanpassing van de IT-systemen zijn de juistheid, compleetheid en tijdigheid van de dataverwerking. In het kader van de transitie naar het nieuwe pensioen is het

essentieel dat gegevens juist zijn. Een correcte berekening van persoonlijke pensioenvermogens is alleen mogelijk als data op persoonsniveau klopt. Besluitvorming rondom de inrichting van de regeling is ook gebaseerd op deze gegevens, waardoor onjuiste data in uiterste gevallen een vertekend beeld kunnen geven en de kwaliteit van de besluitvorming kan beïnvloeden.

Operationele en IT-risico's
De implementatie van de Wtp leidt tot belangrijke veranderingen in het IT-landschap. Dit brengt operationele risico's met zich mee. De beheersing van deze risico's heeft betrekking op de continuïteit en betrouwbaarheid (juist en tijdig) van de dienstverlening. Belangrijke risico's zijn:

- Risico's rond de juistheid en tijdigheid van dataverwerking in Axylife, waaronder de rekenregels en integratie met andere applicaties. Hieronder valt ook de zogenoemde "middenfunctie" tussen de pensioenadministratie en de beleggingsadministratie.
- De risico's van het conversieprogramma van FTK naar Wtp (het invaren).
- De wijziging van de operationele processen en IT-infrastructuur.
- De wijziging van de deelnemersportalen aan de binnen de Wtp benodigde informatie.

Bij de aanpassing van de processen gaat PGB als volgt te werk:
- Voor alle processen is via een impactanalyse in het vooronderzoek voor de gevolgen van de transitie naar het nieuwe pensioen bepaald wat er aangepast moet worden vanwege de implementatie van de Wtp, hetgeen leidt tot gewijzigde procesontwerpen, inclusief de benodigde beheersmaatregelen.
- Processen voor de middenfunctie tussen de pensioenadministratie en de beleggingsadministratie zijn nieuw. Omdat zowel de pensioenadministratie als een groot deel van het beleggingsproces door PGB-PD wordt uitgevoerd, is in de organisatie de benodigde kennis en kunde aanwezig om dit nieuwe proces op te zetten.
- Processen zijn geprioriteerd en geclusterd naar releases. Processen worden integraal beetgepakt, dus inclusief brieven, koppelingen met overige systemen en wijzigingen in het datamodel.

Door deze werkwijze ontstaat een beheerste implementatie van de Wtp.

Beheersing operationele en IT-risico's

RSA en beheerskader
De risico's met betrekking tot veranderingen in het IT-landschap door de Wtp zijn in kaart gebracht door middel van een periodieke risico-inventarisatie via een RSA. Daarbij is beoordeeld of de risico's in voldoende mate worden beheerst via de beheersmaatregelen. De resulterende netto risico's worden afgezet tegen de risicobereidheid van PGB. Elk kwartaal wordt geëvalueerd of de beheersmaatregel is geïmplementeerd en effectief is, of het risico in voldoende mate is gemitigeerd en of nieuwe risico's worden voorzien.

De operationele en IT-risico's in de bestaande processen voor de transitie worden beheerst via het reguliere beheersingskader, waarbij periodiek gerapporteerd wordt over de effectiviteit van de beheersmaatregelen. Als gevolg van de invoering van de Wtp worden wijzigingen voorzien in de processen, systemen, communicatie en organisatie, waardoor de huidige controleset ook zal wijzigen. De bestaande risicobeperkende maatregelen blijven indien mogelijk gehandhaafd en waar relevant worden deze bijgesteld of uitgebreid om het reguliere beheerskader aan te laten sluiten op de aanvullende Wtp-risico's.

Transitie binnen bestaand administratiesysteem
PGB heeft ruim twee jaar uitgetrokken om een beheerste overgang van Maia naar Axylife (van Lumera) te realiseren. PGB heeft ervoor gekozen om vanaf januari 2024 met Axylife te gaan werken parallel met Maia. Vervolgens kon Axylife proces voor proces worden ingericht, zonder dat de run-activiteiten daardoor beïnvloed werden. In februari 2025 is van Axylife het leidende systeem gemaakt, toen alle processen zich op dat systeem hadden bewezen. De transitie naar het nieuwe pensioen vindt plaats in hetzelfde systeem.

Invaren
Voor de beheersing van de risico's van het invaren zijn specifieke controlemaatregelen opgenomen in het gedetailleerde invaardraaiboek. Als een controle faalt, dan moeten er eerst corrigerende maatregelen genomen worden, voordat verdere stappen kunnen worden gezet. Dit is ook opgenomen in het invaardraaiboek.

Bestaande versus nieuwe dienstverlening
Een belangrijk risico van de implementatie van de Wtp is gelegen in het parallel operationeel houden van de bestaande dienstverlening en processen en deze gelijktijdig aan te passen aan de vereisten van de Wtp. Dit wordt in grote mate gemitigeerd door het gebruik maken van een zogenaamde Digital Twin. Deze Digital Twin zorgt ervoor dat er geen aanpassingen in het huidige systeem worden doorgevoerd en de huidige processen ongewijzigd kunnen worden voortgezet tot het moment van implementatie van de Wtp. De Digital Twin is een kopie van de huidige productieomgeving van PGB. Lumera voert de noodzakelijke functiewijzigingen uit in deze Digital Twin, waardoor de gewijzigde processen direct van toepassing zijn. Deze vorm brengt als voordelen mee dat:

- Gerekend kan worden met de gehele populatie met feitelijke, actuele, volledige data en rekenregels (validatie).
- Een gedetailleerde analyse van de uitwerking van de nieuwe regeling en effecten inzichtelijk kan worden gemaakt, zowel op geaggregeerd als individueel niveau.
- Effecten op de uitvoering vroegtijdig kunnen worden gesignaleerd (operationeel, financieel e.d.).
- Het een verantwoording achteraf oplevert (audit-trail vanuit één bron; single point of truth).
- Het bijdraagt aan beheerst invaren.
- Achteraf (TWK) corrigeren mogelijk is, want de transitie wordt binnen één en hetzelfde systeem doorgevoerd en werkt met berekende begin- en eindstanden.

Zodra Axylife op de Digital Twin werkend is voor Wtp wordt de programmatuur overgezet van de Digitale Twin naar de reguliere Test omgeving in de OTAP (Ontwikkel, Test, Acceptatie en Productie) straat. In de A omgeving vindt de Gebruikers Acceptatie Test plaats. Zodra het systeem goed is bevonden voor zowel FTK als Wtp zal er een vrijgave advies worden afgegeven, waarna de programmatuur naar Productie gaat.

Het gebruik van de Digital Twin zorgt voor het geleidelijk toegroeien naar de volledige implementatie van de nieuwe administratie. Door het bijhouden van een parallelle administratie waarin stapsgewijs elementen van het nieuwe pensioen worden geïntegreerd, wordt de pensioenadministratie niet in één keer opgeleverd. Dit biedt de mogelijkheid om gedurende de aanloop naar de transitie voortdurend te testen met de daadwerkelijke deelnemersgegevens, waardoor er geen risico is van een grootschalige en risicovolle datamigratie tijdens invaren.

Vooraf toetsing van bestuurlijke keuzes op uitvoerbaarheid
PGB voert voor diverse sectoren en werkgevers de pensioenregeling uit. Zoals beschreven in paragraaf 6.3, is PGB in het kader van de uitvoerbaarheid van de Wtp in een vroegtijdig stadium begonnen met het uitwerken van productspecificaties voor de SPR en FPR. De productspecificaties zijn vooraf getoetst op uitvoerbaarheid. Deze productspecificaties vormden de basis voor het transitieplan sjabloon dat aan

sociale partners is verstrekt, waarin sociale partners een beperkt aantal keuzes konden maken bij de vormgeven van hun pensioenregeling onder de Wtp. PGB heeft daarnaast een uitvoeringstoets gedaan op de transitieplannen, voordat PGB de opdracht van sociale partners heeft aanvaard. Op deze wijze mitigeert PGB de operationele risico's van het uitvoeren van de Wtp.

Capaciteit
PGB heeft grondig de benodigde capaciteit in eigen huis geëvalueerd om te waarborgen dat de transitie volgens planning kan worden afgerond. De benodigde capaciteit versus de beschikbare capaciteit wordt gemonitord.

De beheerste en integere implementatie van de Wtp is ook afhankelijk van de capaciteit bij uitbestedingspartner Lumera. Lumera beschikt over gekwalificeerd personeel dat deels vrijgesteld is van normale werkzaamheden om zich volledig op de transitie te kunnen richten. Lumera heeft meerdere klanten, die een transitie naar de Wtp doormaken. Er is binnen Lumera een team dat zich specifiek richt op de implementatie van de Wtp bij PGB. Als het nodig is, kan externe ondersteuning worden ingehuurd. Met Lumera zijn ook afspraken gemaakt over de inzet van capaciteit en zij hebben de nodige menskracht toegezegd om tijdigheid en juistheid van de systeemoplevering te garanderen. Dit wordt gemonitord via een voortgangsdocument. Daarnaast heeft PGB contractuele afspraken met Lumera en hebben PGB en Lumera regelmatig overleg.

Bestuurlijk beheerskader
Het bestuur beschikt over een bestuurlijk beheerskader. Via dit bestuurlijk beheerskader monitort het bestuur of de implementatie van de nieuwe pensioenregeling en het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten op een beheerste wijze plaats kan vinden. In dit bestuurlijk beheerskader is per toetsmoment (elk kwartaal vanaf 31 december 2025) opgenomen welke bewijsstukken beschikbaar moeten zijn, onder andere met betrekking tot de pensioenuitvoering.

Fall back scenario's
Als de voortgang van de Wtp-implementatie onvoldoende is om de transitie op een beheerste wijze plaats te laten vinden, zal PGB de transitiedatum uitstellen tot uiterlijk 1 januari 2028. Dit is de uiterste wettelijke datum dat de transitie naar de Wtp moet plaatsvinden. In de huidige planning (zie paragraaf 2.4.2) is voorzien in de overgang per 1 januari 2027, mogelijk met een Minimum Viable Product (MVP). Dit betekent dat processen die niet direct moeten worden uitgevoerd vanaf het transitiemoment mogelijk na de transitie worden afgerond. Processen die beperkt zijn in omvang kunnen tijdelijk ook handmatig worden uitgevoerd.

2.3.2 Uitbestedingsrisico

Deze paragraaf beschrijft de uitbestedingsrisico's. Onderdeel hiervan is welke uitbestedingsrelaties betrokken zijn bij de transitie en hoe PGB de uitbestedingspartners heeft betrokken bij de voorbereiding op de transitie.

Betrokken uitbestedingspartijen
PGB maakt gebruik van de (eigen) uitvoeringsorganisatie PGB-PD voor de uitvoering van pensioenactiviteiten en heeft daarnaast een eigen bestuursbureau.

Bij de voorbereiding op de transitie naar het nieuwe pensioen hebben PGB en PGB-PD in een vroeg stadium de externe partijen betrokken voor wie de transitie effect heeft of daarbij betrokken zijn. Er zijn diverse overlegstructuren ingericht waarin deze uitbestedingspartners actief betrokken zijn bij de voorbereidingen van de transitie.

In de onderstaande figuur zijn de belangrijkste uitbestedingspartijen opgenomen, inclusief hun rol bij de transitie.

Kritieke uitbestedingspartners en leveranciers	Aard van de dienstverlening	Impact van Wtp op dienstverlening
PGB-PD	Pensioenbeheer, balansbeheer en bestuursadvisering en -ondersteuning	De impact is groot. Zie de beschrijving in paragraaf 2.2.
Lumera	Leverancier van het pensioenadministratiesysteem AxyLife	Er wordt een nieuwe versie van AxyLife ontwikkeld voor de uitvoering van het gewijzigde productaanbod en het invaren.
Triple A	Leverancier van de rekenkern waarmee de transitie-effecten zowel op het niveau van individuele transitieplannen als op fondsniveau worden berekend. Triple A levert ook de URM-berekeningen t.b.v. de voorlopige transitieoverzichten.	De functionaliteit is specifiek ontwikkeld om transitie-effecten inzichtelijk te maken. Na invaren blijft de dienstverlening tijdelijk actief.
Cegeka	De dienstverlening betreft een data-omzetter bij collectieve waardeoverdracht, zodat bestanden goed worden ingelezen in Axylife.	Er is een beperkt aantal aanpassingen ten behoeve van Wtp geïdentificeerd.
Ortec	Leverancier van GLASS waarin de transitie-effecten op fondsniveau, zonder de specifieke keuzes sectoren en werkgevers, worden doorgerekend	Tooling is specifiek op transitie gericht en blijft na invaren beschikbaar als naslagwerk.
	Leverancier van reguliere versie van GLASS waarin prognoseberekeningen (onder andere ALM studies en HBT) in FTK worden uitgevoerd.	Tooling is nodig voor de transitie en blijft na invaren beschikbaar voor de FTK-regeling.
Factset	Leverancier van software om de midoffice- en frontoffice-activiteiten van balansbeheer te ondersteunen	Op basis van berekeningen in FactSet wordt op de diverse dynamische beleidsgebieden bijgestuurd, denk aan rente- en valuta-afdekking. Uitbreiding is nodig voor de extra bouwblokken, regelingen en portfolio's.
Northern Trust	Custodian	De bestaande dienstverlening blijft grotendeels hetzelfde, maar wordt uitgebreid doordat er meer bouwblokken komen. Collateral Management en Cash Management worden aangepast om kruissubsidiering tussen financieel geheel FTK en Wtp te voorkomen.

Kritieke uitbestedingspartners en leveranciers	Aard van de dienstverlening	Impact van Wtp op dienstverlening
Cognizant/Optimizely	Leverancier van het werkgeversportaal en website van Pensioenfonds PGB en PGB Pensioendiensten. Optimizely is het Customer Management Systeem (CRM). Naar verwachting zal in het vierde kwartaal 2026 het Deelnemersportaal overgaan van Cognizant/Optimizely naar Yellowtail.	De portalen worden aangepast om het nieuwe productaanbod te ondersteunen en er worden transitiepagina's voor deelnemers en werkgevers gemaakt
Microsoft Dynamics	Levert een applicatie voor klantbeheer van PGB voor vastlegging van interactie met werkgevers en deelnemers (Pensioen APP - CRM)	Aanpassing/ aanvulling is nodig om de transitiecommunicatie in de portalen beschikbaar te stellen.
Yellowtail	Portaal voor beleggingskeuze en financieel inzicht voor deelnemers. Naar verwachting vanaf het vierde kwartaal 2026 ook leverancier deelnemersportaal	Aanpassing services en proces voor de nieuwe premieregelingen, inclusief de beleggingskeuzes van deelnemers.
Bloomberg	Trading platform	De dienstverlening blijft hetzelfde. De schermen worden uitgebreid, door deze naar administratieve fondsen in te delen.

Figuur 7: Rol van uitbestedingspartners in het transitie-proces.

Afspraken met belangrijkste uitbestedingspartijen

PGB-PD
PGB heeft ervoor gekozen om intensief samen te werken met PGB-PD en is de enige aandeelhouder van PGB-PD. Zoals aangegeven in paragraaf 1.1 is PGB-PD onderdeel van de Wtp-projectorganisatie van PGB. Tussen PGB-PD en PGB vindt minimaal eenmaal per week afstemming plaats.

Lumera
Lumera wordt gezien als belangrijkste (onder)uitbestedingspartner binnen de Wtp transitie.

In het tweede kwartaal van 2025 is PGB gestart om samen met Lumera de nieuwe (Wtp-)regelingen te modelleren in Axylife.

Al tijdens de gesprekken van de sociale partners met PGB over het transitieplan is er nadrukkelijk in het overleg met Lumera gekeken naar de haalbaarheid en technische uitvoerbaarheid van de gekozen IT-oplossing. Lumera heeft de technische mogelijkheden en beperkingen van de (mogelijke) verschillende keuzes toegelicht. Door hier in de besluitvorming over het productaanbod t.b.v. het transitieplan rekening mee te houden, heeft PGB de haalbaarheid en tijdigheid van de operationele implementatie van de Wtp op dit punt maximaal gefaciliteerd.

Lumera zorgt periodiek (in ieder geval maandelijks) voor informatie over planning, voortgang, eventuele issues die optreden en bijbehorende mitigerende maatregelen om juistheid, tijdigheid en/of volledigheid van de implementatie van de Wtp te kunnen borgen. Daarnaast vindt er periodiek overleg plaats tussen Lumera en PGB-PD, waarbij de frequentie en intensiteit van de overleggen toenemen, naarmate de transitiedatum per 1 januari 2027 dichterbij komt.

In de afspraken die PGB heeft gemaakt met Lumera over de Digital Twin zijn 'algemene projectdoelstellingen' vastgelegd. Deze omvatten:

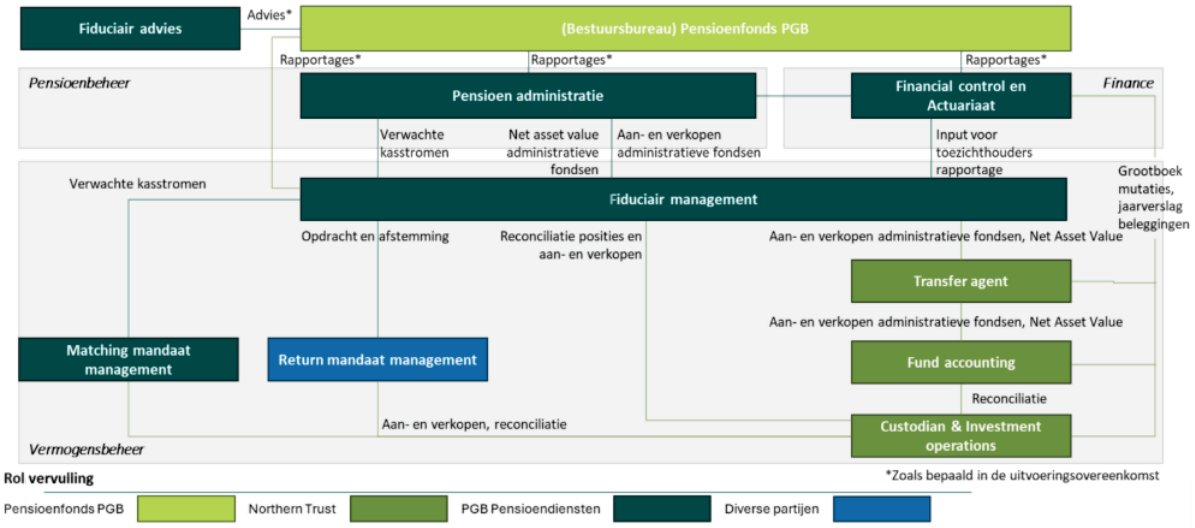
- Het realiseren van een werkend en getest administratiesysteem voor het nieuwe stelsel.
- Mogelijkheid om simulaties uit te voeren op basis van productiedata en de mogelijkheid om gemakkelijk parameters aan te passen.
- Het bieden van inzicht aan alle stakeholders op de volgende gebieden:
  - Individuele pensioenvermogens van deelnemers, leeftijdscohorten en pensioenvermogen van het fonds, hoogte verwachte pensioenen en ingegane pensioenuitkeringen.
  - Rendementsberekeningen.
  - Mutaties in de solidariteitsreserve, minimaal vereist eigen vermogen **(**MVEV) en/of operationele reserve.
  - Diverse parameters, zoals mutaties met terugwerkende kracht.
  - Tabellen met parameters, factoren en referentiegegevens.

Met Lumera zijn er contractuele afspraken gemaakt over tussentijdse leveringen en de realisatie van de benodigde processen.

Northern Trust
Het bestuur van PGB heeft het beleggingsbeleid vastgesteld. Binnen balansbeheer vervult PGB-PD de rol van fiduciair adviseur, fiduciair manager en vermogensbeheerder: zij stelt het beleggingsbeleid op, selecteert en monitort externe mandaatmanagers en voert het matching mandaat uit.

Northern Trust is als uitbestedingspartner verantwoordelijk voor custody, investment operations, fund accounting en transfer agency. Deze partij verzorgt onder meer de waardering van effecten, de berekening van de Net Asset Value (NAV) van administratieve fondsen en de administratie van transacties in de verschillende pensioenproducten (SPR, FPR, DB en DC). De samenwerking tussen PGB-PD en Northern Trust is cruciaal voor onder andere het correct verwerken de beleggingsadministratie, het herbalanceren van portefeuilles en het opstellen van (toezichthouders)rapportages.

De onderlinge afhankelijkheden tussen deze partijen komen tot uiting in drie kritische informatiestromen: de pensioenadministratie bij PGB-PD, de beleggings- en fondsadministratie bij Northern Trust en het integraal balansbeheer door PGB-PD. Deze informatiestromen moeten op elkaar aansluiten om te waarborgen dat persoonlijke pensioenvermogens correct zijn en dat de rapportages voldoen aan wettelijke vereisten.

Figuur 8: Rollen en verantwoordelijkheden in de keten.

De afspraken met betrekking tot de samenwerking zijn vastgelegd in service level agreements (SLA's), uitbestedingsovereenkomsten en een integrale planning, zodat de rollen en verantwoordelijkheden helder zijn en de keten als geheel beheerst functioneert.

Om de transitie naar het nieuwe pensioen succesvol te laten verlopen, zijn duidelijke afspraken gemaakt met alle betrokken partijen. Deze afspraken hebben betrekking op het tijdig aanleveren van informatie, de besluitvorming tijdens de transitie en de vaststelling dat partijen gereed zijn voor uitvoering. Voor de informatievoorziening geldt dat PGB-PD en Northern Trust periodiek rapportages opleveren over de voortgang, de datakwaliteit en de status van de systemen.

Daarnaast zijn afspraken gemaakt over de 'definition of done'. Dit betreft niet alleen de technische kant, zoals het opleveren van een werkend systeem en het afronden van integratietests, maar ook de organisatorische kant: de processen, medewerkers en documentatie moeten volledig zijn aangepast aan het nieuwe stelsel. Als een partij niet tijdig levert, is een escalatieprocedure afgesproken. Deze afspraken zijn vastgelegd in SLA's en uitbestedingsovereenkomsten, zodat de verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden duidelijk zijn en de samenwerking is geborgd.

Beheersing uitbestedingsrisico's

In het controlraamwerk van PGB zijn key controls van toepassing op de kritieke leveranciers. Deze controls zien toe op de risico's zoals deze geïdentificeerd zijn, welke periodiek getoetst worden. Een belangrijk onderdeel in het kader van Wtp is hoe het proces change-en releasemanagement bij de dienstverleners verloopt. Hier wordt expliciet op getoetst in de assurancerapporten. Daarnaast is het van belang dat de dienstverlener tijdig levert volgens de gemaakte afspraken. Hier zien de periodieke besprekingen over de servicelevels met de dienstverlener op toe.

Met kritieke leveranciers zijn er aanvullende afspraken gemaakt om binnen het Wtp-project tijdig en kostenefficiënt te leveren. Ook zijn afspraken gemaakt over de wijze van escalatie, als er niet volgens de afspraken geleverd wordt.

Op basis van het NOREA framework zijn de volgende risico's en controls geïdentificeerd en onderdeel van het reguliere controlraamwerk van PGB:

Risico	Control
Het IT-beheeromgeving en raamwerk van derde partijen voldoen niet aan organisatiedoelstellingen. Dienstverleners en derden voldoen niet aan wettelijke en regelgevende vereisten en contractuele verplichtingen.	1. Leveranciersmanagementbeleid 2. Contracten zijn in lijn met minimale en wettelijke vereisten 3. Opvragen en analyseren assuranceverklaring 4. Uitvoering en waarborging van beleid
Overeengekomen diensten en dienstenserviceniveaus voldoen niet aan bedrijfsdoelstellingen of wettelijke eisen.	1. Leveranciersmanagementbeleid 2. Contracten zijn in lijn met minimale en wettelijke vereisten
Gebrek aan beheer en monitoring voor dienstverlening, wat betekent dat afwijkingen in de prestaties van dienstverleners niet op tijd worden gedetecteerd. Trends in prestatiestatistieken voor individuele en algemene diensten worden niet geïdentificeerd en opgevolgd, wat kan leiden tot een afname van de algehele bedrijfsprestaties.	1. Leveranciersmanagementbeleid 2. Periodieke beoordeling van leveranciers bij uitbesteding (SLA) 3. Periodieke beoordeling van leveranciers bij uitbesteding infrastructuur (SLA) 4. Tijdig en juist uitvoeren monitoring leveranciers en derden 5. Due diligence leverancier
Geselecteerde partijen of diensten voldoen niet aan de zakelijke doelstellingen of wettelijke vereisten.	1. Leveranciersmanagementbeleid 2. Lijst kritieke leveranciers 3. Opvragen en analyseren assuranceverklaring 4. Tijdig en juist uitvoeren monitoring leveranciers en derden 5. Due diligence leverancier

Figuur 9: Controleraamwerk van PGB.

2.3.3 Risicoanalyse en beheersing financiële risico's

Deze paragraaf beschrijft de financiële risico's, die van belang zijn voor de transitie. Onderdeel hiervan is welke uitbestedingsrelaties betrokken zijn bij de transitie en hoe PGB de uitbestedingspartners heeft betrokken bij de voorbereiding op de transitie.

2.3.3.1 Financiële risico's

Huidige situatie

Momenteel (september 2026) bevindt PGB zich in een positie waarin de dekkingsgraad voldoende is om de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten in te varen naar de Wtp.

Risico's

Schokken op de financiële markten kunnen ervoor zorgen dat de financiële positie verslechtert, waardoor de transitie onder druk kan komen te staan. Bij de financiële risico's draait het om de ontwikkeling van het vermogen en de verplichtingen. De financiële risico's die daarbij een rol spelen zijn niet nieuw, maar door de transitie naar het nieuwe pensioen is de manier waarop naar deze risico's wordt gekeken wel veranderd zowel in de transitieperiode als daarna.

Beheersmaatregelen

PGB is zich bewust van de financiële risico's die zich kunnen manifesteren en neemt deze risico's bij de besluitvorming dan ook expliciet mee. De financiële risico's voor, tijdens en na transitie zijn door PGB in kaart gebracht en worden elk kwartaal gemonitord via een RSA. Daarbij wordt beoordeeld of de risico's in voldoende mate worden beheerst via de beheersmaatregelen. De resulterende netto risico's worden afgezet tegen de risicobereidheid van PGB. Elk kwartaal wordt geëvalueerd of de beheersmaatregel is geïmplementeerd en effectief is, of het risico in voldoende mate is gemitigeerd en of nieuwe risico's worden voorzien.

2.3.3.2 Risico's tijdens transitiefase

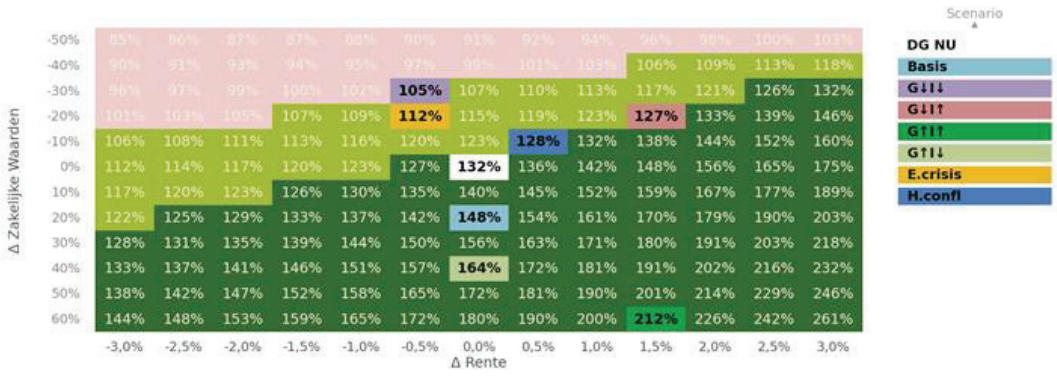
Risico's

Het financiële risico tijdens de transitiefase is het risico, dat de dekkingsgraad onvoldoende is om zonder kortingen over te gaan naar de Wtp en/of transitiedoelstellingen niet behaald kunnen worden. Daarnaast bestaat het risico dat de dekkingsgraad tot het moment van de transitie zodanig verandert dat de transitie-effecten niet langer binnen de bandbreedtes liggen, dan wel dat de dekkingsgraad lager is dan de minimale invaardekkingsgraad (zie paragraaf 4.2.9).

De minimale invaardekkingsgraad is (vooralsnog) 104,5%. Als de dekkingsgraad op de transitiedatum lager is dan 104,5% worden de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten niet ingevaren. Bij een invaardekkingsgraad vanaf 104,5% kan invaren plaatsvinden zonder korting van pensioenaanspraken. Maar het invaarvermogen is dan niet voldoende voor de gewenste initiële vulling van de solidariteits-reserve. Hierdoor is er een hogere kans op korting in de eerste paar jaren na invaren. PGB is zich bewust van dit risico, maar vindt het wel acceptabel. Daarnaast bestaat er bij deze lage dekkingsgraden een verhoogd risico dat de transitie-effecten buiten de bandbreedtes vallen, waardoor de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in beginsel niet kunnen worden ingevaren.

Deze risico's worden voornamelijk veroorzaakt door de twee belangrijkste financiële risicobronnen in het beleggingsbeleid:

- Open renterisico
- Zakelijke waarden risico

Figuur 10: Effecten op dekkingsgraden onder verschillende schokken voor rente en zakelijke waarden (d.d. 17 december 2025).

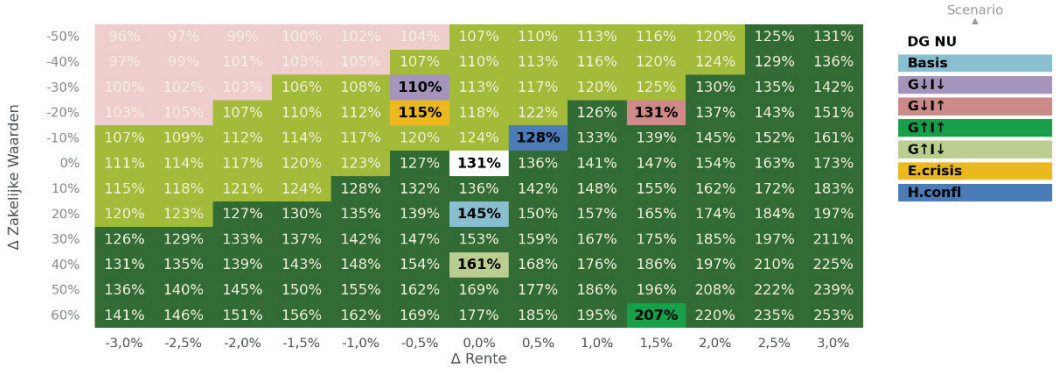
In bovenstaande figuur wordt (uitgaande van de situatie half december 2025) een overzicht gegeven van het effect van een renterisico- en/of aandelenrisico op de dekkingsgraad van PGB. Hierbij wordt de huidige dekkingsgraad weergegeven in "wit", het economische scenario voor deflatie in "paars" (105%), het economische scenario voor deflatie-groei in "licht groen" (164%), het economische scenario voor stagflatie in "rood" (127%) en het economische scenario voor inflatie-groei in "donkergroen" (212%). Met name bij de scenario's voor deflatie (dalende rente en negatieve aandelen en stagflatie (stijgende

rente, inflatie en negatieve aandelen) is het invaarrisico het hoogst. Het betreft gestileerde schokken, het fonds realiseert zich dat de werkelijkheid weerbarstiger kan zijn.

Beheersmaatregelen

Risicoreductie
In de tabel wordt het invaarrisico weergegeven bij verschillende (gestileerde) economische scenario's. Volledige bescherming van de dekkingsgraad tegen schokken tijdens de transitie is niet mogelijk. PGB voert in het FTK een beleid, waarbij het beleggingsrisico afneemt bij lagere en hogere dekkingsgraden. Dit reguliere beleid zorgt voor beheersing van het financiële risico. De mogelijkheden voor additionele bescherming voor het financiële risico zijn:

- Lineaire afbouw van het risicoprofiel: verlaging van het open-renterisico en/of verlaging van aandelenrisico;
- Non-lineaire afbouw van het risicoprofiel met rente- en/of aandelenderivaten

Figuur 11: Overzicht effect op dekkingsgraad na risicoreductie (d.d. 17 december 2025).

PGB heeft gekozen voor een verlaging van het beleggingsrisico in de transitiefase om de kans op het behalen van de transitiedoelstellingen te verhogen. Het FTK-beleid met dekkingsgraad afhankelijk risicobudget en een rente-afhankelijk rentebeleid wordt doorgezet in de transitiefase. Om de kans op het behalen van de transitiedoelstellingen te verhogen, wordt een overlay toegepast op het FTK-beleid in de vorm van aandelenputopties. Hiermee wordt het opwaarts potentieel van het FTK-beleggingsbeleid behouden en wordt het neerwaartse risico beperkt. Op het rentebeleid geldt een aanpassing van de renteafdekking, waarbij PGB een vloer hanteert van 73% op de renteafdekking. In figuur 11 wordt een overzicht gegeven van het effect van een renterisico- en/of aandelenrisico op de dekkingsgraad van PGB na de implementatie van de risicoreductie. Hieruit blijkt dat er een beperkt risico resteert op dekkingsgraden lager dan 107% en 104,5%.

Monitoring financiële risico's
Het beleggingsbeleid wordt door PGB bepaald. De Commissie Balansbeheer (CB) adviseert het bestuur over het beleggingsbeleid. PGB-PD adviseert de CB. PGB-PD voert het beleid uit en de CB monitort en evalueert het beleid en de uitvoering. De CB rapporteert haar bevindingen met eventuele adviezen aan het bestuur.

Tijdens de transitie, monitort de CB - net als nu - de financiële risico's, risicobudgetten en compliance. De CB adviseert het bestuur over eventuele bijsturing, als dat in het kader van de transitie nodig is. Daarbij wordt de CB ondersteund door PGB-PD. PGB-PD monitort de financiële risico's, risicobudgetten en compliance dagelijks.

Verkenning evenwichtigheid transitie bij verschillende scenario's
PGB heeft verkend wat de impact is van verschillende financiële en economische scenario's op het transitiemoment voor de transitie-effecten (zie hoofdstuk 4). Tussen het moment van de opdrachtaanvaarding en het invaren zal PGB monitoren of het nog binnen de kaders van de complete besluitvorming kan handelen. Dit is nader beschreven in paragraaf 6.6 en hoofdstuk 7.

2.3.3.3 Implementatie beleggingsbeleid na transitie

PGB heeft onderzocht hoe de Wtp-portefeuille op de meest efficiënte manier kan worden geïmplementeerd rekening houdend met de doelstellingen, portefeuilleontwikkelingen en marktomstandigheden.

PGB heeft besloten om de benodigde transacties, voor zowel de overrendementsportefeuille als de beschermingsportefeuille, na het transitiemoment te laten plaatsvinden. Belangrijkste afweging hierbij is de keuze tot het beschermen van de transitiedoelstellingen. Het voorafgaand aan het invaarmoment afbouwen van de renteafdekking staat haaks op de keuze tot risicoreductie. Hierbij is meegewogen dat PGB naar verwachting slechts een kleine hoeveelheid DV01 (renteafdekking) moet afbouwen om de renteafdekking in lijn te brengen met de beoogde beschermingsportefeuille. De verwachting is dat dit op relatief korte termijn na invaren geïmplementeerd kan worden waarmee de verwachte mismatch binnen de besloten geaccepteerde mismatchgrenzen blijft. Gegeven de relatief beperkte transactieomvang is de liquiditeit op de rentemarkt minder beperkend.

Het besluit tot na-sorteren resulteert in een tijdelijke strategische afwijking van de zakelijke waarden portefeuille van 0,7% en een afwijking van de beoogde beschermingsportefeuille van ongeveer 4%. De mismatch die hieruit ontstaat is relatief beperkt en wordt via het overrendement toebedeeld aan de verschillende leeftijdscohorten. Afhankelijk van de dan geldende marktomstandigheden kan PGB naar verwachting de portefeuilles relatief snel in lijn brengen met het beoogde Wtp-beleid, waardoor de impact op de rendementen naar verwachting beperkt zal zijn.

Het strategisch migratieplan, waarin deze uitgangspunten en allocatiewijzigingen zijn vastgelegd, is goedgekeurd door het bestuur van PGB. In het najaar van 2026 wordt een operationeel migratieplan opgesteld waarin de transactieschema's, instrumentkeuzes en timing in detail worden uitgewerkt, rekening houdend met marktomstandigheden.

2.3.3.4 Benodigde data voor uitvoering van het migratieplan beleggingen

Voor de uitvoering van het migratieplan richting de invaardatum is een nauwkeurige dataset vereist om transities correct uit te voeren.

- Allereerst is detailinformatie over de huidige beleggingsportefeuille noodzakelijk, inclusief allocaties per beleggingscategorie (aandelen, private waarden, staatsobligaties, hoogwaardig krediet, etc.). Deze gegevens vormen de basis voor het bepalen van de delta tussen de FTK-portefeuilles en de beoogde Wtp-portefeuilles. Daarnaast zijn actuele marktwaarden en DV01-gegevens van de verplichtingen nodig om de omvang van de transacties te berekenen. Verder is informatie over bestaande derivatenposities, zoals rente- en valuta-instrumenten, nodig om de afbouw of opbouw van de overlay's te plannen.
- Ook moeten data over liquiditeitsposities beschikbaar zijn om te waarborgen dat transacties tijdig en tegen acceptabele kosten kunnen worden uitgevoerd.
- Voor private beleggingen zijn geschatte en definitieve NAV's nodig, om een correcte verdeling van ingevaren vermogens te garanderen.

2.3.3.5 Omstandigheden voor mogelijke aanpassing of uitstellen van implementatie

Zoals beschreven onder “beheersing financiële risico's” hanteert PGB risico mitigerende maatregelen om het risico op niet invaren en het risico op uitstellen van de transitie naar het nieuwe pensioen te beheersen. Er zijn echter verschillende situaties te benoemen die kunnen leiden tot het uitstellen of aanpassen van de implementatie, bijvoorbeeld:

- Het uitstellen van de transitiedatum kan aanleiding geven tot het uitstellen van het migratieplan. In dit geval blijft PGB het huidige beleggingsbeleid hanteren. In deze situatie beoordeelt het bestuur, in overleg met PGB-PD, of aanpassingen nodig zijn. De huidige aanpassingen van het beleggingsbeleid in het kader van Wtp bieden ruimte voor eventuele uitloop.
- Een andere situatie waarin de implementatie wordt uitgesteld, is een ontoereikende marktliquiditeit om de benodigde transacties te maken. Ondanks dat dit risico als zeer beperkt wordt ingeschat (gezien de omvang van de transacties), zal PGB de situatie monitoren en zich houden aan de wettelijke maximumtermijn van 12 maanden voor het nasorteren.

PGB is zich ervan bewust dat onvoorziene situaties kunnen plaatsvinden rondom invaren.

2.3.4 Juridische en privacy risico’s

Deze paragraaf beschrijft de belangrijkste juridische en privacy risico’s ten aanzien van de transitie.

Juridische en privacy risico’s

Ten aanzien van de transitie onderkent PGB het risico van juridische claims en klachten. Deze risico’s zijn in kaart gebracht via een RSA. Daarin wordt beoordeeld of de risico’s in voldoende mate worden beheerst via de beheersmaatregelen. De resulterende netto risico’s worden afgezet tegen de risicobereidheid van PGB. Elk kwartaal wordt geëvalueerd of de beheersmaatregel is geïmplementeerd en effectief is, of het risico in voldoende mate is gemitigeerd en of nieuwe risico’s worden voorzien.

Beheersing van de juridische en privacy risico’s

Hieronder zijn de door PGB erkende juridische en privacy risico’s opgenomen, alsmede de wijze waarop deze worden beheerst:

1. Verhoging of verlaging van pensioenvermogen

Een (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde kan, indien hij of zij het oneens is met de verhoging of verlaging van het persoonlijk pensioenvermogen of van de geïndiceerde en/of daadwerkelijke uitkering in het nieuwe stelsel, een klacht indienen bij PGB. PGB schat in dat de haalbaarheid van deze klachten beperkt is, aangezien de gemaakte keuzes voor verhoging of verlaging van pensioenvermogen passen binnen de nieuwe regels van de Wtp. Daarnaast heeft PGB een communicatieplan opgesteld, dat in lijn is met de wettelijke voorschriften.

Naast de beleidsmatige keuzes, die de mate van verhoging of verlaging van het pensioenvermogen sturen, is communicatie ook een belangrijke beheersingsmaatregel.

2. Wijzigen van de pensioenovereenkomst en invaren

PGB heeft transitieplannen ontvangen van sociale partners. In deze transitieplannen is de wijziging van de pensioenovereenkomst beschreven en is al dan niet een verzoek tot invaren opgenomen. Van een aantal (voormalige) aansluitingen heeft PGB geen transitieplan ontvangen. Dit leidt ertoe dat de opgebouwde pensioenaanspraken en –rechten niet (kunnen) worden ingevaren. Aan aansluitingen met actieve deelnemers is via een aangetekende stopbrief aangegeven dat de pensioenopbouw met ingang van de transitiedatum wordt beëindigd.

De Wtp kent voor het invaren geen individueel bezwaarrecht. Dit is vervangen door aanvullende, collectieve waarborgen. Een individuele (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde kan van mening

zijn dat hij toch nadeel ondervindt van de omzetting. Hij heeft dan de mogelijkheid een gerechtelijke procedure te starten. PGB schat de haalbaarheid, en daarmee het risico, van toekenning van vorderingen laag in, omdat PGB meent evenwichtige besluiten te nemen waarin het belang van alle groepen deelnemers in ogenschouw zijn genomen. Daarnaast houdt PGB zich aan de wettelijke voorschriften en communiceert tevens uitgebreid. PGB is zich wel bewust van de potentiële impact hiervan.

3. Compensatie

In lijn met het voorgaande is het mogelijk dat belanghebbenden het niet eens zijn met de al dan niet geboden compensatie door sociale partners. Compensatie wordt wettelijk gedefinieerd als compensatie van actieve deelnemers voor afschaffing van de doorsneesystematiek. De hoogte van de compensatie per leeftijdscohort is door sociale partners vastgesteld in de vorm van een premiepercentage dan wel via het aanwenden van een bestaand bestemmingsdepot of buiten de pensioensfeer om. Er is geen sprake van het financieren van compensatie voor het afschaffen van de doorsneesystematiek vanuit het fondsvermogen van PGB. Het kan voorkomen dat een deelnemer het niet eens is met de wijze waarop hij wordt gecompenseerd of met de hoogte van de compensatie dan wel het achterwege blijven van compensatie. Deelnemers kunnen hier een klacht over indienen bij PGB of bij sociale partners. Deelnemers kunnen er ook voor kiezen om een gerechtelijke procedure te starten. PGB schat de haalbaarheid van deze vorderingen beperkt in, aangezien de compensatie als onderdeel van de transitie op transitieplanniveau door sociale partners is vastgesteld en PGB op zorgvuldige wijze de evenwichtigheid van de transitie heeft beoordeeld.

4. Risicohouding per leeftijdscohort

Pensioenfondsen zijn verplicht de risicohouding per leeftijdscohort vast te stellen. De risicohouding van PGB is gebaseerd op de resultaten van het risicopreferentie-onderzoek onder deelnemers van PGB. Het is denkbaar dat er klachten komen over de mate waarin PGB risico's heeft toebedeeld aan een leeftijdscohort. Of dat de door PGB vastgestelde risicohouding niet in overeenstemming is met de mate waarin (gewezen) deelnemers risico kunnen en willen lopen. PGB schat de haalbaarheid hiervan laag in. PGB kan onderbouwen en transparant maken welke elementen zijn meegewogen bij de vaststelling van de risicohouding en hoe de risicohouding zich verhoudt tot de resultaten van het risicopreferentie-onderzoek. Het beleggingsbeleid sluit aan op de risicohouding van PGB. Dit wordt jaarlijks gemonitord. Tenslotte wordt dit risico beperkt door de deelnemerscommunicatie, die ervoor moet zorgen dat de (consequenties van de) risicohouding per leeftijdscohort begrijpelijk wordt overgebracht naar de (gewezen) deelnemers. Verder wordt in ieder geval elke 5 jaar een nieuw risicopreferentie-onderzoek uitgevoerd onder de deelnemers van PGB. De uitkomsten van dit risicopreferentie-onderzoek vormen de basis voor de risicohouding en het beleggingsbeleid van PGB.

5. Bijzondere positie PGB

De wet- en regelgeving van de Wtp is niet ingericht op pensioenfondsen met een diversiteit in aansluitingen en regelingen zoals PGB. Dat maakt dat er keuzes moeten worden gemaakt over onderwerpen waar de wetgever (nog) niet in voorziet. Dat levert een extra juridisch risico op. PGB probeert dit risico zoveel mogelijk te beperken door in de eerste plaats onderwerpen die (nog) niet helemaal uitgewerkt zijn in wetgeving af te stemmen met toezichthouders DNB en AFM. PGB heeft maandelijks overleg met DNB over de voortgang van de Wtp en eventuele aandachtspunten.

6. Privacy

De Wtp vraagt geen additionele gegevensverwerkingen (in de zin van de AVG) ten opzichte van de huidige pensioenuitvoering door PGB, zodat er als gevolg van de Wtp geen nieuwe of andere privacy risico's te onderkennen zijn en dat daarmee geen nieuwe of andere beheersmaatregelen nodig zijn.

Wel vindt tijdens het transitieproces meer communicatie plaats dan anders. Voorbeelden hiervan zijn de communicatie over de transitieplannen, opdrachtbevestiging en uitvoeringsovereenkomst met werkgevers en de transitieoverzichten die deelnemers ontvangen voor en na transitie. De waarborging van de privacy in deze processen loopt via de reguliere beheersmaatregelen van PGB.

2.4 Oordeel op technische uitvoerbaarheid van de nieuwe pensioenregeling

Dit hoofdstuk beschrijft de beoordeling van de technische uitvoerbaarheid van de nieuwe pensioenregelingen. Daarbij wordt ingegaan op de haalbaarheid van de implementatie van de IT-systemen en de nog te nemen stappen.

2.4.1 Oordeel haalbaarheid

Deze paragraaf beschrijft de haalbaarheidsanalyse waaruit blijkt dat de IT-systemen gereed zullen zijn om de transitie en de nieuwe pensioenregelingen uit te voeren.

Productontwerp
PGB heeft de technische uitvoerbaarheid van de nieuwe pensioenregelingen centraal gesteld in de vormgeving van het productontwerp en de nadere invulling van de pensioenregeling. PGB is in het kader van de uitvoerbaarheid van de Wtp in een vroegtijdig stadium begonnen met het uitwerken van productspecificaties voor de SPR en FPR. De productspecificaties zijn vooraf getoetst op uitvoerbaarheid. In dit kader heeft intensief overleg plaatsgevonden met Lumera. Daarnaast zijn de bestuursbesluiten tijdens de transitiefase, waar nodig, getoetst op uitvoerbaarheid.

Uitvoeringstoets transitieplannen
PGB heeft een sjabloon transitieplan ter beschikking gesteld, op basis waarvan sociale partners het transitieplan konden opstellen. Daarnaast heeft PGB-PD een uitvoeringstoets gedaan op de transitieplannen, voordat PGB de opdracht van sociale partners heeft aanvaard en op de keuzes in de financiële opzet en de invaarmethoden voordat besluitvorming door het bestuur heeft plaatsgevonden. Daarmee zijn de vereisten voor de nieuwe pensioenregelingen in een vroegtijdig stadium bekend geworden.

Maandelijkse voortgangsrapportages
Het bestuur wordt maandelijks via een voortgangsrapportage geïnformeerd over de voortgang ten opzichte van de planning en ten opzichte van het kritieke pad.

Tot het moment van opdrachtaanvaarding: Uitvoeringsverklaring PGB-PD
PGB heeft de haalbaarheid beoordeeld en getoetst door middel van de periodieke uitvoeringsverklaringen, die zijn opgesteld door PGB-PD. In deze uitvoeringsverklaring is de haalbaarheid van de transitiedatum van 1 januari 2027 door de directie van PGB-PD beoordeeld.

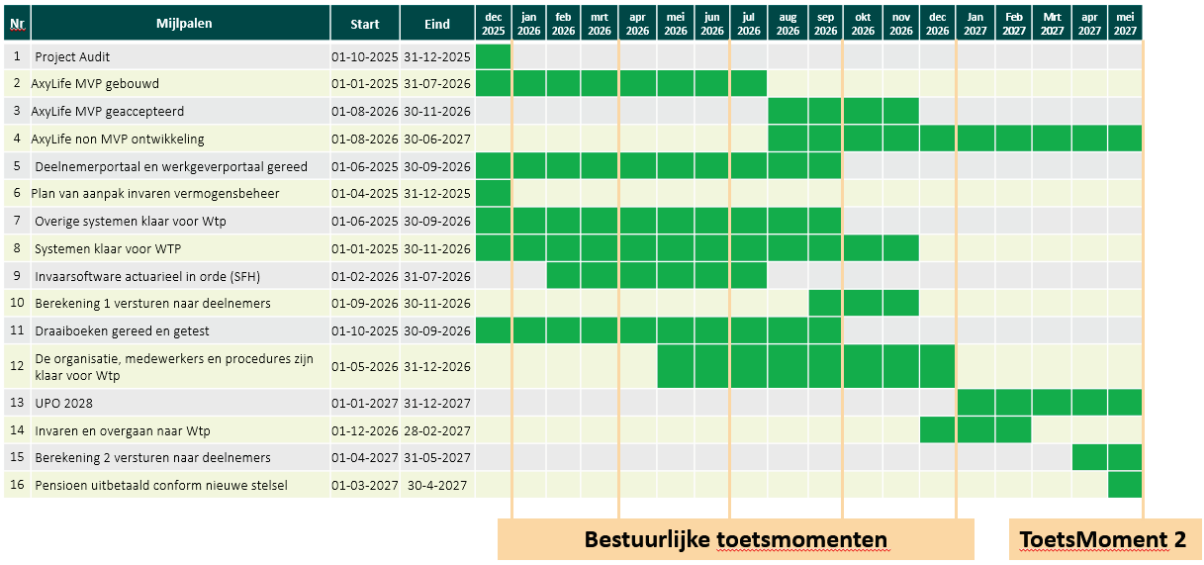
Na het moment van opdrachtaanvaarding: toetsmomenten

Het bestuur heeft na de opdrachtaanvaarding elk kwartaal een formeel toetsmoment en via het bestuurlijk beheerskader is vastgelegd welke bewijsstukken beschikbaar moeten zijn op elk toetsmoment. De bewijsstukken tonen de voortgang van de implementatie van Wtp.

2.4.2 Te nemen stappen

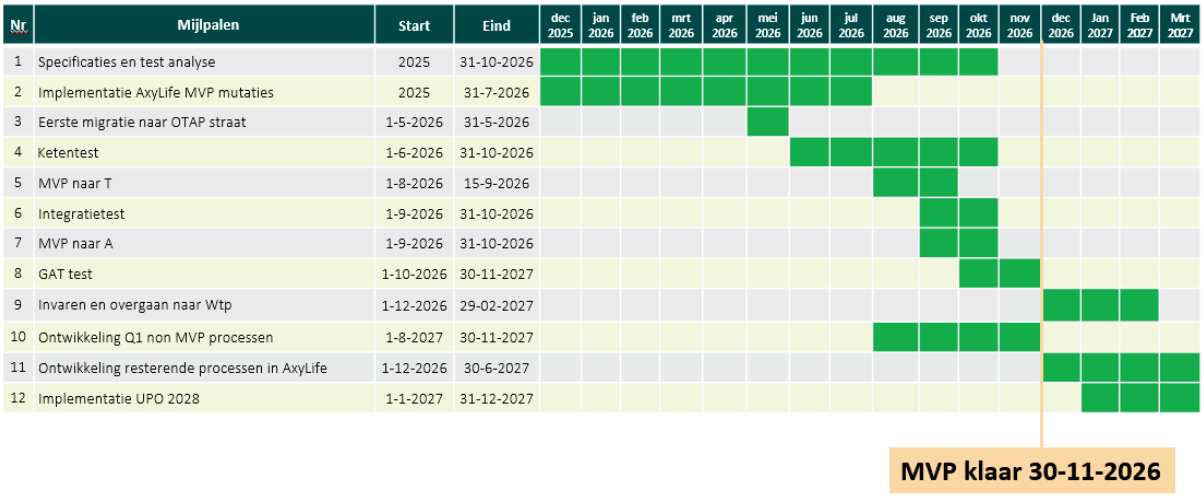
Beschrijving van nog te nemen stappen (indien van toepassing), inclusief bijbehorende (kritische) tijdslijnen om IT-systemen gereed te maken voor implementatie nieuwe pensioenregeling.

De planning van het project Nova is in de volgende afbeelding weergegeven.

Figuur 12: Te nemen stappen t.b.v. implementatie Wtp vanuit het project Nova.

Bij deze planning hoort het volgende kritieke tijdspad:

Figuur 13: Kritieke tijdspad van te nemen stappen voor invaren naar Wtp vanuit het project Nova.

2.4.3 Risico's en beheersmaatregelen

De belangrijkste risico's en beheersmaatregelen voor de haalbaarheid van de implementatie van Wtp op 1 januari 2027 staan in paragraaf 2.3.1. Voor de haalbaarheidsbeoordeling zijn de belangrijkste risico's:

- Niet tijdig functionaliteiten ontwikkelen
- Projectmanagement: niet tijdig afronden van (deel)projecten
- Opgeleverde functionaliteit voldoet niet aan bestuursbesluiten
- Schaarste aan capaciteit en kwaliteit van leden projectteam

Voor deze risico's zijn beheersmaatregelen getroffen. Daarnaast heeft het bestuur fall back scenario's vastgesteld, voor het geval dat de transitiedatum van 1 januari 2027 niet haalbaar blijkt. In deze situatie zal de transitiedatum moeten worden uitgesteld naar een later tijdstip.

Daarnaast is het van belang dat het project datakwaliteit en de ‘get clean’ activiteiten in het kader van de datakwaliteit zijn afgerond en de ‘stay clean’ maatregelen zijn geïmplementeerd (zie hoofdstuk 3), dat PGB op tijd kwalitatief goede transitieplannen heeft ontvangen en dat het beleid en de invaarmethoden tijdig zijn vastgesteld.

2.5 Conclusie

Concluderend oordeel van bestuur, sleutelfunctiehouder risicobeheer en intern toezicht over de risicoanalyses en de opzet en (voor zover geïmplementeerd) het bestaan en werking van de risicobeheersingsmaatregelen.

Naar het oordeel van het bestuur en de SFH risicobeheer heeft PGB voldoende oog voor de risico’s die samenhangen met de transitie naar de nieuwe pensioenregeling en is het geheel van governance en beheersmaatregelen van PGB, de vastgelegde strategische ambities, en de governance daaromheen, alsmede het financieel beheer en het integraal risicomanagement effectief en doelmatig ingericht.

Om een beheerst verloop van de transitie te garanderen, heeft het bestuur onder andere fall back scenario’s geformuleerd, die ingezet kunnen worden als zich onvoorziene omstandigheden voordoen. De betrokken sleutelfunctiehouders, en in het bijzonder de sleutelfunctiehouder risicobeheer, worden nauw betrokken bij het monitoren van de voortgang en het beoordelen van de risico’s van de implementatie van de Wtp. Hun beoordelingen en adviezen vormen een integraal onderdeel van de besluitvorming van het bestuur gedurende het hele transitieproces.

De voortgang van de implementatie wordt structureel gemonitord via een (administratief) bestuurlijk beheerskader, waarbij per toetsmoment de benodigde bestuurlijke besluitvorming plaatsvindt. Mocht blijken dat de voortgang onvoldoende is om een gecontroleerde overgang te waarborgen, dan houdt het bestuur zich het recht voor de transitie uit te stellen tot uiterlijk 1 januari 2028, de finale wettelijke deadline van de Wtp-transitie. Hiermee onderstreept het bestuur haar verantwoordelijkheid om de transitie niet alleen ambitieus maar ook beheerst en zorgvuldig te laten verlopen.

Het bestuur stelt dat er voldoende aandacht is voor het tijdig signaleren en mitigeren van potentiële knelpunten.

Het bestuur heeft gedurende het Wtp traject steeds de RSA en risicorapportages met de Raad van Toezicht gedeeld. De Raad van Toezicht heeft op basis hiervan het beeld gekregen dat het bestuur de risico’s voldoende in kaart heeft gebracht en dat het bestuur zorgt voor adequate sturing op deze risico’s. De Raad van Toezicht ziet tijdige gereedheid van systemen en verzending van prognosebrieven als belangrijkste aandachtspunten. De kans blijft hierdoor bestaan dat de beoogde transitiedatum van 1 januari 2027 niet gehaald wordt. De Raad van Toezicht ziet wel dat de benodigde beheersmaat-regelen door het bestuur zijn genomen. Zo is er een bestuurlijk beheerskader opgesteld waarin toetsmomenten zijn gedefinieerd. Op deze momenten wordt op basis van heldere en objectieve criteria door het bestuur vastgesteld of implementatie per 1 januari 2027 mogelijk is. De Raad van Toezicht heeft kennisgenomen van dit bestuurlijk beheerskader, de besluitvorming op de verschillende toetsmomenten en heeft veel waardering voor hoe het bestuur dit heeft ingericht en toepast.

3. Data en datakwaliteit

Dit hoofdstuk beschrijft hoe PGB de datakwaliteit heeft getoetst en wat de bevindingen daarvan zijn. Dit hoofdstuk omvat een beschrijving van de beschikbaarheid van data en de risico's die gepaard gaan met de transitie, evenals maatregelen om de datakwaliteit te borgen.

3.1 Wettelijk kader

Het is belangrijk dat deelnemers erop kunnen vertrouwen dat PGB op beheerste en robuuste wijze de pensioenuitvoering vormgeeft. Om dit te kunnen waarborgen dient PGB te waarborgen dat de data, die gebruikt worden ten behoeve van de pensioenuitvoering, geschikt, volledig en juist zijn.

In het kader van de Wtp transitie staat in artikel 46 van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling (hierna: BuPWvb) dat het pensioenfonds de beschikbaarheid van data voor, tijdens en na de transitie analyseert en hoe de bijbehorende risico's beheerst worden. Ook moet het fonds de datakwaliteit toetsen om een geschikte afweging te maken voor invaren naar het nieuwe stelsel. Voor de overgang naar de Wtp is voldoende datakwaliteit, voorafgaand aan het invaren, vereist om een volledig en evenwichtig invaarbesluit te nemen. Alleen met nauwkeurige en volledige data kunnen de individuele pensioenvermogens correct worden berekend.

Om een handvat te bieden aan de pensioensector heeft de Pensioenfederatie eind 2022 het Kader Datakwaliteit gepubliceerd. Dit Kader omschrijft zes fases die een pensioenfonds doorloopt ter voorbereiding op het invaren. DNB refereert hiernaar in de gepubliceerde "Good practice Borging van datakwaliteit door pensioenfondsen die willen gaan invaren". Deze zes fases zijn:

1. Opzet datakwaliteitsbeleid.
2. Risico-inventarisatie en risicobeoordeling.
3. Data-analyses en deelwaarnemingen.
4. Rapportage en beoordeling.
5. Verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden door de externe accountant.
6. Besluit over datakwaliteit voor invaren.

PGB heeft het bovenstaande proces doorlopen. In het resterende gedeelte van dit hoofdstuk worden de conclusies hiervan toegelicht.

3.2 Beschikbaarheid data

In deze paragraaf wordt ingegaan op de beschikbaarheid van data.

De data die PGB gebruikt voor de uitvoering van haar pensioenregelingen zijn opgeslagen in bronsystemen bij PGB-PD. De data zijn afkomstig van deelnemers, werkgevers en externe bronnen zoals de Basisregistratie Personen (hierna: BRP) en Status Uitkering Arbeidsongeschiktheid (hierna: SUAG). In het kader van artikel 46 van het BuPWvb heeft PGB de datakwaliteit getoetst voor de transitie en blijft PGB de datakwaliteit ook tijdens en na de transitie toetsen.

Voor de transitie
De beschikbaarheid van data voor de transitie is afhankelijk van gebeurtenissen uit het verleden. PGB heeft in het verleden twee wijzigingen van het administratiesysteem doorgevoerd en er zijn meerdere inkomende collectieve waardeoverdrachten geweest.

Wijzigingen van pensioenadministratiesysteem
Op 1 januari 2014 is PGB-PD voor de pensioenadministratie overgestapt van het administratiesysteem Brains naar Maia. Gegevens uit de Brains-periode (vóór 1 januari 2014) zijn nog deels beschikbaar in raadpleegbare vorm, maar PGB kan de volledigheid van deze raadpleegbare data niet garanderen. Echter, bij de overgang naar Maia heeft accountant KPMG een assurance rapport verstrekt dat bevestigt dat de datamigratie juist is uitgevoerd en dat eventuele resterende kwesties zijn behandeld dan wel correct worden afgehandeld. Dit rapport vermindert het risico van onvolledige of onjuiste data van vóór 2014.

Van 1 januari 2014 tot en met 31 maart 2025 zijn de data van PGB vrijwel volledig beschikbaar in Maia. Vanaf 1 januari 2024 zijn de data beschikbaar in het nieuwe systeem AxyLife. Dit betekent dat er overlap is in de beschikbare data van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025 waarin de data zowel beschikbaar zijn in Maia als in AxyLife. Gedurende de periode van overlap tussen Maia en AxyLife zijn uitgebreide controles gedaan op aansluiting tussen beide systemen. De historische data gedurende 2014 tot en met 31 maart 2025 zijn na de wijziging van het administratiesysteem beschikbaar gebleven om te raadplegen. In uitzonderlijke gevallen zijn data anders opgeslagen, zoals de indicatie gemoedsbezwaarde in een Excel-lijst.

Collectieve waardeoverdracht
Voor elke collectieve waardeoverdracht die heeft plaatsgevonden na 2013, kan PGB garanderen dat alle data beschikbaar zijn vanaf de datum van overdracht. De aanwezigheid en volledigheid van data van vóór de overdrachtsdatum kan PGB niet garanderen. Wel is voor elke collectieve waardeoverdracht een assurance rapport opgesteld om de juistheid van de gegevens betrokken bij de overdracht vast te stellen. Bij overnames van ondernemingspensioenfondsen is bovendien een vrijwaringsverklaring verkregen van de achterliggende onderneming.

Uitgangspunten met betrekking tot het ontbreken van historische gegevens
Het bestuur van PGB heeft uitgangspunten vastgesteld hoe omgegaan wordt met het ontbreken van historische gegevens. Deze uitgangspunten zijn in de hierna beschreven onderzoeken naar datakwaliteit consistent toegepast en blijven van toepassing tijdens en na de transitie.

Tijdens de transitie
De nieuwe regelingen onder de Wtp worden in hetzelfde systeem geïmplementeerd als de huidige FTK-regelingen, namelijk AxyLife. De overgang van de huidige naar de nieuwe regeling wordt volledig binnen AxyLife uitgevoerd, waarbij de bestaande data tijdens de transitie beschikbaar blijven. Dit vermindert de migratierisico's tijdens het transitieproces.

Na de transitie
Na de transitie zijn de huidige en de nieuwe data beschikbaar in AxyLife. De rekenregels van vóór en na de transitie bestaan in dit systeem naast elkaar. Dit betreft zowel de rekenregels van de regelingen tot aan het transitiemoment (DB en DC) en de rekenregels van de toekomstige regelingen vanaf het transitiemoment (solidaire premieregeling, flexibele premieregeling en regeling die in het FTK achterblijft). Er blijft volledige toegang tot de gegevens van de huidige regelingen. Ook blijven de historische data in de eerste jaren na de transitie beschikbaar om te raadplegen.

3.3. Opzet datakwaliteitsbeleid

In deze paragraaf wordt ingegaan op de opzet van het datakwaliteitsbeleid van PGB.

In 2023 heeft PGB het datakwaliteitsbeleid opgesteld om beheer van data volgens het Data Administration Management Association Data Management Body of Knowledge (DAMA-DMBOK) model te borgen. In 2024 is dit beleid aangevuld met specifieke onderwerpen voor het Wtp invaartraject, zoals het Data Governance Charter PGB, dat richtlijnen biedt voor het beheer van de beschikbaarheid, bruikbaarheid, kwaliteit en beveiliging van data.

Daarnaast hanteert PGB-PD een Business Glossary om termen en gegevenskenmerken te definiëren voor een correct beheer van data. Per domein zijn data-eigenaren en data stewards aangewezen die verantwoordelijk zijn voor het beheer en de controle op deze gegevens. Vanuit de Business Glossary is in het kader van invaren onder Wtp een lijst geselecteerd met 102 Kritische Data-Elementen (hierna: KDE's).

3.4 Risico-inventarisatie en risicobeoordeling datakwaliteit

In deze paragraaf wordt ingegaan op de risico-inventarisatie en de risicobeoordeling van de datakwaliteit.

PGB heeft in fase 2 van het datakwaliteitsonderzoek de volgende processen uitgevoerd:

- Vaststellen van het risicoprofiel van de pensioenuitvoerder.
- Vaststellen van het risicoprofiel van de deelnemers aan de hand van deelnemersrisico-indicatoren.
- Risicobeoordeling per vastgestelde KDE.

Bij het uitvoeren van deze werkzaamheden heeft PGB het Kader Datakwaliteit gevolgd. Deze processen worden hieronder één voor één beschreven.

Risicoprofiel pensioenuitvoerder
PGB heeft het risicoprofiel van de pensioenuitvoerder vastgesteld en op basis hiervan zijn 14 risico-indicatoren voor PGB als pensioenuitvoerder beschreven, geclassificeerd in 4 categorieën:

Risico-indicatoren vanuit het kenmerk en profiel van de pensioenuitvoerder:
1. Het aantal aangesloten werkgevers (vrijwillig en verplicht).
2. De combinatie sectoren/werkgevers met verscheidenheid aan producten.
3. Het aantal regelingen dat afwijkt van de standaard pensioenregeling.
4. Verdeling van de deelnemerspopulatie - deelnemers voortkomende uit collectieve waardeoverdrachten en PGB origine deelnemers.

Risico-indicatoren vanuit gebeurtenissen/events uit het verleden:
5. De overgang van pensioenadministratie van Brains naar Maia in 2013/2014.
6. Het aantal collectieve waardeoverdrachten.
7. Geautomatiseerde aansluiting met het Uitkeringsinstituut Werknemersverzekeringen (hierna: UWV) voor informatie over de arbeidsongeschiktheid van deelnemers.
8. Geautomatiseerde aansluiting met de BRP voor de informatie over de persoonsgegevens van deelnemers.
9. De overgang van pensioenadministratie van Maia naar AxyLife in 2024/2025.

Risico-indicatoren vanuit relevante klachten en incidenten:

10. Naar aanleiding van een incident in de samenstelling van het Uniform Pensioen Overzicht (hierna: UPO) voor deelnemers in 2019 zijn er aanvullende controles en procedures opgesteld met het oog op databeheersing.

Risico-indicatoren vanuit het datakwaliteitbeheersingsraamwerk:

11. Data-identificatie: Een bijgewerkt overzicht van (kritische) data-elementen relevant voor het voeren van een pensioenadministratie is vereist na overgang van Maia naar AxyLife.
12. Risicobeoordeling op KDE-niveau: Risicobeoordeling wordt momenteel uitgevoerd op het niveau van pensioenprocessen. In het kader van de implementatie Wtp zal dit aangepast worden naar het niveau van KDE's.
13. Databeheersingsmaatregelen en -middelen: PGB heeft ondersteunende datamonitoring en controleprocessen ingericht voor de uitvoering in AxyLife. Hiervoor is gekeken naar de controleprocessen zoals deze ingericht waren voor de uitvoering in Maia, waarbij de meest kritieke datacontroles momenteel zijn ingebouwd voor AxyLife. Andere worden momenteel tijdelijk ondervangen door middel van workarounds en worden ingebouwd voor AxyLife volgens een geprioriteerde back-log.
14. Gebruik van datamanagementplatform: PGB Pensioendiensten heeft een datamanagement platform (het Smart Data Platform) in ontwikkeling dat, naast de rapportages, ook specifieke gegevensgerichte werkzaamheden kan uitvoeren om te voldoen aan het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie. Hierin is momenteel de dataprofiling van de relevante KDE's opgenomen alsook de 55 generieke analyses die door het Kader Datakwaliteit zijn voorgesteld.

De evaluatie van de risico's, zoals aangegeven door risico-indicatoren één tot en met negen, is uitgevoerd op basis van generieke analyses. De rapportage over risico-indicator tien, voortgekomen uit een incident wat deze risico-indicator heeft ingegeven, toont aan dat er geen restrisico overblijft. Risico-indicatoren elf tot en met veertien richten zich meer op een formele aanpak van datakwaliteit binnen de organisatie. De benodigde controles om deze risico's te mitigeren zijn voor het eerst formeel uitgevoerd als onderdeel van fase drie van het Kader Datakwaliteit. Binnen het 'Stay Clean' project zal PGB deze aanpak verder formeel integreren in de organisatie.

Risicoprofiel deelnemer

PGB heeft het risicoprofiel van de deelnemers vastgesteld en dit heeft geleid tot zestien deelnemersrisico-indicatoren, die zijn afgeleid van het Kader Datakwaliteit fase 2. Daarnaast zijn er nog drie PGB-specifieke deelnemersrisico-indicatoren onderzocht.

Een deelnemersrisico-indicator is aanwezig als gevolg van een risicovolle mutatie, en daarom is de mutatiehistorie van elke deelnemer geanalyseerd om de aanwezigheid van deelnemersrisico-indicatoren te identificeren. De deelnemers zijn op basis van de mutaties ingedeeld in 1.584 groepen met een bepaalde deelnemersrisico-indicator-combinatie. Op basis van de deelnemersrisico-indicator-combinatie is een risicoscore toegekend per deelnemer en deelnemersgroep.

Na het bepalen van de risicoscores per deelnemersrisico-indicator-groep zijn deze, volgens de methode uit het Kader Datakwaliteit, verder ingedeeld in categorieën. De onderstaande tabel toont het percentage van de deelnemers per risicocategorie. In totaal valt 73,96% van de populatie in een categorie met een 'zeer laag risico', 12,31% in een categorie met een 'laag risico', en 13,73% van de populatie heeft geen deelnemersrisico-indicator (DRI). Op basis van de vastgestelde risicocategorieën zijn vervolgens deelwaarnemingen geselecteerd voor de uitvoer van het Kader Datakwaliteit fase 3.

Risicoprofiel	Aantal deelnemers (%)
Zeer laag risico	73,96%
Laag risico	12,31%
Geen DRI	13,73%

Figuur 14: Risicoprofielen voor deelnemers PGB aan de hand van deelnemersrisico-indicatoren.

Naast bovenstaande risicoprofielen zijn twee bijkomende risicogroepen van deelnemers geïdentificeerd, die aan de hand van een specifieke analyse volgens het Kader Datakwaliteit fase 3 verder zijn onderzocht. Dit betreft de groepen (inactieve) deelnemers die niet rechtstreeks aan een werkgever zijn gekoppeld en deelnemers met samengevoegde opbouw (uit verschillende dienstverbanden) gekoppeld aan één polis met één werkgever.

Risicobeoordeling
Voor de risicobeoordeling per KDE heeft PGB gebruikgemaakt van het Kader Datakwaliteit. Er is voor alle 102 geïdentificeerde KDE's gekeken in welke processen deze primair worden verwerkt en wat het mogelijke risico is. Om de risicoscores te bepalen, is voor elke KDE geanalyseerd wat de kans is dat er in de administratie iets fout gaat en de eventuele financiële impact hiervan. De risicoscores variëren van één tot negen. Scores boven drie vallen buiten de risicobereidheid van PGB.

Eerst is een bruto risico bepaald, ervan uitgaande dat er geen beheersmaatregelen plaatsvinden. Vervolgens is een netto risicoscore bepaald door het mitigerende effect van de bestaande beheersmaatregelen mee te nemen in de risico-inschatting. Aan de KDE's met een netto risicoscore buiten risicobereidheid heeft PGB extra aandacht gegeven in de analysefase (Kader Datakwaliteit fase 3) om te bepalen of deze risico's zich daadwerkelijk manifesteren in de administratie. De KDE's zijn onderzocht via dataprofilering (compleetheid, juistheid datatype, binnen domeinwaarden en data distributie) en als onderdeel van generieke analyses. Er zijn geen bijzondere afwijkingen gevonden bij de KDE's die mogelijk buiten de risicobereidheid vallen. Op basis hiervan concludeert PGB dat de bestaande beheersmaatregelen voldoende zijn om de datakwaliteit te borgen.

3.5 Complexe dossiers

In deze paragraaf worden complexe dossiers aangekaart op het vlak van datakwaliteit en de getroffen beheersingsmaatregelen.

PGB heeft als onderdeel van het Kader Datakwaliteit fase 3 ook enkele dossiers geëvalueerd waarbij is uitgegaan van een lijst met 51 aandachtspunten voor datakwaliteit, die al vóór de aanvang van de werkzaamheden in het kader van het onderzoek naar datakwaliteit bekend waren. Per item op deze lijst is beoordeeld of het aandachtspunt nog van toepassing was. Indien dat het geval was, is dit item geanalyseerd. De punten waarvan nog niet alles was opgelost zijn opnieuw bekeken en als onderdeel van 'get clean' opgelost.

3.6 Risicobereidheid t.a.v. datakwaliteit

In deze paragraaf wordt de risicobereidheid onderbouwd en de maximale toegestane afwijking beschreven.

Risicobereidheid
PGB heeft een lage risicobereidheid met betrekking tot datakwaliteit. Dit is opgenomen in het Risicobeleid van PGB en tevens in het Datakwaliteitsbeleid van PGB: *"PGB hanteert een lage risicobereidheid en hiermee een kritische risicohouding ten opzichte van de kwaliteit van KDE's binnen de organisatie."*

Het uitgangspunt van PGB is hierbij dat de inputdata van de KDE's, die relevant zijn voor het invaren, juist moeten zijn (compleet, van het juiste datatype en binnen domeinwaarden). Om aan de lage risicobereidheid van PGB te voldoen, mitigeert PGB de risico's van onjuistheid en onvolledigheid van gegevens door:

- Beheersmaatregelen op werkprocessen en KDE's met een hoge risicoscore.
- Geautomatiseerde datakwaliteitscontroles op de pensioenadministratie onder regie van data stewards.
- Wettelijke onderzoeken.
- Daarnaast is er voor het invaren naar de Wtp een onderzoek naar datakwaliteit uitgevoerd volgens het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie. De tijdshorizon voor dit onderzoek is vastgelegd tussen 1 januari 2014 tot en met 31 december 2023 voor wat betreft de periode '*Get Clean'* onder het beheerssysteem Maia. De tijdshorizon is uitgebreid met de periode van 1 januari 2024 tot en met 30 juni 2025 onder het beheerssysteem AxyLife. Op deze manier waarborgt PGB de datakwaliteit vanaf de overgang naar AxyLife tot aan de transitie.

De nieuw ontwikkelde datakwaliteitscontroles en beheersmaatregelen zullen grotendeels na de transitie inzetbaar blijven. Daarnaast zullen nieuwe controles en maatregelen worden ontwikkeld voor de nieuwe regelingen onder de Wtp.

Maximale toegestane afwijking
Gegeven de complexiteit van het productaanbod en in overeenstemming met het correctie- en herzieningenbeleid van PGB, is de Maximaal Toegestane Afwijking (hierna: MTA) vastgesteld op 1% per deelnemer per jaar, met een ondergrens van twaalf euro. Deze MTA is gehanteerd in de evaluatie van onderzoeken op datakwaliteit binnen de pensioenadministratie. Als een afwijking boven de MTA uitkomt, resulteert dit in aanvullende analyses en/of nader onderzoek naar de afwijking. PGB kan er ook voor kiezen om afwijkingen onder de MTA verder te onderzoeken als PGB van mening is dat dit in het belang van de deelnemer is.

3.7 Verrichte werkzaamheden

In deze paragraaf worden de door PGB verrichte werkzaamheden beschreven om de datakwaliteit te kunnen vaststellen.

Om de datakwaliteit voor invaren vast te stellen, is eerst een risico-inventarisatie uitgevoerd volgens het Kader Datakwaliteit fase 2, zoals beschreven in paragraaf 3.4. PGB heeft vervolgens fase 3 en 4 van het Kader Datakwaliteit doorlopen om te bepalen of de datakwaliteit op orde is voor invaren.

Fase	Activiteit
Fase 3.1: Data Profiling	Data profiling uitgevoerd (102 KDE's)
Fase 3.2: Data Analyse	Analysetitels via intern beheerd Smart Data Platform (66) – beslaan alle 55 generieke analyses uit het Kader Datakwaliteit
	Specifieke analyses op 51 gekende aandachtspunten voor datakwaliteit (51)
	Aanvullende specifieke analyses op 2 PGB-specifieke risicogroepen (2)
Fase 3.3: Deelwaarnemingen	Algemene deelwaarneming (22 dossiers)
	Deelwaarnemingen gebaseerd op 21 DRI-combinaties (31)
	Deelwaarnemingen ter verklaring van de uitval uit generieke analyses (5 analyses)

Figuur 15: Overzicht van werkzaamheden voor fase 3 van het Kader Datakwaliteit.

Fase 3: Analyses en deelwaarnemingen
PGB heeft bij de uitvoering van fase 3 het Kader Datakwaliteit gevolgd. PGB heeft externe partner Macaw ingehuurd om te ondersteunen bij een aantal werkzaamheden van fase 3 voor pensioenadministratie AxyLife. Een overzicht van de werkzaamheden in fase 3 is weergegeven in bovenstaande figuur.

Activiteiten voor Fase 3.1 Data Profiling
In samenwerking met Macaw heeft PGB voor pensioenadministratie AxyLife de data profiling uitgevoerd voor alle 102 KDE's.

Activiteiten voor Fase 3.2 Data Analyse
Voor de uitvoering van generieke analyses voor pensioenadministratie AxyLife heeft PGB met ondersteuning van Macaw 66 analysetitels intern ingebouwd in het Smart Data Platform. Deze beslaan alle 55 generieke analyses die in het Kader Datakwaliteit zijn vermeld.

Wat betreft specifieke analyses heeft PGB-PD de lijst met 51 aandachtspunten voor datakwaliteit opnieuw individueel onderzocht.

Daarnaast heeft PGB-PD aanvullende specifieke analyses uitgevoerd naar twee bijkomende risicogroepen van deelnemers: (inactieve) deelnemers die niet rechtstreeks aan een werkgever zijn gekoppeld en deelnemers met samengevoegde opbouw (uit verschillende dienstverbanden) gekoppeld aan één polis met één werkgever.

Activiteiten voor Fase 3.3 Deelwaarnemingen
Op basis van het deelnemersrisicoprofiel is, in lijn met het Kader Datakwaliteit, een algemene deelwaarneming uitgevoerd, waarbij de aanspraak integraal en handmatig is doorgerekend voor een geselecteerd aantal deelnemers, gekozen op basis van hun risicoscore. PGB-PD heeft in totaal 22 dossiers integraal en handmatig doorgerekend. Deze 22 deelnemers zijn geselecteerd uit de algemene risicogroepen die zijn vastgesteld als onderdeel van fase 2 van het Kader Datakwaliteit.

Omdat hierbij nog niet alle deelnemersrisico-indicatoren werden geraakt, zijn er 21 aanvullende groepen van deelnemersrisico-indicator-combinaties opgesteld. Hieruit zijn 31 extra risicogedreven deelwaarnemingen uitgevoerd. Hierdoor zijn alle deelnemersrisico-indicatoren minimaal één keer aan bod gekomen in het onderzoek.

Daarnaast zijn voor 5 van de generieke analyses deelwaarnemingen uitgevoerd om de afwijkingen uit de controle te verklaren. Voor de overige generieke analyses zijn alle afwijkingen gedurende workshops integraal geanalyseerd om te bepalen of de resultaten verklaarbaar zijn of dat het werkelijk gaat om een data issue.

Fase 4: Rapportage en beoordeling
De werkzaamheden en resultaten uit fase 1, 2 en 3 zijn beschreven in een samenvattende rapportage ten behoeve van (voorlopige) besluitvorming door PGB over de datakwaliteit voor invaren. De SFH Risicobeheer en SFH Actuarieel hebben de resultaten bekeken en hun oordeel hierover gegeven. Dit oordeel is meegenomen in de besluitvorming door het bestuur van PGB.

3.8 Bevindingen

In deze paragraaf worden de bevindingen en oplossingen van de data issues uitgelegd.

De bevindingen, die resulteren uit de data-analyses, zijn ingedeeld in data issue categorieën en vastgelegd in een data issue lijst ten behoeve van 'get clean'. Alle data issue categorieën zijn geanalyseerd en beschreven, waarbij is getest voor hoeveel deelnemers deze data issue categorieën spelen en wat de impact daarvan is. Vervolgens is voor elk issue geïnventariseerd welke oplossingsmogelijkheden er zijn. De uitkomsten hiervan zijn gebruikt voor het prioriteren van de acties om de bevindingen op te lossen. Op basis van de geprioriteerde data issue lijst is een 'get clean' plan met daarin herstelacties opgesteld dat is uitgevoerd door het projectteam Wtp Datakwaliteit. Deze 'get clean' activiteiten zijn inmiddels afgerond. .

Bij het datakwaliteitsonderzoek volgens het Kader Datakwaliteit heeft PGB geen structureel aangroeiende aandachtspunten gevonden die nog niet afgedekt zijn in een beheersmaatregel.

3.9 Nog te verrichten werkzaamheden

Deze paragraaf beschrijft de werkzaamheden die PGB nog te verrichten heeft om de datakwaliteit te borgen voor het transitiemoment.

PGB werkt als onderdeel van 'stay clean' aan de geautomatiseerde en herhaalbare implementatie van de aanpak uit het Kader Datakwaliteit om de datakwaliteit tot aan (en na) de transitie te waarborgen.

Dit omvat onder andere het opstellen van een methode voor het beheer van KDE's, zoals gespecificeerd in het datakwaliteitsbeleid van PGB, het uitvoeren van dataprofilering op deze KDE's en het herhaaldelijk en voorspelbaar uitvoeren van de 55 generieke data-analyses, zoals beschreven in het Kader Datakwaliteit (door middel van een analyse of deelwaarneming). Uit de activiteiten in het kader van het datakwaliteitsonderzoek bleek dat PGB al goede controles heeft met betrekking tot de datakwaliteit. Deze controles zijn inmiddels geïmplementeerd in het Smart Data Platform ten behoeve van het nieuwe administratiesysteem Axylife. Deze analyses worden regelmatig uitgevoerd tot aan het transitiemoment en daarna, zodat de datakwaliteit continu gemonitord kan worden. Er wordt periodiek, zowel tot aan het invaren als daarna, gerapporteerd over data issues die in deze analyses zijn gevonden.

3.10 Vóór invaarbesluit: Rapportage externe accountant/ IT-auditor

Deze paragraaf gaat in op de rapportages van de externe accountant van PGB voorafgaand aan het invaarbesluit.

Bij het aantoonbaar maken van datakwaliteit zijn er twee toetsmomenten: toetsmoment 1 betreft het vaststellen van de datakwaliteit als voorbereiding op het totale proces van invaren en toetsmoment 2 vindt vlak na het moment van invaren plaats. Toetsmoment 1 wordt uitgevoerd ten behoeve van het aantoonbaar maken van de datakwaliteit in het implementatieplan voor de nieuwe pensioenregeling. Bij Toetsmoment 2 wordt gecontroleerd of de data gebruikt bij het invaren juist zijn en overeenkomen met wat aan de deelnemer is gecommuniceerd.

Beschrijving opdracht datakwaliteit voor transitie (NOREA lid)
Op het toetsmoment vóór invaren (toetsmoment 1 uit het Kader Datakwaliteit) heeft de fondsaccountant KPMG de opdracht gekregen om specifieke werkzaamheden uit te voeren om het bestuur van PGB in staat te stellen om een oordeel te vormen ten aanzien van de datakwaliteit voor transitie. De overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn ontleend aan de finale versie van het Voorbeeld-AUP-werkprogramma Datakwaliteit (gedateerd 22 juni 2023), zoals gepubliceerd door de NBA. De opdrachtovereenkomst tussen PGB en KPMG, met daarin alle 35 procedures uit het voorbeelddocument, is vastgesteld op 9 september 2025. Verder is overeengekomen dat de accountant rapporteert over de uitkomsten van zijn werkzaamheden in de vorm van een rapport van bevindingen.

Uitkomst werkzaamheden
De Agreed-Upon Procedures (AUP)-rapportage van de externe accountant (KPMG) vermeldt geen feitelijke bevindingen die het nemen van een invaarbesluit wat betreft de datakwaliteit in de weg kunnen staan.

Beoordeling van uitkomsten door bestuur
Het bestuur is aan de hand van het Eindrapport datakwaliteit inhoudelijk geïnformeerd over de datakwaliteit. Aan de hand van de AUP-rapportage heeft de externe accountant (KPMG) in overeenstemming met Artikel 46 Lid 4 Sub a BUPW het bestuur in staat gesteld om een positief oordeel te vormen over de juistheid en volledigheid van de relevante pensioendata benodigd voor de transitie. Op 17 december 2025 heeft het bestuur de AUP-rapportage van de externe accountant op basis van het Eindrapport Datakwaliteit besproken en geoordeeld:

- dat de relevante pensioendata benodigd voor de transitie aanwezig, juist en volledig is, of zal zijn in het administratiesysteem waarmee wordt ingevaren (AxyLife) na de uitvoering van het Get Clean plan en;
- dat het Stay Clean plan voldoende gegevensgerichte werkzaamheden bevat om tot aan, tijdens en na het invaren de datakwaliteit op orde te houden.

Opvolging van bevindingen
De AUP-rapportage vermeldt geen bevindingen die opvolging behoeven.

Het bestuur beschikt over een bestuurlijk beheerskader. Via dit bestuurlijk beheerskader monitort het bestuur of de implementatie van de nieuwe pensioenregeling en het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten op een beheerste wijze plaats kan vinden. In dit bestuurlijk beheerskader is per toetsmoment (elk kwartaal tot het transitiemoment) opgenomen welke bewijsstukken beschikbaar moeten zijn, onder andere met betrekking tot de datakwaliteit voor invaren. Als de voortgang onvoldoende is om de transitie op een beheerste wijze plaats te laten vinden, zal PGB de transitiedatum uitstellen tot uiterlijk 1 januari 2028. Dit is de uiterste wettelijke datum dat de transitie naar het nieuwe pensioen moet plaatsvinden.

3.11 Na invaarmoment: onderzoek externe accountant

Deze paragraaf beschrijft het onderzoek van de externe accountant naar de datakwaliteit na invaren.

Onderzoek datakwaliteit na invaarmoment:

Beschrijving opdracht
Na het invaren controleert een externe accountant volgens het jaarlijkse proces middels het controleren van de juistheid van de basisgegevens de juistheid en volledigheid van de data in de administratie na de transitie. PGB heeft in het kader hiervan KPMG de opdracht gegeven om de basisgegevens per 1 januari 2027 (de beoogde invaardatum) te controleren als onderdeel van de FTK-jaarrekeningcontrole. Dit betreft de basisgegevens die gebruikt worden in de verdeling van het totaal beschikbaar vermogen dat wordt toegewezen aan de individuele pensioenvermogens van deelnemers. Hierbij houdt de externe accountant ook rekening met de richtlijnen voor het tweede toetsmoment van de Pensioenfederatie en de eisen van de accountantsberoepsgroep voor het afgeven van assurance/oordelen door externe accountants.

Werkwijze bestuur na bevindingen externe accountant
Als uit het onderzoek van de externe accountant na invaren bevindingen komen zal het bestuur van PGB hier kennis van nemen en waar nodig vervolgacties bepalen.

3.12 Omgang datakwaliteit na invaarmoment

Deze paragraaf beschrijft hoe er wordt omgegaan met issues in datakwaliteit bij het invaren.

PGB streeft ernaar om datakwaliteit, zowel tot aan als na de transitie, te borgen middels de activiteiten die staan beschreven in het ‘stay clean’ plan. In het kader van het ‘stay clean’ plan worden de activiteiten binnen PGB beoordeeld op hun toepasbaarheid onder de Wtp. De bestaande lijst KDE's wordt herzien en aangepast aan de nieuwe regelingen na invaren.

Daarnaast wordt geïnventariseerd of aanvullende beheersmaatregelen voor bestaande of nieuwe KDE's moeten worden opgesteld. Ook de herhaalbaar geïmplementeerde controles op datakwaliteit worden herzien en aangevuld voor de regelingen onder Wtp, zodat de datakwaliteit ook na invaren op orde blijft en periodiek kan blijven worden gemonitord.

De verantwoordelijkheid voor deze monitoring zal tijdens het transitiemoment worden ondergebracht bij de afdelingen Data Management en Pensioenbeheer binnen PGB-PD, als onderdeel van de reguliere pensioenuitvoering.

3.13 Omgang verwerking terugwerkende kracht pensioenmutaties

In deze paragraaf wordt uitgelegd hoe PGB omgaat met het verwerken van eventuele terugwerkende kracht pensioenmutaties.

Mutaties met terugwerkende kracht (hierna: TWK) tijdens en na de transitie worden in de administratie verwerkt. Wanneer een TWK-mutatie de invaarmutatie raakt, wordt het verschil tussen het oorspronkelijke invaarkapitaal en het nieuwe invaarkapitaal apart geregistreerd, los van de oorspronkelijke invaarmutatie. Zo blijft de administratie met betrekking tot het initieel invaren ongewijzigd en is het totaal van alle TWK-mutaties voor invaarmoment inzichtelijk afzonderlijk van reguliere TWK-mutaties die niet de invaarmutatie raken.

De financiering van de TWK-mutaties, die het invaarkapitaal raken, loopt via de operationele reserve.

4 Invaren

Dit hoofdstuk beschrijft hoe PGB invulling geeft aan het verzoek tot invaren van de pensioenaanspraken en pensioenrechten. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de wijze waarop behandeling plaatsvindt van de aanvullende pensioenen, zoals arbeidsongeschiktheid- en nabestaandenpensioen. Het hoofdstuk eindigt met de onderbouwing en het oordeel over de evenwichtigheid.

4.1 Beschrijving hoe PGB wenst om te gaan met opgebouwde aanspraken en rechten.

Deze paragraaf beschrijft hoe PGB omgaat met de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten

4.1.1. Verschillende transitiepaden

PGB voert op dit moment zowel een middelloonregeling (DB) als een beschikbare premieregeling (DC) uit. Sociale partners kunnen daarbij een aantal keuzes maken, bijvoorbeeld over de premiehoogte. PGB zal onder de Wtp zowel een solidaire premieregeling als een flexibele premieregeling uitvoeren. Ook hierbij kunnen sociale partners keuzes maken, zoals de premiehoogte en de hoogte van het nabestaandenpensioen. Sociale partners kunnen een verzoek doen tot invaren van opgebouwde pensioenen. Zonder zo'n invaarverzoek blijven pensioenen achter in het FTK. Hierdoor ontstaan binnen PGB verschillende 'transitiepaden': routes voor aanpassing van de bestaande regeling.
Bijna alle werkgevers met een DC-regeling die kozen voor de FPR maken gebruik van het overgangsrecht, waardoor een progressieve staffel gehanteerd blijft voor werknemers die op de transitiedatum in dienst zijn en er niet ingevaren kan worden.

In sommige transitieplannen hebben opdrachtgevers een bewuste keuze gemaakt om niet in te varen. In deze gevallen toetst PGB het transitieplan zwaarder, omdat afgeweken wordt van de wettelijke default. Na deze verzwaarde toets op moment van ontvangst worden deze transitieplannen net zoals alle andere ontvangen transitieplannen behandeld. Dit gaat op basis van de bestaande regeling (DB of DC) en de keuze die de opdrachtgever voor nieuwe opbouw maakt (SPR of FPR). Aansluitingen die niet invaren en ook geen nieuwe opbouw hebben blijven volledig achter in het niet-ingevaren financiële geheel, voor hen is geen sprake van transitie-effecten.

Er blijven daardoor effectief drie transitiepaden over voor de evenwichtigheidsbeoordeling van het invaarbesluit: van DB naar SPR, van DB naar FPR en van DC naar SPR.

4.1.2. Beoordeling evenwichtigheid transitie op fondsniveau

PGB heeft op grond van artikel 105 van de Pensioenwet een eigen verantwoordelijkheid om te onderbouwen op welke wijze is voldaan aan de evenwichtige belangenafweging. Daarvoor heeft het bestuur het evenwichtigheidskader Wtp vastgesteld. PGB concretiseert daarin wat het verstaat onder een evenwichtige transitie en welke transitiedoelstellingen daaruit voortvloeien. PGB heeft maatstaven geformuleerd om te toetsen of de transitiedoelstellingen worden gerealiseerd. PGB beschouwt de transitie als evenwichtig zolang deze maatstaven vallen binnen bandbreedtes die het bestuur heeft bepaald. De doelstellingen, maatstaven, bandbreedtes en voorrangsregels vormen samen het evenwichtigheidskader. In dit hoofdstuk is dit evenwichtigheidskader nader uitgewerkt.

PGB zal een verzoek tot invaren opvolgen als de transitie-effecten op transitieplanniveau binnen de bandbreedtes van dat transitieplan vallen. Daarnaast beoordeelt PGB fondsbreed of er ingevaren kan worden voor alle aansluitingen waarvoor een verzoek tot invaren geaccepteerd is. PGB zal daarbij in beginsel niet invaren als de fondsbrede transitie-effecten buiten de bandbreedtes van het fonds vallen;

tenzij het bestuur hierover nieuwe afspraken maakt, na advies van het verantwoordingsorgaan en goedkeuring door de Raad van Toezicht.

PGB hanteert voor het invaren een minimale dekkingsgraad van (vooralsnog) 104,5%. Is de dekkingsgraad op het transitiemoment lager dan de minimale invaardekkingsgraad, dan wordt niet ingevaren. Dit wordt nader uitgewerkt in paragraaf 4.2.9.

4.2 Invulling besluit over omrekenmethoden en aanwending vermogen.

Deze paragraaf beschrijft op welke wijze het vermogen van PGB bij invaren wordt omgezet naar persoonlijke pensioenvermogens en reserves onder de Wtp.

4.2.1 Transitiedoelstellingen, maatstaven en bandbreedtes

Voor het opstellen van het evenwichtigheidskader voor zowel SPR als FPR heeft het bestuur eind 2022 de volgende kwalitatieve evenwichtigheidsprincipes vastgesteld.

Evenwichtigheidsprincipes laag 1 (Algemene principes van evenwichtigheid)

1.1 Behoud en versterking van vertrouwen van stakeholders staan centraal.
1.2 Onze deelnemers hebben behoefte aan voorspelbaarheid in lopende en toekomstige uitkeringen.
1.3 Stakeholders ervaren de transitie bij PGB als rechtvaardig.
1.4 PGB verlaagt de uitkeringen van huidige deelnemers niet om de solidariteitsreserve initieel te kunnen vullen.
1.5 Een eventueel dekkingsgraadoverschot verdeelt PGB zodanig dat een gedeelte in de collectieve reserves terechtkomt en dat onze deelnemers een gedeelte in hun persoonlijke vermogen terugzien.

Evenwichtigheidsprincipes laag 2 (Principes specifiek voor het multisectorale karakter van PGB)

2.1 PGB geeft de transitie zo vorm dat zoveel mogelijk voorkomen wordt dat er ‘ex ante’ herverdeling is tussen aansluitingen.
2.2 PGB biedt haar aansluitingen een set relevante keuzes, en ontzorgen de aansluitingen op overige keuzes.

Evenwichtigheidsprincipes laag 3 (Principes met betrekking tot effecten uit het verleden)

Met effecten uit het verleden wordt bedoeld de effecten van besluiten die eerder, zonder enig verband met de transitie naar het nieuwe pensioen, zijn genomen.

3.1 PGB is van mening dat het niet evenwichtig en niet goed uitvoerbaar is om te corrigeren voor besluiten en effecten uit het verleden. Besluiten uit het verleden zijn al op evenwichtigheid getoetst en zijn daarmee evenwichtig. Daarom doet PGB op moment van transitie geen correcties van effecten uit het verleden met betrekking tot:

A. Premiebeleid.
B. Gestegen levensverwachting.
C. Niet verleende toeslagen.
D. Koopsommen CWO.
E. Kortingen specifieke aansluitingen.

Voorrangsregel

PGB kiest ervoor om, wanneer deze principes met elkaar in conflict komen, de deelnemers zoveel mogelijk gelijk te behandelen. PGB accepteert dat dit kan leiden tot enige mate van herverdeling tussen de verschillende aansluitingen.

Als onderdeel van de complete besluitvorming heeft PGB doelstellingen, maatstaven, bandbreedtes en voorrangsregels geformuleerd en gemotiveerd hoe deze worden betrokken in de evenwichtigheidsbeoordeling.

Bij het opstellen van de transitiedoelstellingen heeft PGB rekening gehouden met de doelstellingen van de sociale partners, zoals vermeld in de transitieplannen. Vanuit deze inzichten heeft PGB eigen fondsdoelstellingen geformuleerd, met bijbehorende maatstaven. PGB is van mening dat deze doelstellingen bijdragen aan een evenwichtige transitie en waarborgen dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, en pensioengerechtigden worden meegenomen in de besluitvorming over het invaren.

PGB hanteert hierbij de volgende algemene uitgangspunten:

- *PGB doet recht aan de afspraken met sociale partners*
  PGB is een pensioenfonds voor en door sociale partners uit verschillende sectoren. Daarom is bij de inrichting van de transitie nadrukkelijk rekening gehouden met de wens van sociale partners om vermogensverschuivingen tussen aansluitingen zoveel mogelijk te voorkomen. Dit sluit aan bij de wijze waarop binnen PGB ook in andere situaties (zoals bij collectieve waardeoverdrachten) wordt omgegaan met de verdeling van vermogen tussen aansluitingen.
  PGB heeft dit verwerkt in de evenwichtigheidsprincipes ten behoeve van de transitie:
  1.3 Stakeholders ervaren de transitie bij PGB als rechtvaardig.
  2.1 We geven de transitie zo vorm dat we zoveel mogelijk voorkomen dat er 'ex ante' herverdeling is tussen aansluitingen.
  Onderdeel hierbij is dat PGB actieve en niet actieve deelnemers van dezelfde leeftijdsgroepen zoveel mogelijk gelijk wenst te behandelen.

- *PGB beoordeelt de evenwichtigheid van de transitie op basis van de totale transitie-effecten.*
  PGB hanteert het uitgangspunt dat er *op totaalniveau* sprake moet zijn van een evenwichtige transitie voor alle deelnemersgroepen.

De opgestelde transitiedoelstellingen zijn een concrete invulling van de bestuurlijke evenwichtigheidsprincipes uit 2022.

Doelstelling 1a: Een evenwichtige verdeling van het bestaande invarende fondsvermogen bij transitie, die alle deelnemersgroepen (deelnemers per geboortejaar en status) als evenwichtig moeten kunnen ervaren.

- **Maatstaf A**: Delta netto profijt,
  - **Bandbreedte A.1**: De ondergrens is -5%. De ambitie is om zoveel mogelijk bij te sturen tot een delta netto profijt van 0% voor alle deelnemersgroepen, voor zover de inzet van de discretionaire ruimte dat toelaat. Als deze ambitie gehaald wordt komt iedere deelnemersgroep op fondsniveau minimaal neutraal uit de transitie in termen van delta netto profijt.
  - **Bandbreedte A.2**: de onder- en bovengrens mogen maximaal 14% uit elkaar liggen. Bij de beoordeling van de transitie-effecten wordt voor zowel ouderdomsgepensioneerden (vanaf 55 jaar) als voor nabestaanden (vanaf 65 jaar, de groep die meebetaalt aan de inzet van DR 2) gekeken naar het gewogen gemiddelde van de transitie-effecten voor die groep. Dit sluit aan bij het uitgangspunt van gelijke verhoging van gepensioneerden bij invaren (ook gerelateerd aan de keuze voor een collectieve uitkeringsfase).

Doelstelling 1b: Een adequaat te bereiken pensioen voor alle deelnemersgroepen gegeven de door sociale partners afgesproken premie, waarbij het perspectief op het te bereiken pensioen ten minste gelijkwaardig moet zijn aan het perspectief in het bestaande stelsel. Hiermee zijn toekomstige uitkeringen onder Wtp voorspelbaar.

- **Maatstaf B**: URM uitkomsten[1] in een neutraal, slecht weer en goed weer scenario.
  - **Bandbreedte B**: Deelnemersgroep specifieke grenzen (zie bijlage 1)

Doelstelling 2: De lopende uitkeringen onder Wtp zijn voorspelbaar: de kans op een grote verlaging van ingegane pensioenen in de periode voor en de periode na transitie is vergelijkbaar (*deze doelstelling geldt alleen voor de aansluitingen die overgaan naar SPR*).

- **Maatstaf C**: kans op verlagingen in de eerste 5 jaar na transitie
  - **Bandbreedte C**: de kans op verlagingen in de eerste 5 jaar is kleiner dan 5%.

Het voorkomen van ex ante herverdeling tussen aansluitingen (evenwichtigheidsprincipe 2.1) is niet langer een zelfstandige transitiedoelstelling, maar blijft een uitgangspunt waarop PGB zoveel mogelijk stuurt. Dit uitgangspunt mag niet ten koste gaan van de transitiedoelstellingen 1a, 1b en 2. Als dit uitgangspunt en de transitiedoelstellingen met elkaar botsen, kiest het bestuur ervoor deelnemers zoveel mogelijk gelijk te behandelen en accepteert het dat daardoor enige mate van herverdeling tussen aansluitingen kan ontstaan.

Onderbouwing fondsbandbreedte delta netto profijt (doelstelling 1a)
Aangezien voor de bijsturing op evenwichtigheid via de inzet van DR2 in eerste instantie wordt gekeken naar de transitie-effecten op de maatstaf netto profijt lichten we deze bandbreedtes hieronder nader toe.

Onderbouwing van de ondergrens van -5%
Bij de vaststelling van de ondergrens is het uitgangspunt dat iedere deelnemer zich vertegenwoordigd moet kunnen voelen in de transitie en dat de kwantitatieve transitie-effecten voor alle deelnemersgroepen passend moeten zijn. Een ondergrens van 0% vormt daarom het vertrekpunt en is de ambitie bij de inzet van DR2. Het bestuur vindt een absolute ondergrens die beperkt lager ligt dan 0% niettemin verdedigbaar om de volgende redenen:

- De modellering van het FTK-toeslagbeleid beïnvloedt de berekende transitie-effecten. De gehanteerde modellering met een vaste toeslag van 3% bij voldoende hoge dekkingsgraden leidt tot nadelige effecten voor jongere actieven en met name voor slapers. Andere, eveneens verdedigbare modelleringskeuzes, zoals een toeslagbeleid op basis van de CPI of een vaste toeslag van 2%, leiden tot minder negatieve uitkomsten.
- De berekeningen houden er geen rekening mee dat slapers, of actieven na beëindiging van hun dienstverband, hun pensioen mogelijk via een waardeoverdracht naar een andere pensioenuitvoerder overbrengen. In dat geval zouden de transitie-effecten voor slapers minder negatief zijn.
- Daarnaast bevatten de berekeningen vereenvoudigingen en modelveronderstellingen. Deze hebben onder meer betrekking op de bestands- en salarisontwikkeling, het bij PGB aangesloten blijven van werkgevers, het rekenen met jaarmutaties in plaats van maandmutaties, de veronderstellingen voor rente, beleggingsrendementen en inflatie en het niet meenemen van stochastiek in de effecten van sterfte en arbeidsongeschiktheid.

[1] *Voor niet gepensioneerden: pensioen op de pensioendatum en voor gepensioneerden: pensioen na 10 jaar*

Deze omstandigheden vormen voor het bestuur voldoende onderbouwing om beperkt negatieve transitie-effecten te accepteren als bijsturing tot de ambitie van 0% niet mogelijk is. De absolute ondergrens voor actieven, slapers en pensioengerechtigden is daarom vastgesteld op -5%.

Onderbouwing van het maximale verschil (dynamische bovengrens)
Het bestuur vindt enig verschil in delta-netto-profijtuitkomsten tussen deelnemersgroepen te verwachten en te rechtvaardigen. De transitie omvat onder andere het verlagen van collectieve buffers, het wijzigen van de premie- en opbouwsystematiek en het vergroten van de transparantie over het persoonlijke pensioenvermogen. Een delta-netto-profijteffect van 0% betekent dat de situatie vergelijkbaar is met het FTK. Dit is niet met de stelselwijziging beoogd.
Het verschil tussen deelnemersgroepen mag echter niet te groot zijn. PGB hanteert daarom een maximaal verschil van 14%-punt. Hierbij heeft PGB de volgende overwegingen:

- PGB beoordeelt delta netto profijt en URM in samenhang. Een smallere bandbreedte voor delta netto profijt leidt tot verder uiteenlopende URM-effecten, terwijl de URM-uitkomsten voor enkele deelnemersgroepen al in de richting van de ondergrens gaan. Het maximale verschil van 14%-punt biedt volgens PGB daarom een goede balans tussen de verschillende maatstaven.
- De bandbreedte van 14%-punt past bovendien binnen de ruimere bandbreedtes die sociale partners in hun transitieplannen hebben opgenomen. Met een smallere bandbreedte zou PGB verder afwijken van de normen die zij hebben vastgesteld.
- Verder houdt PGB rekening met de onzekerheid van de modeluitkomsten. De werkelijke effecten kunnen daardoor afwijken van de modelmatige inschattingen. Te vergaande bijsturing kan ongewenste effecten hebben.
- Ook wil PGB de mate van herverdeling tussen aansluitingen beperken. Dit is een belangrijk uitgangspunt voor PGB. Daarbij past geen te smal maximaal verschil.

Voor twee groepen deelnemers wordt een transitie-effect boven de (dynamische) bovengrens geaccepteerd: jonge actieven en de oudste gepensioneerden.

- Voor jonge actieven zijn de uitkomsten sterk afhankelijk van aannames over toekomstige pensioenopbouw, waardoor de modelonzekerheid aanzienlijk groter is dan de gehanteerde beoordelingsgrenzen. Daarnaast worden de transitie-effecten voor deze groep vooral bepaald door toekomstige opbouw en slechts in beperkte mate door de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.
- Voor de oudste gepensioneerden is sprake van een bewuste keuze voor een collectieve uitkeringsfase en gelijke aanpassingen bij de overgang, waarbij effecten uitsluitend binnen de groep gepensioneerden worden herverdeeld. Gezien het beperkte aantal betrokken pensioengerechtigden, de relatief kleine financiële omvang en het belang van een eenvoudig uitlegbare regeling, acht PGB deze uitzondering evenwichtig. Daarom is ervoor gekozen om bij de beoordeling voor zowel ouderdomsgepensioneerden (vanaf 55 jaar) als voor nabestaanden (vanaf 65 jaar, de groep die meebetaalt aan de inzet van DR 2) te kijken naar het gewogen gemiddelde van de transitie-effecten voor die groep.

Het effect van de indexatie-AmvB heeft eveneens meegewogen bij het vaststellen van de maximale spreiding van 14%-punt. Zonder dit effect zou de bandbreedte hoger uitkomen.

Voorrangsregels
PGB heeft voor de beoordeling van de evenwichtigheid van de Wtp-transitie op fondsniveau de hierboven beschreven transitiedoelstellingen vastgesteld. Deze leiden in samenhang tot een evenwichtige transitie, indien de transitie-effecten zich voor deze doelstellingen binnen bandbreedte bevinden. Het bestuur heeft daarbij voorrangsregels opgesteld voor welke doelstelling voorrang krijgt

indien de doelstellingen niet tegelijkertijd haalbaar blijken te zijn. Het bouwwerk is zodanig opgezet dat zodra een doelstelling binnen bandbreedte is, de focus verschuift naar de volgende doelstelling om deze binnen bandbreedte te brengen. Doelstelling 1a en 1b worden in samenhang met elkaar bekeken. Voor de bijsturing via DR2 wordt specifiek gekeken naar doelstelling 1a.
Als alle doelstellingen van de transitie bereikt zijn, vindt - gegeven de uitgangspunten van PGB - geen verdere verschuiving van vermogen in termen van dekkingsgraad plaats.

4.2.2 Verdeling van het vermogen

De regelgeving biedt twee rekenmethoden voor invaren: de standaard- en de value based ALM-methode (VBA). In artikel 150n van de Pensioenwet is bepaald dat pensioenfondsen bij het invaren de standaardmethode moeten gebruiken, tenzij de VBA-methode onderbouwd evenwichtiger is.

Het bestuur van PGB heeft de voor- en nadelen van beide methoden beoordeeld en zorgvuldig afgewogen. Op grond daarvan heeft PGB besloten om de standaardmethode te gebruiken voor het invaren. De standaardmethode past bij de evenwichtigheidsprincipes van PGB, waaronder eenvoud, uitlegbaarheid en een evenwichtige verdeling van het fondsvermogen. Bij de standaardmethode wordt het te verdelen vermogen berekend met dezelfde grondslagen als de berekening van de huidige technische voorziening. Dit ligt in lijn met het aansluitingenbeleid van PGB.

Op het transitiemoment wordt het totale vermogen van PGB verdeeld naar vermogen behorende bij het FTK, de SPR en de FPR. Dit gebeurt als volgt:

Stap 1 (afsplitsen collectieve posten)

- Eerst worden de wettelijk vereiste reserves en voorzieningen gevuld en worden de overige collectieve posten afgezonderd. Het eigen vermogen bestaat uit het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (hierna: MVEV) en de operationele reserve. De voorzieningen omvatten onder meer de kostenvoorziening, de voorzieningen voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en de IBNR-voorziening voor zieke deelnemers. Ook de voorziening voor niet-opgevraagde pensioenen is een collectieve post die wordt afgezonderd. Aanspraken met garanties of onvoorwaardelijke verhogingen die niet worden ingevaren, blijven met het bijbehorende vermogen achter in het FTK.
- Het resterende vermogen wordt verdeeld over het vermogen dat wordt ingevaren naar de SPR en de FPR en het vermogen dat voor niet-invarende aanspraken en rechten achterblijft in het FTK. Voor deze verdeling past PGB de standaardregel toe met een dekkingsgraadafhankelijke spreidingstermijn als bij het invaren. Door de toepassing van de standaardregel kan een verschil in leeftijdsopbouw tussen het invarende en niet-invarende collectief invloed hebben op de verdeling van het vermogen.
- Aan het vermogen dat wordt ingevaren naar de SPR en de FPR wordt de initiële vulling van de solidariteitsreserve onttrokken. De bijdrage van het FPR-collectief aan de solidariteitsreserve wordt vervolgens via discretionaire ruimte 2b aan het FPR-collectief teruggegeven.
- Het resterende voor deelnemers beschikbare Wtp-vermogen wordt in stap 2 verdeeld volgens de standaardregel bij invaren.

Stap 2 (verdelen vermogen volgens de standaardregel invaren):

- De standaardregel bij invaren is gebaseerd op de standaardmethode met een dekkingsgraadafhankelijke spreidingstermijn. Zie voor de uitwerking van de spreidingstermijn paragraaf 4.2.2.4.

Stap 3 (het afwijken van de uitkomsten van de standaardregel)

- Er is besloten tot 'gelijke aanpassing pensioenuitkeringen pensioengerechtigden'. Hiertoe wordt het totaal aan persoonlijke pensioenvermogens voor de pensioengerechtigden voor SPR en FPR samen (vanuit toepassing standaardmethode) afgezet tegen het totaal aan sekseneutraal vastgestelde voorzieningen voor de pensioengerechtigden voorafgaand aan invaren. Dit leidt vervolgens tot één aanpassingspercentage voor alle pensioengerechtigden.
- Het bestuur heeft besloten af te wijken van de standaardregel door inzet van de discretionaire ruimte.
  De discretionaire ruimte bestaat uit twee componenten (DR 1 en DR2), waarbij het tweede component uit drie onderdelen bestaat. Deze twee componenten worden achtereenvolgend toegepast, voor zover de wettelijke ruimte dat toelaat. Zie voor de uitwerking paragraaf 4.2.2.5.

Hieronder worden deze stappen nader toegelicht.

4.2.2.1 Afsplitsen collectieve posten (stap 1)

Bij het invaren zet PGB vooralsnog 3% van het pensioenvermogen apart in een MVEV en een operationele reserve. Vanaf het moment van invaren vormt dit apart gezette vermogen het eigen vermogen van PGB. Dit eigen vermogen is nodig voor de bedrijfsvoering van PGB en voor het opvangen van de risico's van die bedrijfsvoering. Het eigen vermogen is ook nodig voor het opvangen van verzekeringstechnische risico's, voor zover deze niet worden opgevangen in het vermogen van de deelnemers.

Het eigen vermogen is een financieel afgescheiden geheel van het vermogen voor risico deelnemer. Het totale eigen vermogen moet ten minste gelijk zijn aan het MVEV. Bij onvoldoende eigen vermogen is aanvulling daarvan vereist. Aanvulling vanuit het vermogen van de deelnemers is een 'ultimum remedium'.

MVEV
Net als in het huidig pensioenstelsel moet PGB ook in de Wtp, op grond van de Europese pensioenrichtlijn (IORP I en II) beschikken over een MVEV. Dit MVEV is gelijk aan 25% van de beheerslasten plus een opslag voor het overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico dat PGB loopt. Voor het fonds komt dit (uitgaande van de inschattingen t.b.v. besluitvorming op 11 juni 2025) neer op ongeveer 0,4% van het vermogen.

Operationele reserve
Bij het invaren is PGB verplicht een operationele reserve te vormen. Daarvoor heeft PGB de volgende randvoorwaarden gehanteerd:

- Geen onnodig hoog eigen vermogen aanhouden.
- Voldoende eigen vermogen aanhouden voor een geringe kans op tekorten in het risicodragend vermogen van het fonds.
- Voldoende eigen vermogen voor gewenste stabiliteit van premieopslagen.

De operationele reserve moet voldoende zijn om schokken op onderstaande punten op te vangen:

- Tijdelijk hogere uitvoeringskosten
- Impact van marktomstandigheden op de voorzieningen (wijzigingen in rente of inflatie)
- Negatief resultaat op verzekeringstechnische risico's
- TWK-mutaties
- Debiteurenrisico en voorfinanciering
- Niet opgevraagde pensioenen

- Geen premie, wel recht
- Claimrisico
- Hardheidsclausules
- Transitie gerelateerde risico's

Het bestuur heeft de operationele reserve vastgesteld op 2,6% van het in te varen vermogen; 1,0 %-punt hiervan is gerelateerd aan de transitie.

Evaluatie omvang operationele reserve

De omvang van de operationele reserve is op basis van de berekeningen van september 2026. Hierbij is geconstateerd dat een aantal onderdelen hoger zijn dan gezien wordt bij andere fondsen. De komende periode vindt nog een evaluatie plaats op de component 'voorfinanciering' en 'impact van marktomstandigheden op de voorzieningen' in de operationele reserve. Bij afronding van de evaluatie na invaren wordt een eventueel overschot toegevoegd aan de persoonlijke pensioenvermogens van deelnemers via een verdeelsleutel die op een uitvoerbare wijze de verdeling bij invaren zo goed mogelijk benadert. De betreffende componenten zijn hieronder toegelicht. Daarnaast zal na de transitie jaarlijks een evaluatie plaatsvinden op de component transitie gerelateerde risico's. Indien deze risico's zich niet of slechts deels gemanifesteerd hebben kan de resterende reserve hiervoor vrijvallen.

Financiering MVEV en operationele reserve
De totale initiële vulling van het eigen vermogen is (vooralsnog) bepaald op:

Component in eigen vermogen	Initiële vulling (% pensioenvermogen)
MVEV	0,4%
Operationele reserve: Buffer voor opvangen onvoorziene schokken – structureel	2,6%
Totaal eigen vermogen bij invaren	3,0%

Figuur 16: Componenten in eigen vermogen.

4.2.2.2 initiële vulling solidariteitsreserve (stap 1)

Op grond van artikel 10a van de Pensioenwet is de solidariteitsreserve een verplicht onderdeel van de SPR. Dit geldt echter niet voor de risicodelingsreserve in de FPR; in de FPR is de pensioenuitvoerder vrij om te kiezen of de risicodelingsreserve onderdeel van de regeling is.

Geen risicodelingsreserve in de FPR
PGB heeft ervoor gekozen om de FPR zonder een risicodelingsreserve uit te voeren.

Solidariteitsreserve
PGB werkt in de SPR met één solidariteitsreserve voor alle aansluitingen. Eén collectieve solidariteitsreserve – in plaats van een aparte reserve per aansluiting – biedt maximale mogelijkheden voor het opvangen van risico's door de grotere omvang en diversiteit van leeftijdsgroepen.

De keuze voor één solidariteitsreserve sluit aan bij de uniforme financiële opzet die PGB hanteert in de huidige middelloonregeling. In de middelloonregeling omvat de uniformiteit één risicohouding, één premiebeleid, één toeslag- en beleggingsbeleid en één gemeenschappelijke buffer. In de SPR behoudt PGB deze uniformiteit met één set van toedelingsregels, één beleggingsbeleid, één beleid in de uitkeringsfase en één solidariteitsreserve.

PGB kiest ervoor om de solidariteitsreserve bij invaren initieel te vullen uit fondsvermogen (totale Wtp-vermogen) en vervolgens alleen uit overrendement. PGB vindt vulling uit premies niet evenwichtig omdat de lasten van de solidariteitsreserve dan eenzijdig worden neergelegd bij aansluitingen met veel actieve deelnemers, terwijl aansluitingen met weinig actieve deelnemers daar dan van profiteren. Vulling uit overrendement leidt ertoe dat alle soorten deelnemers met een opgebouwd of ingegaan pensioen naar rato van hun blootstelling aan zakelijke waarden risico bijdragen aan de solidariteitsreserve.

Voor de inrichting van de solidariteitsreserve heeft het bestuur de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- De initiële vulling bedraagt 1,5% bij een dekkingsgraad van 104,5% en loopt op tot 3% bij een dekkingsgraad van 106%. Bij een dekkingsgraad van 127% of lager bedraagt de initiële vulling 3%. Vanaf een dekkingsgraad van 128% loopt de initiële vulling in stappen van 0,4%-punt op tot 5% bij een dekkingsgraad van 132% en hoger.
- De maximale omvang van de reserve is gelijk aan de initiële vulling (maar minimaal 3%), met een maximum van 5% van het pensioenvermogen in de SPR. Zodra dit maximum is bereikt, wordt het deel boven het maximum uitgedeeld aan alle deelnemers volgens de toedeelregels van het overrendement.
- Periodieke vulling van de reserve: de reserve wordt jaarlijks gevuld met 5% van het positieve overrendement, voor zover de omvang van de reserve lager is dan 3%.
- Vulling van de reserve door beleggingsrendement op de solidariteitsreserve: aan de reserve wordt rendement toegekend via de toedelingsregels. Deze toedelingsregels zijn afgeleid van de gemiddelde beleggingsmix voor de SPR.

De solidariteitsreserve wordt aangewend voor:

- Het aanvullen van negatieve persoonlijke pensioenvermogens. Dit is een wettelijke vereiste doelstelling bij het opheffen van de leenrestrictie in het beleggingsbeleid.
- Het voorkomen of beperken van verlagingen van de ingegane uitkeringen ten opzichte van het voorgaande jaar. De maximale jaarlijkse uitgave van de reserve is voor dit doel begrensd op 80% van de omvang van de reserve.

De solidariteitsreserve kan niet negatief worden.

PGB vindt het evenwichtig als alle aansluitingen evenredig bijdragen aan de initiële vulling van de collectieve reserves en voorzieningen. Voor sectoren en werkgevers met een middelloonregeling vindt deze vulling plaats vanuit de buffer. Bij werkgevers en sectoren met een DC-regeling is de buffer beperkt tot het huidige MVEV van ongeveer 1% van het DC-kapitaal. Reden hier is dat verlaging van DC-kapitalen bij de transitie wettelijk niet is toegestaan, ook niet voor vulling van het eigen vermogen. Voor de verplichte DC-sectoren geldt dat zij, gegeven het productaanbod van PGB (geen flexibele premieregeling met risicodelingsreserve), verplicht over moesten gaan naar de solidaire premieregeling. PGB acht het evenwichtig om deze DC-sectoren uit te zonderen van de verplichte vulling van de collectieve voorzieningen en reserves, anders dan de bijdrage vanuit het bestaande MVEV en de buffer op het deel van het DC-kapitaal dat al omgezet is DB-aanspraken of -rechten. Dit geldt ook voor DC-excedentregelingen (bovenop een middelloonregeling) en verplichtgestelde werkgevers die voor niet-deelnemingsplichtig personeel de regeling bij PGB hebben ondergebracht. Vrijwillig aangesloten werkgevers dienen bij invaren wel een bijdrage te betalen aan de vulling van de collectieve reserves en voorzieningen.

4.2.2.3 Geen compensatie uit fondsvermogen (stap 1)

In het transitieplan maken sociale partners afspraken over een compensatieregeling om eventuele nadelen van het afschaffen van de doorsneesystematiek te compenseren.

Om herverdeling tussen aansluitingen te voorkomen vindt PGB compensatie uit fondsvermogen niet wenselijk. Het effect van afschaffing doorsneesystematiek speelt alleen bij nieuwe pensioenopbouw. Sommige aansluitingen zijn nog maar kort bij PGB; deze aansluitingen hebben veel nieuwe pensioenopbouw, maar hebben weinig bijgedragen aan de buffers. Andere aansluitingen hebben juist veel bijgedragen aan de buffers, maar hebben nauwelijks nieuwe pensioenopbouw. PGB vindt het niet evenwichtig als de compensatie voor de eerste groep aansluitingen wordt gefinancierd uit het vermogen dat de tweede groep heeft ingebracht. Daarbij komt dat – ten tijde van de besluitvorming in 2023 over dit onderwerp - compenseren voor afschaffing van de doorsneesystematiek op fondsniveau niet nodig was. In de nieuwe contracten werd t.o.v. het FTK een voldoende hoog pensioen opgebouwd. Als voor sommige aansluitingen bleek dat er toch sprake is van een compensatielast, dan was er - gezien het hoger te bereiken pensioen in de nieuwe regeling - ruimte om de premie te verlagen en in te zetten voor compensatie.

Sociale partners van de aansluitingen hebben in de transitieplannen geen verzoek gedaan tot compensatie uit fondsvermogen. De wens van PGB om fondsvermogen niet te gebruiken voor compensatie sluit daarmee aan op de transitieplannen.

Wel blijkt uit analyses dat er verschillen zijn tussen leeftijdsgroepen in de verandering van het te verwachten pensioen (URM) en het netto profijt. Een deel van dit verschil wordt ook verklaard door de afschaffing doorsneesystematiek. PGB heeft deze transitie-effecten besproken met sociale partners. Dit heeft in het voorjaar van 2024 geleid tot een voorgenomen inzet van discretionaire ruimte voor actieve en gewezen deelnemers van 40 tot 68 jaar die invaren naar de SPR. Hiermee wil PGB wat meer pensioenvermogen toedelen aan deelnemersgroepen waar de transitie-effecten achterblijven ten opzichte van anderen. Deze toedeling gebeurt via inzet van de discretionaire ruimte (DR1), en is dus niet te kwalificeren als ‘compensatie’. Sociale partners hebben bij de beoordeling van de transitie-effecten op transitieplanniveau rekening gehouden met deze inzet van discretionaire ruimte.

Een groot aantal sociale partners heeft gekozen voor compenserende maatregelen middels een extra premie voor specifieke leeftijdsgroepen. Een deel van deze sociale partners financieren die extra premie uit een bestemmingsdepot: een bestaand depot dat in het nieuwe stelsel gebruikt wordt voor extra premie. Er zijn ook sociale partners die gekozen hebben voor compenserende maatregelen in de arbeidsvoorwaardelijke sfeer. De diverse compenserende maatregelen hebben sociale partners benoemd in hun transitieplannen.

Bij de opdrachtaanvaarding heeft PGB getoetst of eventuele compensatieregelingen door sociale partners voldoende zijn beoordeeld op evenwichtigheid. PGB heeft getoetst of er voor actieve deelnemers in het transitieplan sprake is van een achteruitgang in de mediane pensioenverwachting (URM) en als dit het geval is of er sprake is van een adequate onderbouwing bij de (evenwichtigheid) van de gemaakte keuzes. Als de onderbouwing onvoldoende was, zijn sociale partners hierop gewezen en is verzocht het transitieplan op dit punt aan te passen.

In situaties waar sociale partner als compensatie een extra premie hebben afgesproken, heeft PGB getoetst of de overeengekomen compensatie past binnen de fiscale grenzen voor die compensatie. Het geheel van de reguliere spaarpremie en de extra premie mag niet groter zijn dan 33% van de pensioengrondslag. En de compensatie zelf mag niet groter zijn dan het negatieve effect van afschaffing doorsneesystematiek.

4.2.2.4 Spreiden bij invaren (stap 2)

PGB kiest in de basis voor een spreidingstermijn, die aansluit bij de wettelijke standaard van 10.

Tot een dekkingsgraad van 117% hanteert PGB echter een spreidingstermijn van 1 jaar om een onevenwichtig nadeel voor bepaalde deelnemersgroepen te voorkomen en om aan te sluiten bij de contractuele afspraken met aansluitingen. Daarmee wordt recht gedaan aan deelnemers, die bij CWO's een dekkingsgraad neutrale bijdrage hebben geleverd voor het onderbrengen van de pensioenen bij PGB. Het hanteren van een spreidingstermijn van 10 jaar leidt voor deze deelnemers tot een onevenwichtig nadeel en is niet in lijn met de door PGB gehanteerde evenwichtigheidsprincipes en uitgangspunten bij de transitie.

Bij hele hoge dekkingsgraden (dekkingsgraden boven de 137%) wordt de spreidingstermijn bij invaren door PGB verhoogd boven de wettelijke standaard van 10 jaar, om te voorkomen dat de transitie tot onevenwichtig nadeel leidt voor leeftijdsgroepen en niet langer voldoet aan transitiedoelstelling 1a (Een evenwichtige verdeling van het bestaande invarende fondsvermogen op transitie die alle deelnemersgroepen als evenwichtig moeten kunnen ervaren). Daarbij hanteert PGB gelijke aanpassingen voor gepensioneerden bij invaren (in aansluiting op de gelijke aanpassingen na invaren vanuit de collectieve uitkeringsfase).

Dit resulteert in de volgende tabel met de spreidingstermijn per dekkingsgraad:

Dekkingsgraad	Spreidingstermijn
104,5%	1
105%	1
106%	1
107%	1
108%	1
109%	1
110%	1
111%	1
112%	1
113%	1
114%	1
115%	1
116%	1
117%	1

Dekkingsgraad	Spreidingstermijn
118%	1
119%	2
120%	2
121%	3
122%	3
123%	4
124%	4
125%	5
126%	5
127%	5

Dekkingsgraad	Spreidingstermijn
128%	6
129%	6
130%	7
131%	7
132%	8
133%	8
134%	9
135%	9
136%	10
137%	10

Dekkingsgraad	Spreidingstermijn
138%	11
139%	11
140%	11
141%	12
142%	12
143%	12
144%	13
145%	13
146%	13
147%	14
148%	14
149%	14
150%	15

Toelichting

	Spreidingstermijn 1 jaar i.v.m. contractuele afspraken aansluitingen
	Dekkingsgraadpunten boven 117% worden met 10 jaar gespreid (benadering)
	Versnelde verhoging spreidingstermijn t.o.v. boven 117% 10 jaar spreiding
	Spreidingstermijn > 10 jaar
	Spreidingsperiode conform wetttelijke default (10 jaar)
	Huidige dekkingsgraad

Figuur 17: Spreidingstermijn bij invaren per dekkingsgraadpunt.

4.2.2.5 Invulling aan bestuurlijke ruimte (stap 3)

Het fonds heeft de mogelijkheid om bij de verdeling van het vermogen af te wijken van de uitkomsten van de standaardregel door inzet van de discretionaire ruimte. De discretionaire ruimte is wettelijk gemaximeerd. De maximaal beschikbare omvang van de inzet van de discretionaire ruimte is bij dekkingsgraden hoger dan 110% zodanig dat iedere deelnemersgroep op een uitkomst van minimaal 95% van de uitkomst van de standaardregel invaren uit moet komen. Bij dekkingsgraden tussen de 105% en 110% is de maximaal toegestane inzet 5% van het totale vermogen. Bij dekkingsgraden lager dan 105% is inzet van de discretionaire ruimte niet toegestaan. De inzet van de discretionaire ruimte bij PGB bestaat uit twee delen:

Discretionaire ruimte 1: Inzet 2% van het fondsvermogen bij de SPR
PGB zal voor het deel van de pensioenen dat naar de SPR invaart, een deel van het fondsvermogen inzetten om de persoonlijke pensioenvermogens van actieve en gewezen deelnemers in de

leeftijdsgroepen vanaf 40 jaar extra te verhogen. Zonder inzet van discretionaire ruimte 1 blijven de transitie-effecten voor deze deelnemers achter ten opzichte van andere leeftijdsgroepen. Dit besluit is in het voorjaar 2024 genomen door PGB en gecommuniceerd naar sociale partners en werkgevers zodat zij hier bij het maken van afspraken over het nieuwe pensioen rekening mee konden houden. Dit besluit draagt immers bij aan het verminderen van het compensatievraagstuk waar sociale partners bij het opstellen van het transitieplan mee geconfronteerd konden worden.

De verdeling van de discretionaire ruimte over leeftijdsgroepen is in onderstaande figuur weergegeven. De hoogte van discretionaire ruimte 1 is afhankelijk van de dekkingsgraad. De volgende figuur toont de verdeling bij een omvang van discretionaire ruimte 1 van 1% (bij een dekkingsgraad van 110%) en 2% (bij een dekkingsgraad van 114% en hoger) van het vermogen.

	Actieven en slapers									
Bij dekkingsgraad 110%	<25	25 tot 30	30 tot 35	35 tot 40	40 tot 45	45 tot 50	50 tot 55	55 tot 60	60 tot 65	≥65
Extra pensioenvermogen (discretionaire ruimte 1%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,2%	2,4%	2,4%	2,4%	1,2%	1,2%

	Actieven en slapers									
Bij dekkingsgraad 114% en hoger	<25	25 tot 30	30 tot 35	35 tot 40	40 tot 45	45 tot 50	50 tot 55	55 tot 60	60 tot 65	≥65
Extra pensioenvermogen (discretionaire ruimte 2%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,4%	4,8%	4,8%	4,8%	2,4%	2,4%

Figuur 18: Verdeling van bestuurlijke ruimte over de verschillende leeftijdscohorten.

PGB stuurt primair op de totale evenwichtigheid van de transitie (doelstelling 1). Daar waar bijsturing nodig is, gebeurt dat op een wijze die een beperkt effect heeft op de herverdeling van vermogen tussen leeftijdsgroepen (doelstelling 1a) en aansluitingen (uitgangspunt PGB).

PGB onderbouwt de evenwichtigheid van de inzet van discretionaire ruimte 1 als volgt:

1. Bij de inzet van discretionaire ruimte 1 maakt PGB geen onderscheid naar actieve en gewezen deelnemers. Voor beide deelnemersgroepen is de leeftijdsafhankelijke verdeling van de discretionaire ruimte gelijk. Door deze gelijke behandeling blijven de herverdelende effecten tussen aansluitingen met veel actieve deelnemers en aansluitingen met veel gewezen deelnemers beperkt.
2. Discretionaire ruimte 1 wordt toegedeeld naar rato van de huidige voorziening. Deelnemers met veel opgebouwde pensioenaanspraken krijgen daardoor een groter deel dan deelnemers met weinig opgebouwde pensioenaanspraken. PGB vindt dat evenwichtig omdat voor deelnemers met veel opgebouwde pensioenaanspraken in het verleden ook meer premie is betaald en door hen een relatief grotere bijdrage aan de opbouw van de huidige buffer geleverd is. Bijsturen via de discretionaire ruimte is in het geval van PGB evenwichtiger dan bijsturen via compensatie, omdat de bijdrage aan de inzet van de discretionaire ruimte het grootst is door aansluitingen met veel bestaande opbouw, maar zij hier ook het grootste aandeel van ontvangen.
3. De inzet van discretionaire ruimte 1 leidt wel tot herverdelende effecten van pensioengerechtigden en 40-minners naar de groep in de leeftijdscategorie 40-68. Voor de groep pensioengerechtigden is deze herverdeling evenwichtig omdat de pensioengerechtigden meer profiteren van de invaarbonus[2]. Voor de 40-minners is de herverdeling evenwichtig omdat de 40-minners naar verwachting meer voordeel gaan krijgen van meerjarig overrendement in de nieuwe regeling. Daarnaast hebben de 40-minners een voordeel van de initiële vulling van de solidariteitsreserve die ook bescherming biedt tegen een eventueel negatief pensioenvermogen wegens het opheffen van de leenrestrictie.

[2] *Bij voortzetting van het FTK zou het dekkingsgraadoverschot pas heel geleidelijk resulteren in extra pensioen voor de gepensioneerden, terwijl de buffer bij invaren direct beschikbaar komt in de vorm van een hoger pensioen.*

Discretionaire ruimte 2: Mogelijkheid tot inzet extra discretionaire ruimte
PGB zal extra discretionaire ruimte inzetten om de transitie evenwichtig vorm te geven. De beschikbare ruimte hiervoor is dekkingsgraad afhankelijk en bestaat uit 3 delen:

- DR 2a: Bijsturing van de transitie-effecten binnen bandbreedtes
- DR 2b: Bij toepassing van de standaardmethode dragen FPR-deelnemers bij aan de initiële vulling van de solidariteitsreserve van de SPR, terwijl zij niet van deze reserve kunnen profiteren. PGB zet discretionaire ruimte in om deze bijdrage ongedaan te maken en het betreffende vermogen alsnog toe te delen aan de persoonlijke pensioenvermogens van de FPR-deelnemers. Hiermee wordt een onbedoelde herverdeling van FPR-deelnemers naar SPR-deelnemers voorkomen en wordt bijgedragen aan een evenwichtige verdeling van het fondsvermogen. De kosten hiervoor worden gedragen door het DB-vermogen van alle deelnemers die invaren in SPR.
- DR 2c: Voor het verwerken van de spreidingstermijn bij invaren is de 'RTS-methodiek' gehanteerd. Dit leidt tot een klein verschil ten opzichte van de exacte toepassing van de wettelijke standaardregel. Met de inzet van de discretionaire ruimte wordt dit verschil ongedaan gemaakt.

Indien er niet voldoende budget beschikbaar is voor financiering van bovenstaande binnen de wettelijk toegestane grenzen, gaan discretionaire ruimte 2b en 2c voor 2a en discretionaire ruimte 1, waarbij 2c voorrang heeft op 2b. De beschikbare ruimte voor inzet van DR 2 is afhankelijk van de dekkingsgraad:

- Bij dekkingsgraden van 114% en hoger: van de totale beschikbare ruimte van 5% is reeds 2% van het vermogen van de betalende groepen deelnemers ingezet voor discretionaire ruimte 1. Er blijft voor DR 2 maximaal 3% van het vermogen van de betalende groepen over.
- Bij dekkingsgraden tussen 110% en 114% ligt de inzet van DR 1 tussen de 1% en 2% van het vermogen, en is de beschikbare ruimte voor DR 2 daardoor 4% van het vermogen van de betalende groepen bij dekkingsgraad 110%, aflopend naar 3% bij dekkingsgraad 114%.

PGB heeft het voornemen om (een gedeelte van) deze aanvullende discretionaire ruimte (DR2) in te zetten in situaties waar bijsturing van transitie-effecten nodig is om binnen de bandbreedtes te komen voor de maatstaf delta netto profijt. Aan de inzet van discretionaire ruimte 2 heeft het bestuur de volgende randvoorwaarden en overwegingen verbonden.

DR2a (verder DR2 genoemd) wordt ingezet om de uitkomsten voor doelstelling 1a binnen de fondsbrede bandbreedte te brengen (-5% delta netto profijt) en, voor zover de wettelijke ruimte dit toelaat, de bestuurlijke ambitie van 0% delta netto profijt te realiseren. De gewenste inzet van DR2 wordt per transitiepad bepaald op basis van de transitie-effecten van het betreffende transitiepad.

Voor wat betreft de opgebouwde aanspraken kiest het fonds voor zoveel mogelijk gelijke behandeling van deelnemers met dezelfde leeftijd naar verschillende status. Dit wordt toegepast ingeval DR2 ingezet wordt voor slapers. Dit wil zeggen dat iedere deelnemer van een bepaalde leeftijd in dat geval dezelfde procentuele verhoging/verlaging krijgt. Dit voorkomt willekeur in de behandeling van verschillende groepen. Een persoon kan immers tussen deze statussen verschuiven.

Bij deze inzet gelden de volgende aanvullende rekenregels:

- Het toepassen van een maximale spreiding tussen de hoogste en laagste uitkomst in termen van netto profijt leidt ertoe dat als een leeftijdsgroep binnen een deelnemersgroep door deze gelijke behandeling boven de bovengrens uitkomt, de gelijke behandeling wordt gestopt op het moment dat de bovengrens geraakt wordt. Deze deelnemersgroep krijgt dus nooit zoveel toebedeeld dat deze boven de bovengrens uitkomt.

- Als bijsturen tot aan de ondergrens van -5% voor slapers niet haalbaar blijkt te zijn onder de wettelijke begrenzing (het persoonlijke pensioenvermogen moet voor alle deelnemers ten minste gelijk zijn aan 95% van het niveau volgens de standaardmethode), dan wordt de gelijke behandeling deels losgelaten zodanig dat in ieder geval bijgestuurd kan worden tot -5%. Actieven en nabestaanden krijgen in dat geval geen 100% van wat slapers krijgen, maar slechts een zodanig percentage lager dan 100% dat voor de slapers bijgestuurd kan worden tot -5%.
- Als bijsturen nog steeds niet haalbaar is na volledig loslaten van de gelijke behandeling, dan wordt ook de inzet van DR1 (gedeeltelijk) losgelaten tot het punt waarop de transitie-effecten tot aan de ondergrens teruggestuurd kunnen worden.
- Daarnaast wordt er extra DR2 ingezet als dat nodig is om de transitie-effecten van de actieven uit te laten komen op de ondergrens. Aangezien deze extra inzet alleen aan de orde is als het negatieve effect zich wel bij actieven voordoet en niet bij slapers/gepensioneerden en het negatieve effect dus veroorzaakt wordt door toekomstige opbouw, geldt hierbij geen gelijke behandeling voor de slapers en nabestaanden.

Financiering van de bijsturing DR2
De financiering van de inzet van DR 2 vindt gezamenlijk plaats vanuit het invarende Wtp-vermogen (SPR en FPR), terwijl de inzet per transitiepad afzonderlijk plaatsvindt. Om te bepalen welke groepen hieraan meebetalen zijn de volgende randvoorwaarden gehanteerd.

De bijsturing mag er niet toe leiden dat het delta netto profijt van een groep die vóór de inzet van DR2 negatief is, verder verslechtert. Evenmin mag de inzet van DR2 de eerdere toedeling via DR1 of de positie van actieven jonger dan 40 jaar negatief beïnvloeden om impact op de beoogde compensatie-afspraken van sociale partners te voorkomen.

Op basis van deze randvoorwaarden komt de inzet van DR2 ten laste van ouderdoms-gepensioneerden en nabestaanden vanaf 65 jaar. De bijsturing is alleen toegestaan zolang de mediane URM-uitkomst voor lopende pensioenuitkeringen niet onder 0% uitkomt.

Als de spreiding van de delta-netto-profijtuitkomsten op het invaarmoment groter is dan 14% punt, stuurt het bestuur aanvullend bij. De wijze van bijsturing wordt bepaald aan de hand van de groepen met de hoogste positieve uitkomsten en vindt plaats binnen de wettelijke grenzen van de standaard-methode. Indien het de groep actieven en slapers betreft die in aanmerking komen voor DR1, dan zal de toekenning van DR 1 verlaagd worden. Als het andere groepen betreft zal het bestuur de betreffende groep (meer) mee laten betalen aan de inzet van DR 2 zolang dit binnen de wettelijke grenzen daarvoor mogelijk is.

4.2.2.6 Dekkingsgraad gerelateerde besluiten die van belang zijn voor verdeling van het vermogen

De verdeling van het vermogen is afhankelijk van de dekkingsgraad van PGB op het transitiemoment.

Voor diverse dekkingsgraden is voor alle aansluitingen voorgeschreven hoe collectieve reserves worden gevuld en hoe een tekort of overschot wordt verwerkt in de persoonlijke pensioen-vermogens. Alle aansluitingen volgen dus dezelfde regels, waardoor geen sprake kan zijn van een potentieel onevenwichtige verdeling tussen de verschillende aansluitingen. Hieruit kan een staffel worden afgeleid die aansluit op de algemene uitgangspunten die voor de mogelijke dekkingsgraden bij invaren gelden. Deze staffel met dekkingsgraadgerelateerde besluiten, die is opgenomen in bijlage II, biedt echter geen volledig inzicht in de verdeling van het vermogen bij de verschillende dekkings-graden aan de verschillende deelnemersgroepen De inzet van de discretionaire ruimte 2 om bij te sturen ingeval de uitkomsten buiten de bandbreedtes van de maatstaven geraken is niet 1 op 1 te koppelen aan de dekkingsgraad bij invaren en kan daarom niet worden opgenomen in een specifieke

dekkingsgraadstaffel. Deze inzet is, naast de hoogte van de dekkingsgraad, met name ook afhankelijk van de rentestand en de geldende scenarioset.

De toekenning van het resterende vermogen verschilt per deelnemersgroep (status en leeftijd) en is daarom niet eenduidig op te nemen in een dekkingsgraadstaffel. Zo leidt de aflopende spreidingstermijn bij invaren bij dekkingsgraden lager dan 136% en de oplopende spreidingstermijn vanaf dekkingsgraad 138% tot een andere verdeling over de leeftijdsgroepen dan bij de wettelijke standaard van 10 jaar spreiding.

De uitgangspunten van de staffel voor SPR en FPR met daarin de dekkingsgraad gerelateerde besluiten, zoals opgenomen in bijlage II, zijn als volgt:

- MVEV en operationele reserve: Dit is een percentage van de som van de persoonlijke pensioenvermogens.
- Solidariteitsreserve: Dit is een percentage van de som van de persoonlijke pensioenvermogens (van SPR en FPR deelnemers) en de solidariteitsreserve zelf. Bij invaren wordt de reserve gevuld met minimaal 1,5% (bij dekkingsgraad 104,5%) en oplopend tot 3% van het fondsvermogen bij dekkingsgraad 106%. Bij dekkingsgraden hoger dan 127% wordt de initiële vulling verder verhoogd: vanaf dekkingsgraad 128% gaat deze voor ieder extra punt dekkingsgraad met 0,4% omhoog, tot een maximale initiële vulling van 5% bij dekkingsgraad 132%. De initiële vulling hangt dus af van de dekkingsgraad bij invaren.
  De initiële vulling van de solidariteitsreserve wordt betaald uit het totale WTP-vermogen, waardoor ook FPR-deelnemers bijdragen (dit is een wettelijke eis). Omdat FPR-deelnemers geen gebruik kunnen maken van de solidariteitsreserve, ontvangen zij via DR2 een compensatie die dit effect neutraliseert. Daarom heeft de initiële vulling per saldo geen effect op FPR-deelnemers en is deze niet verwerkt in de staffel voor FPR.
- Discretionaire ruimte 1 (ruimte extra pensioenvermogen): Dit is een percentage van de som van de persoonlijke pensioenvermogens. Dit betreft de inzet van de discretionaire ruimte - ter grootte van maximaal 2% van het pensioenvermogen van de SPR -
  om de persoonlijke pensioenvermogens van actieve deelnemers en gewezen deelnemers (in de SPR) in leeftijdsgroepen 40 jaar tot pensioenrichtleeftijd (68 jaar) extra te verhogen. De verhoging van de pensioenvermogens door deze inzet van DR1 is niet opgenomen in de staffel, omdat deze o.a. afhankelijk is van de leeftijd van de deelnemer.
- De toedeling van het beschikbare vermogen aan de deelnemersgroepen is in beginsel voor iedereen gelijk. Het bestuur verschuift echter vermogen tussen deelnemersgroepen via de discretionaire ruimte. De discretionaire ruimte bestaat uit DR 1 en DR 2. De inzet van DR 1 is afhankelijk van de dekkingsgraad en is opgenomen in kolom 5 van de staffel in bijlage II. De inzet van DR 2 is zodanig dat iedere deelnemersgroep binnen de fondsbandbreedte voor transitie-effecten op basis van delta netto profijt uitkomt. De inzet van DR2 is afhankelijk van rente en scenarioset, en daarom niet in een dekkingsgraadstaffel op te nemen.

In de staffel in bijlage II is nog gerekend met een spreidingstermijn van 1 jaar; het effect van een spreidingstermijn langer dan 1 jaar is daarin nog niet verwerkt. De vastgestelde spreidingstermijn (afhankelijk van de dekkingsgraad) leidt ertoe dat een groter deel van het beschikbare vermogen naar de jongere deelnemersgroepen gaat, en een kleiner deel naar oudere deelnemersgroepen (zie paragraaf 4.2.2.4 voor meer informatie over spreidingstermijn).

De kolom ‘beschikbaar vermogen voor toedeling aan persoonlijke pensioenvermogens en voor inzet van DR2’ in bijlage II weerspiegelt dus niet de verhoging van het pensioen op de transitiedatum).

4.2.2.7 Het FTK-collectief is een afzonderlijk financieel geheel

Na de transitie kent PGB twee afzonderlijke financiële gehelen. Het financieel geheel met de Wtp-regelingen voor de bedrijfsvoering van de SPR en de FPR en een apart financieel geheel voor de bedrijfsvoering van de FTK-regelingen, waarvoor geen invaarverzoek is ontvangen.

Het financieel geheel voor de FTK-regelingen bestaat uit de voorziening pensioenverplichtingen van de FTK-pensioenaanspraken en de FTK-pensioenrechten en heeft een eigen buffer en een eigen dekkingsgraad. Dit financieel geheel heeft een eigen beleggingsbeleid dat past bij het risicoprofiel van de FTK-regelingen. Voor dit financieel geheel gelden aparte solvabiliteitsregels. Ook heeft het een eigen MVEV.

4.2.3 Arbeidsongeschiktheidspensioen, premievrije voortzetting en nabestaandenpensioen

Deze paragraaf beschrijft hoe PGB bij de transitie omgaat met het opgebouwd arbeidsongeschiktheidspensioen en nabestaandenpensioen.

4.2.3.1 Arbeidsongeschiktheidspensioen en premievrije voortzetting

Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid
In de huidige regeling loopt de pensioenopbouw tijdens arbeidsongeschiktheid door zonder dat daarvoor premie wordt betaald. In de huidige regeling is de premievrijstellingsregeling bij arbeidsongeschiktheid gemaximeerd op 70% in geval van volledige arbeidsongeschiktheid (80%-100%), aansluitingen hebben de optie om dit te verhogen naar 100%. De nieuwe pensioenregelingen (SPR en FPR) kennen deze keuze niet: beide kennen 100% dekking voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. Voor personen die op transitiemoment al premievrijstelling hebben, blijft de 70%-dekking gehandhaafd.

Bij toekenning van premievrijstelling onder de Wtp geldt dekking voor de toekomstige premie-inleg op basis van de premie op het moment van invalidering. Toekomstige aanpassingen in de opbouw voor werknemers hebben geen invloed op de al toegekende premievrije pensioenopbouw. De op het transitiemoment bestaande premievrijstellingen (vrijstelling van premiebetaling voor pensioenopbouw) worden omgezet naar deze nieuwe regeling (vrijstelling van betaling van de premie). Eventuele compensatielasten voor de afschaffing van de doorsneesystematiek worden eveneens toegekend, voor zover sociale partners daarvoor hebben gekozen. Deze omzetting wordt gefinancierd uit de bestaande voorziening voor premievrijstelling.

Arbeidsongeschiktheidspensioen
PGB heeft in het verleden geen arbeidsongeschiktheidspensioen aangeboden. Wel kan een WIA-excedent pensioen bij PGB worden afgenomen via een apart reglement; deze dekking is herverzekerd bij elipsLife. Er hebben daarnaast diverse waardeoverdrachten plaatsgevonden waarbij lopende AOP-uitkeringen zijn overgenomen; hiervoor is meestal een koopsom ontvangen. In enkele gevallen waren de lopende AOP-uitkeringen volledig herverzekerd. Op deze uitkeringen worden toeslagen verleend in overeenstemming met het fondsbeleid.

De via een periodieke rente herverzekerde ingegane WIA-excedent uitkeringen met een vaste stijging (dit is een onvoorwaardelijke indexatie) worden niet ingevaren in het nieuwe pensioen. De overige (via een collectieve waardeoverdracht ontvangen) lopende WIA excedentuitkeringen en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen worden wel ingevaren in het nieuwe pensioen, mits een verzoek tot invaren is ontvangen (en geaccepteerd) in het transitieplan.

4.2.3.2. Nabestaandenpensioen

Het partnerpensioen bij overlijden vóór de pensioendatum wordt in de nieuwe regeling verzekerd op basis van risicodekking.

De tot de transitiedatum opgebouwde partner- en wezenpensioenen uit de huidige DB-regeling worden geëerbiedigd. Dit betekent dat deze niet komen te vervallen, maar bij het invaren worden omgezet in een voor de pensioenuitkering bestemd pensioenvermogen. Het vermogen beweegt mee volgens de toedeelregels (SPR) of lifecycle (FPR) van de deelnemer. Bij overlijden vóór de pensioendatum wordt vanuit dit vermogen het nabestaandenpensioen vastgesteld.

De huidige premieregeling van PGB kent geen mogelijkheid tot opbouw van nabestaandenpensioen, met uitzondering van opbouw van partnerpensioen voor overlijden na de pensioendatum. Het nabestaandenpensioen bij overlijden voor de pensioendatum is verzekerd op risicobasis. Voor gewezen deelnemers is in de huidige premieregeling wel een restitutierecht van toepassing, waardoor de eventuele partner en/of kinderen in aanmerking komen voor een nabestaandenpensioen bij overlijden van de gewezen deelnemer. Bij het invaren naar de nieuwe premieregeling zal PGB dit recht eerbiedigen.

4.2.4 Bijzondere afspraken en hoe daarmee wordt omgegaan

In deze paragraaf geeft PGB inzicht in de bijzondere afspraken en hoe hiermee zal worden omgegaan.

PGB voert verschillende klantspecifieke afspraken uit. Dit zijn specifieke afspraken met bepaalde werkgevers, die afwijken van de PGB standaard, zoals een verzekerd tijdelijk nabestaandenpensioen of pensioenen met een van de PGB standaard afwijkende begin- of einddatum. PGB heeft een analyse uitgevoerd met betrekking tot deze klantspecifieke afspraken. Als de werkgever in het transitieplan een verzoek tot invaren heeft gedaan, zullen ook de klantspecifieke afspraken worden ingevaren. Dit geldt niet voor de ingegane, herverzekerde WIA excedentverzekeringen, die een onvoorwaardelijke stijging van de uitkering met 1,5% kennen.

4.2.5 Gevolgen van eventuele toeslagverlening in het kader overbruggingsplan of indexatie AMvB

In deze paragraaf geeft PGB aan dat er geen overbruggingsplan van toepassing is. Er wordt daarnaast uitgelegd welke additionele indexatie is gegeven als gevolg van de AmvB-regeling.

Geen overbruggingsplan
Er is door PGB geen overbruggingsplan ingediend. Omdat een deel van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten niet worden ingevaren in het nieuwe pensioen, mag PGB voor die pensioenaanspraken en -rechten geen gebruik maken van het transitie FTK.

Indexatie AmvB
Voorafgaand aan de transitie heeft PGB gebruik gemaakt van de verruimde mogelijkheden om toeslag te verlenen op basis van de indexatie Algemene Maatregel van Bestuur (hierna: AMvB).

Per 1 juli 2022 trad een AMvB in werking, waardoor pensioenfondsen tijdelijk extra ruimte kregen voor toeslagverlening, onder voorwaarde dat ze van plan waren in te varen bij de overgang naar de Wtp en dat de toeslag binnen de beschikbare ruimte van de pensioenregeling paste. PGB heeft in 2022 en in 2024 gebruik gemaakt van deze regeling:

- PGB heeft besloten om in juli 2022 met terugwerkende kracht per 1 januari 2022 een extra toeslag van 2,8% toe te kennen op basis van de AMvB. Dit kwam boven op de reguliere toeslag van 0,2% en resulteert in een totale toeslag van 3,0%.
- PGB heeft besloten om een toeslag van 7,0% per 1 januari 2023 te verlenen, op basis van de regels in het FTK (toekomstbestendig indexeren) zonder gebruik te maken van de AMvB.
- PGB heeft besloten om een toeslag van 5,2% per 1 januari 2024 te verlenen, op basis van het toeslagbeleid, een verfijnde maatstaf en de tijdelijke regeling.
- PGB heeft besloten om een toeslag van 0,4% te verlenen op 1 januari 2025 op basis van de regels in het FTK (toekomstbestendig indexeren).
- PGB heeft besloten om een toeslag van 1,7% te verlenen op 1 januari 2026 op basis van de regels in het FTK (toekomstbestendig indexeren).

In de besluitvorming over de toeslagverlening zijn de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden door PGB evenwichtig afgewogen.

Het toeslagbeleid is het middel om de koopkrachtdoelstelling van het fonds te realiseren. PGB heeft een toeslagbeleid waarin geen onderscheid wordt gemaakt in de toeslagverlening aan deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Bij het besluit is per leeftijdscohort inzichtelijk gemaakt wat de kwantitatieve effecten zijn op:

1. De kans op korting: de kans dat de aanspraken in de transitieperiode gekort worden.
2. De toeslagambitie: de mate waarin de koopkracht naar verwachting behouden blijft.
3. De dekkingsgraad per eind 2026: de kans dat er bij de overgang naar de Wtp per eind 2026 voldoende ruimte is voor het vullen van reserves.
4. Evenwichtigheid: de toeslagverlening leidt niet tot te grote onevenwichtige leeftijdseffecten.

Het gebruik van de AMvB heeft tot enige verschuiving van jonge generaties naar de oudste generaties geleid ten opzichte van de wettelijke default van 10 jaar spreiden. Voor de actieve deelnemers is de impact op het pensioenresultaat relatief beperkt. Zeker als daarbij in aanmerking wordt genomen dat de omvang van hun opgebouwde pensioenen nog veelal klein is. Gezien de hoogte van de dekkingsgraad op het moment van besluiten en het eenmalige karakter heeft het bestuur de aanvullende toeslag verantwoord en evenwichtig geacht.

Bij het invaarbesluit is inzichtelijk gemaakt wat de impact van het gebruik van de indexatie AmvB in termen van de transitie-effecten is, en hiermee is rekening gehouden bij het vaststellen van de bandbreedtes op het delta netto profijt.

4.2.6 Wijziging van uitvoering pensioenovereenkomst

In deze paragraaf licht PGB toe hoe er rekening is gehouden met het wettelijk kader en de gelijke-behandelingswetgeving.

Bij het uitvoeren van de pensioenovereenkomst houdt PGB rekening met de geldende wet- en regelgeving. Vooraf heeft PGB aan sociale partners een transitieplansjabloon verstrekt dat aan deze regelgeving voldoet. Sinds het verstrekken van dat sjabloon is de wet- en regelgeving aangescherpt; daarom is het transitieplan in 2025 opnieuw getoetst aan de geldende wet- en regelgeving.

De door sociale partners ingediende transitieplannen heeft PGB getoetst, onder andere op het voldoen aan wet- en regelgeving. Eventuele bevindingen zijn teruggekoppeld aan sociale partners; waar nodig hebben sociale partners het transitieplan aangepast. PGB heeft geconcludeerd dat de transitieplannen niet in strijd zijn met deze voorschriften van de Pensioenwet en de Wet op de loonbelasting.

Evenwichtige belangenafweging
Evenwichtige belangenafweging is een kerntaak van PGB. Het beleid van PGB is gericht op de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden, zodat zij zich evenwichtig vertegenwoordigd kunnen voelen.

Bij de wijziging van de pensioenovereenkomst zullen er transitie-effecten en herverdelingseffecten optreden. De transitie-effecten zijn verschillend voor de verschillende deelnemersgroepen en leeftijdscohorten.

De evenwichtigheid van de transitie is door sociale partners op transitieplanniveau beoordeeld. Sociale partners hebben daartoe inzicht gekregen in de transitie-effecten in verschillende financiële en economische scenario's.

PGB heeft de transitie-effecten op fondsniveau voor de verschillende leeftijdscohorten en deelnemersgroepen beoordeeld. Hierbij is rekening gehouden met de door sociale partners gemaakte keuzes voor de nieuwe pensioenregeling. In paragraaf 4.2.1 is het evenwichtigheidskader beschreven dat PGB heeft gehanteerd bij deze beoordeling.

Gelijke behandeling
PGB houdt bij de uitvoering van de nieuwe regeling als volgt rekening met de gelijke-behandelingswetgeving:

- De factoren, die de hoogte van de (jaarlijkse) pensioenuitkering bepalen, zijn geslachtsneutraal. Dit betekent dat mannen en vrouwen dezelfde pensioenuitkering ontvangen bij een gelijke omvang van het pensioenuitkeringskapitaal.
- Financiële mee- en tegenvallers, voortkomend uit het collectieve beleggingsbeleid en de ontwikkeling van levensverwachting en sterfteresultaten, worden geslachtsneutraal verdeeld volgens de toedelingsregels. Ook de aanvulling vanuit de solidariteitsreserve wordt geslachtsneutraal toegekend.
- Premies, kostenopslagen en risicopremies worden geslachtsonafhankelijk vastgesteld, zodat mannen en vrouwen bij hetzelfde salaris een gelijkwaardig pensioen opbouwen.
- Pensioenaanspraken zijn gelijk voor mannen en vrouwen door tijdens het invaren geslachtsonafhankelijke factoren te gebruiken.

4.2.7 Onderbouwing transitie-effecten

In deze paragraaf beschrijft PGB de uitgangspunten voor de berekeningen van de transitie-effecten.

De evenwichtigheid van de transitie wordt verantwoord aan de hand van de transitie-effecten. Evenwichtigheid is een open norm, die ruimte laat voor maatwerk bij de belangenafweging, passend bij de kenmerken van het pensioenfonds. Sociale partners hebben transitieplannen opgesteld en hierin is de evenwichtigheid beoordeeld voor de specifieke deelnemersgroepen, waarvoor het transitieplan van toepassing is. PGB beoordeelt de evenwichtigheid van de transitie op fondsniveau door de transitie-effecten van de afspraken van alle transitieplannen samen te voegen tot één geïntegreerde beoordeling op fondsniveau. Daarbij wordt wel onderscheid gemaakt naar transitiepaden, zoals weergegeven in paragraaf 4.1.1.

Maatstaven
PGB beoordeelt de transitie aan de hand van de vier fondsdoelstellingen met bijbehorende maatstaven en bandbreedtes, zoals beschreven in paragraaf 4.2.1.

Voor de beoordeling van de evenwichtigheid van de transitie zijn de transitie-effecten doorgerekend. Hierbij zijn uitgangspunten gebruikt. PGB verdeelt deze uitgangspunten in twee categorieën: algemene uitgangspunten en contract-specifieke uitgangspunten.

4.2.7.1 Algemene uitgangspunten

Onder de algemene uitgangspunten vallen de financiële startsituatie en economische scenario's en de demografische uitgangspunten.

Financiële startsituatie en economische scenario's
Voor stochastische doorrekeningen gebruikt PGB de Q-set van de DNB voor het doorrekenen van netto profijt en de P-set van DNB voor alle overige maatstaven. Voor de doorrekening van de transitie-effecten op fondsniveau is uitgegaan van de DNB-parameterset van Q2-2026. Voor de alternatieve rentescenario's heeft PGB de door DNB gepubliceerde alternatieve parametersets (+/- 200 basispunten) toegepast.

Naast het basisscenario (dekkingsgraad 127%) zijn vijf aanvullende scenario's bekeken.

Nr.	Scenario	Dekkingsgraad	Rente	
1	Lagere dekkingsgraad	107%	Basis	
2	Basis dekkingsgraad	117%	Basis	
3	**Basisscenario**	**127%**	**Basis**	
4	Actuele dekkingsgraad	137%	Basis	
5	Hogere dekkingsgraad	150%	Basis	
6	Hoogst verkende dekkingsgraad	150%	+2% t.o.v. basis	

Figuur 19: Onderzochte scenario's bij het toetsen van de evenwichtigheid van de transitie-effecten.

Overige uitgangspunten
Bij de doorrekeningen is rekening gehouden met de in de transitieplannen door sociale partners gemaakte keuzes.

Onderstaande figuren geven de door PGB vastgestelde financiële opzet voor de SPR en de FPR weer.

Beleidsonderdeel SPR	Subonderdeel	Beleidskeuze
Beleggingsbeleid en toedeling SPR	Beschermingsrendement	• Toedeling leeftijdsafhankelijk: 15% voor deelnemers, oplopend vanaf 48 jaar naar 90% op pensioendatum (67 jaar). • Methode beschermingsrendement: indirecte methode.
	Overrendement	• Toedeling leeftijdsafhankelijk: 130% voor jongeren, aflopend vanaf 36 jaar tot 35% op pensioendatum (67 jaar). • Opheffen leenrestrictie: jongeren beleggen maximaal 130% in overrendement.

Uitkeringsfase SPR	Onderscheid deelnemers	• Aparte status voor nabestaanden, gelijke behandeling als pensioengerechtigden. • Gewezen deelnemers niet afwijkend behandeld van actieve deelnemers.
	Beschermingsrendement	• 90% voor alle pensioengerechtigden.
	Overrendement	• 35% voor alle pensioengerechtigden.
	Projectierendement	• RTS zonder op- of afslag.
	Spreiden	• Geheugenloze (asymptotische) spreidingmethodiek met een spreidingsfactor 1/3. Elk jaar wordt 1/3 van het spreidingsvermogen verwerkt. PGB hanteert een backstop bij de asymptotische spreidingsmethode. Die backstop zorgt ervoor dat een eventueel restant van een schok binnen 10 jaar wordt verwerkt. • Gelijke aanpassingen van uitkering voor gepensioneerden. • Begrenzing spreidingsvermogen -/+5%.
Solidariteitsreserve (SR)	Vullen	• Eén SR voor alle aansluitingen. • Initiële vulling: De initiële vulling is 1,5% bij een dekkingsgraad van 104,5%, oplopend naar 3% bij een dekkingsgraad van 106%. Bij deze dekkingsgraden is de maximale omvang van de solidariteitsreserve 3%. Boven de 127% loopt de initiële vulling en maximale omvang in 5 stappen van 0,4% op naar een omvang van 5% bij dekkingsgraden 132% en hoger. • Jaarlijks vullen middels 5% van positief overrendement, als de omvang van de reserve lager is dan 3%. • Toedeling beleggingsrendement o.b.v. collectieve beleggingsmix van gemiddelde fondsbeleid. • Niet vullen uit premies.
	Uitdelen	• Negatieve vermogens voorkomen. • Aanvullen verlagingen uitkeringen. • Maximale jaarlijkse uitgave: 80%. • Uitdelen overschotten als SR > maximum SR (zoals vastgesteld op moment van invaren) o.b.v. toedeelregels overrendement (uniform). • Niet voor verwerking langlevenrisico's

Figuur 20: Samenvatting van de financiële opzet voor de SPR.

Beleidsonderdeel FPR	Subonderdeel	Beleidskeuze
Beleggingsbeleid en toedeling FPR	Lifecycles richting vaste uitkering	• PGB voert geen vaste uitkering uit (er is shoprecht). • Return allocatie in lifecycles: a. Neutraal: 85% (jongeren) en aflopend vanaf 49 jaar tot 10% (op pensioendatum (67 jaar); b. Offensief: 100% (jongeren) en aflopend vanaf 56 jaar tot 10% op pensioendatum (67 jaar); c. Defensief: 70% (jongeren) en aflopend vanaf 44 jaar tot 10% op pensioendatm (67 jaar). • Renteafdekking: begint op 5,4% (neutrale lifecycle) en eindigt op 100% (vanaf pensioendatum).
	Lifecycles richting variabele uitkering	• Volgens huidige DC-regeling. • Return allocatie in lifecycles: d. Neutraal: 85% (jongeren) en aflopend vanaf 49 jaar tot 35% op pensioendatum (pensioengerechtigden); e. Offensief: 100% (jongeren) en aflopend vanaf 56 jaar tot 35% op pensioendatum (pensioengerechtigden); f. Defensief: 70% (jongeren) en aflopend vanaf 44 jaar tot 35% op pensioendatum (pensioengerechtigden). • Renteafdekking aflopend tot een afdekking voor alle pensioengerechtigden van 70%
	Onderscheid deelnemers	• Nabestaanden worden behandeld als pensioengerechtigden en volgen dus niet de lifecycles per leeftijd. • Gewezen deelnemers niet afwijkend behandeld van actieve deelnemers.
Uitkeringsfase FPR	Vaste uitkering	• Niet mogelijk bij PGB. Hiervoor geldt shoprecht.
	Variabele uitkering	• Gelijke aanpassing (collectieve variabele uitkering) voor zowel gepensioneerden als nabestaanden. • Zonder geleidelijke inkoop in uitkeringscollectief. • Renteafdekking: 70%
	Projectierendement	• RTS zonder op- of afslag.
	Spreiden	• Dakpanmethodiek met spreidingsperiode van 5 jaar voor variabele uitkering.
Risicodelingsreserve		• Geen risicodelingsreserve.

Figuur 21: Samenvatting van de financiële opzet voor de FPR.

4.2.8 Onderbouwing evenwichtige belangenafweging

In deze paragraaf licht PGB toe hoe het de gekozen invulling voor zowel de SPR als de FPR als evenwichtig beschouwt bij de transitiedoelstellingen met bijbehorende toetsingsmaatstaven.

De evenwichtigheid wordt beoordeeld aan de hand van de vooraf vastgestelde fondsdoelstellingen, maatstaven en bandbreedtes (zie paragraaf 4.2.1).

PGB heeft de transitie-effecten voor de verschillende transitiepaden zorgvuldig geanalyseerd om de evenwichtigheid van de transitie over de deelnemersgroepen en leeftijdscohorten vast te stellen. De uitkomsten voor het verkende scenario dat het dichtst in de buurt komt van de actuele dekkingsgraad (127%) worden in dit hoofdstuk getoond, de resultaten voor de andere verkende dekkingsgraden en startrentes voor de beoordeling van doelstelling 1a voor de maatstaf netto profijt zijn opgenomen in bijlage III.

NB: in de grafieken in de rest van hoofdstuk 8 is de inzet van DR 2 afgetopt op een harde bovengrens van +10%. In verband met de korte doorlooptijd is het niet mogelijk om de berekeningen in alle scenario's nog aan te passen, maar bij het feitelijk invaren zal de aftopping plaatsvinden conform het maximaal toegestane verschil van het hoogste en laagste transitie-effect van 14%. In scenario's waarbij voor alle deelnemersgroepen de ambitie van een ondergrens van 0% gehaald wordt, betekent dat aftopping op +14% i.p.v. de hier getoonde +10%.

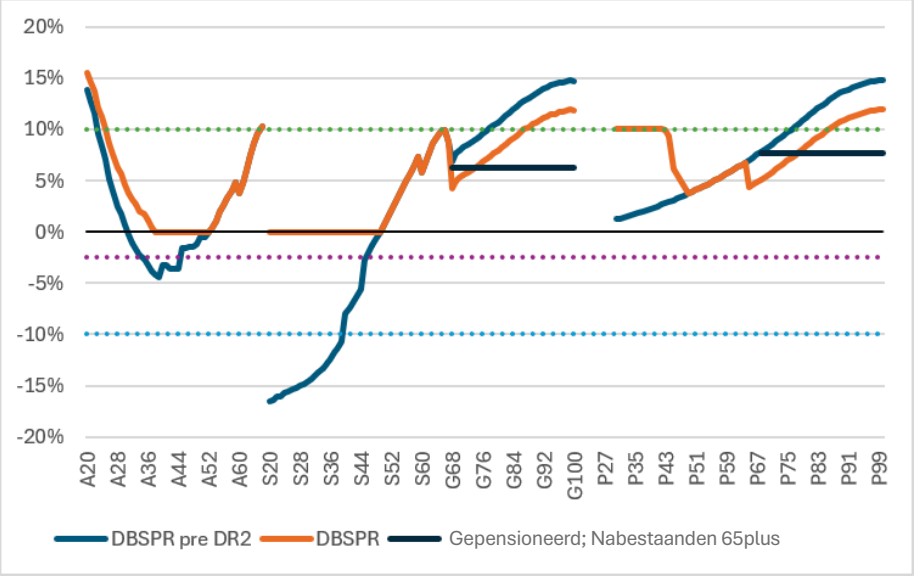
4.2.8.1 Beoordeling doelstelling 1a en 1b

De kosten voor bijsturing van DR2 bedragen ongeveer 2,9%. Dit is het grootste deel van de beschikbare ruimte, er is nog ongeveer 0,6% over.

Van DB (middelloonregeling) naar SPR

1. Transitie-effecten delta netto profijt transitiepad DB naar SPR na bijsturing

De bijsturing op het pad DB naar SPR leidt voor de diverse leeftijdsgroepen tot aangepaste transitie-effecten. In termen van delta netto profijt resulteren de volgende effecten:

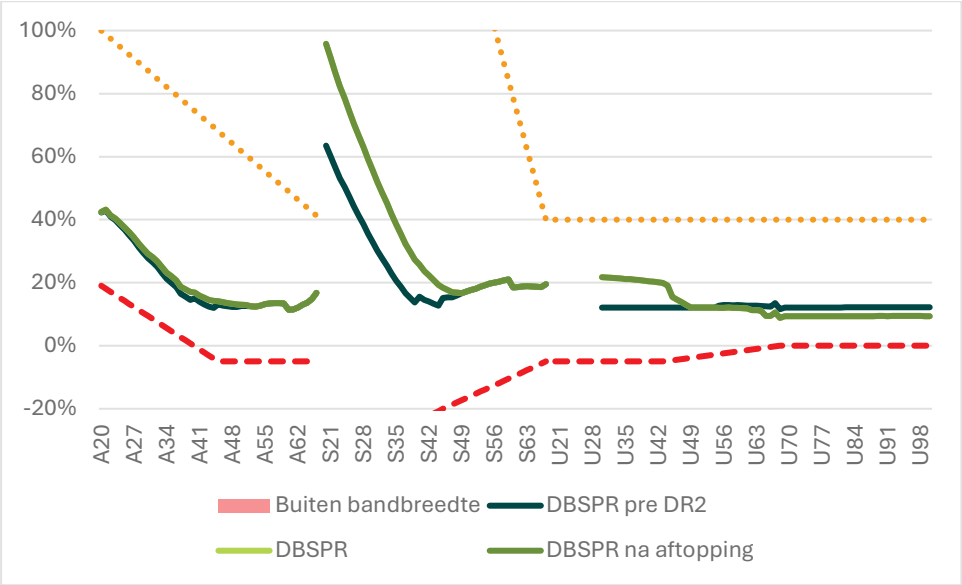
Figuur 22: delta netto profijt, DB naar SPR, dekkingsgraad 127%.

De resultaten hiervan zijn als volgt:

- Bijsturen tot de geambieerde ondergrens van 0% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op 0% of hoger.
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de oudste actieven en slapers, en jonge nabestaanden. Hun transitie-effect is ongeveer 10%.
- Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing en bij de gepensioneerden en nabestaanden van 65 jaar en ouder wordt het gewogen gemiddelde als uitgangspunt genomen (zie toelichting onder paragraaf 4.2.1).
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt ongeveer 10% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.

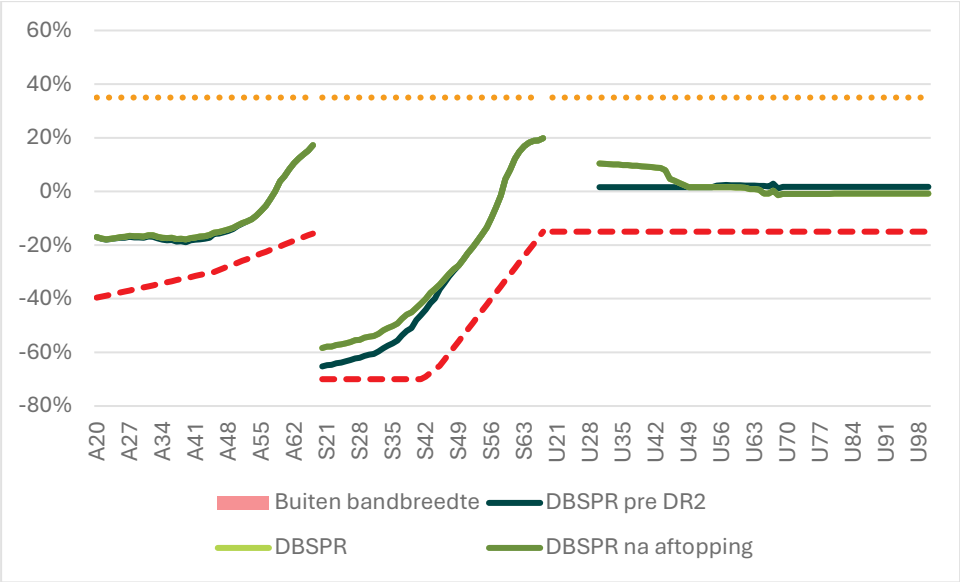
2. Toets aan URM-uitkomsten DB naar SPR

De URM uitkomsten worden beïnvloed door de bijsturing zoals die plaatsvindt op de bovenstaande delta netto profijt effecten. Hieronder brengen we die impact in kaart, en toetsen we of de URM transitie-effecten zich na deze bijsturing nog binnen de beoogde fondsbrede bandbreedtes bevinden.

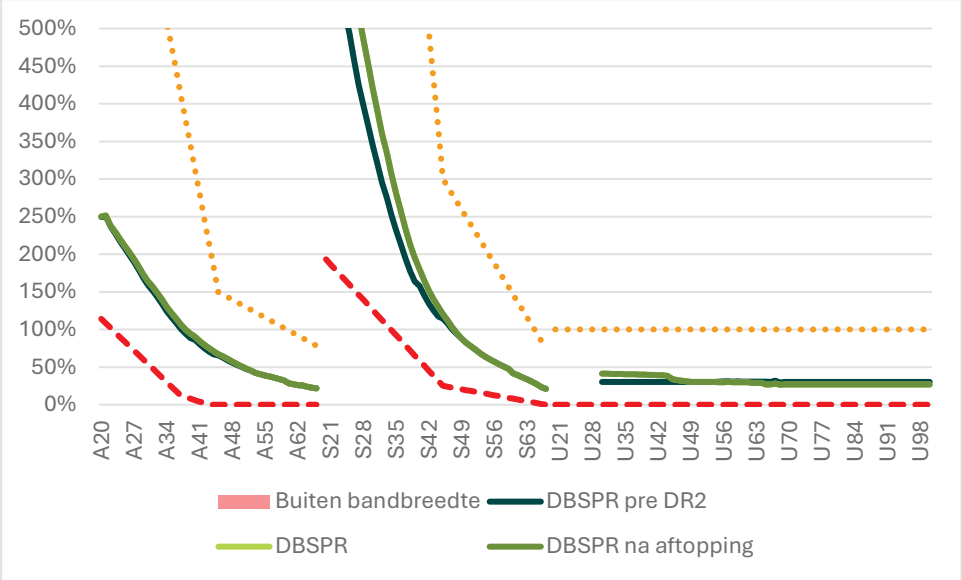
Figuur 23: mediane URM uitkomsten DB naar SPR, DG 127%.

- De mediane uitkomsten voor alle groepen liggen boven de ondergrens en boven de 0%, de laagste uitkomsten liggen rond de +10%.
- De uitkomsten liggen voor alle groepen onder de bovengrens.

Figuur 24: Slechtweer URM uitkomsten DB naar SPR, DG 127%.

- Alle uitkomsten liggen binnen de bandbreedte.
- De uitkomsten liggen voor de oudste actieven en slapers boven de 0%, oplopend tot +20%.
- Voor jonge nabestaanden liggen de uitkomsten rond de +10%, aflopend naar ongeveer 0% op leeftijd 50 en verder.
- Voor de oudere gepensioneerden komt de uitkomst door de inzet van DR 2 beperkt onder de 0% te liggen.
- Jongere actieven en slapers kennen negatieve uitkomsten, voor jonge actieven tot -20% en voor de jongste slapers oplopend tot bijna -60%.

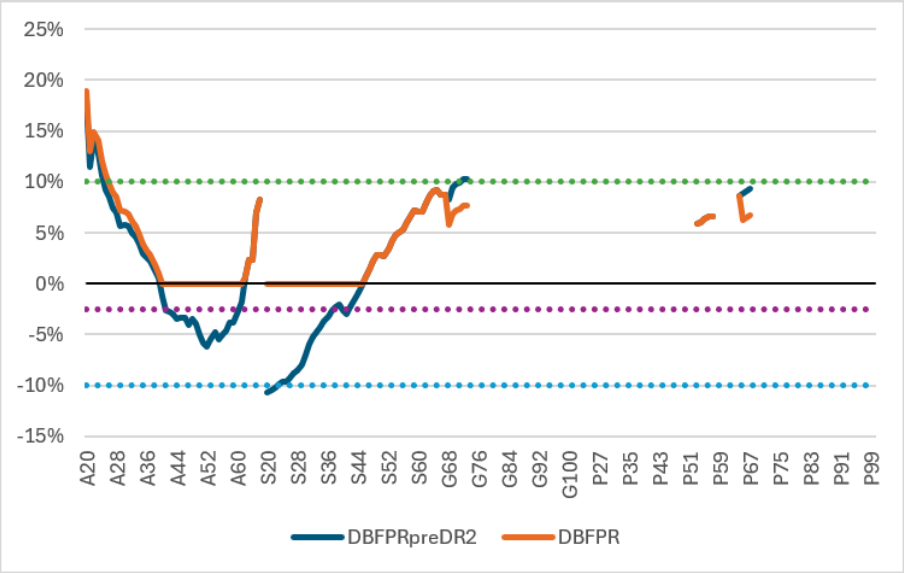
Figuur 25: Goedweer URM uitkomsten DB naar SPR, DG 127%.

In het goedweer scenario zijn de uitkomsten voor alle groepen zeer positief en blijven ze binnen de bandbreedtes.

Van DB (middelloonregeling) naar FPR

1. Transitie-effecten delta netto profijt transitiepad DB naar FPR na bijsturing

De bijsturing op het pad DB naar FPR leidt eveneens tot aangepaste transitie-effecten. In termen van delta netto profijt resulteren op dit transitiepad de volgende effecten:

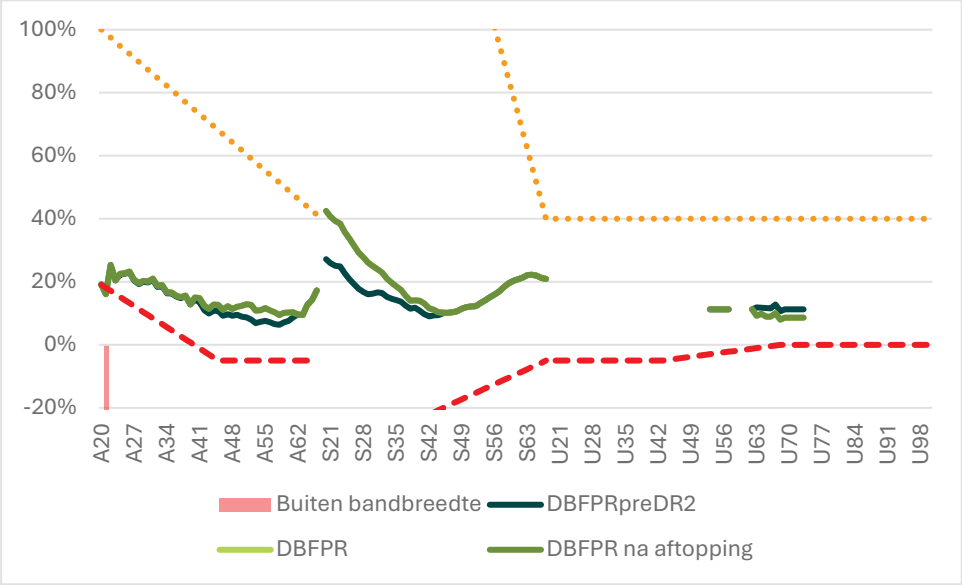
Figuur 26: delta netto profijt, DB naar FPR, dekkingsgraad 127%.

We zien hier vergelijkbare uitkomsten met het pad naar SPR:

- Bijsturen tot de geambieerde ondergrens van 0% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op 0% of hoger.
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de oudste actieven en slapers, en oudere nabestaanden. Hun transitie-effect is +8 a +9%. Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing en bij de gepensioneerden en nabestaanden van 65 jaar en ouder wordt het gewogen gemiddelde als uitgangspunt genomen (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt minder dan 10% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.

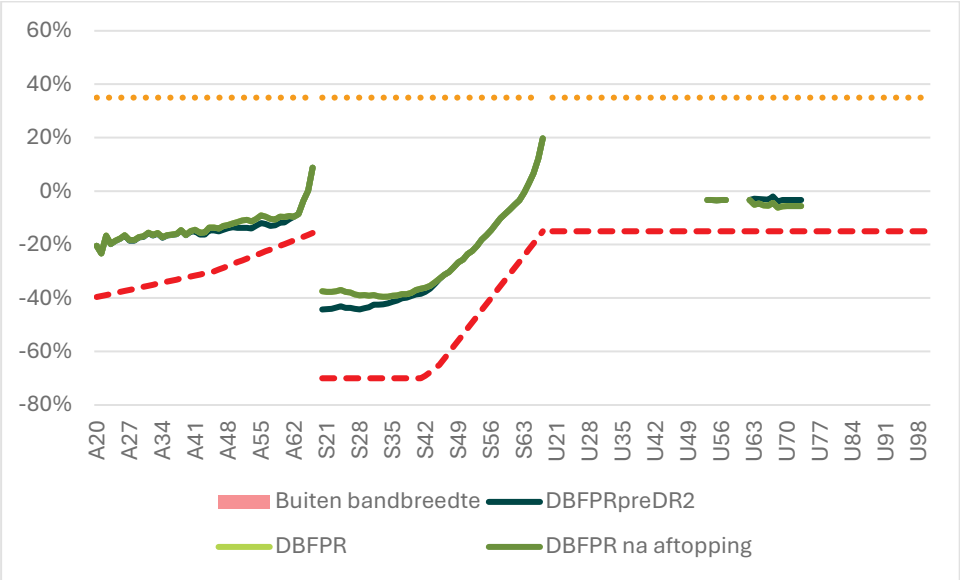
2. Toets aan URM-uitkomsten DB naar FPR

De URM uitkomsten worden ook voor het transitiepad DB naar FPR beïnvloed door de bijsturing. Hieronder is de impact in kaart gebracht en getoetst of de URM transitie-effecten zich na deze bijsturing nog binnen de beoogde fondsbrede bandbreedtes bevinden.

Figuur 27: Mediane URM uitkomsten DB naar FPR, DG 127%.

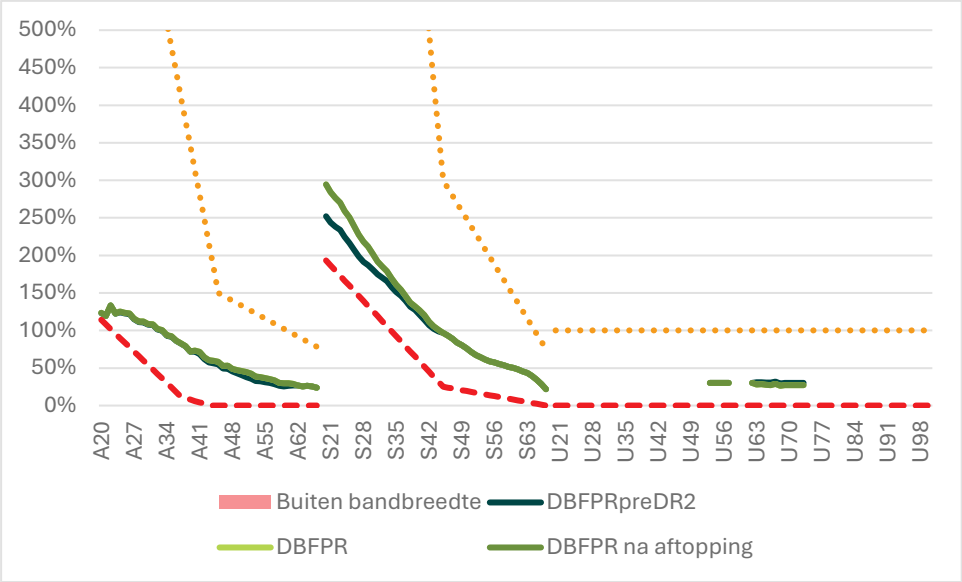
- De mediane uitkomsten voor alle groepen liggen boven de ondergrens behalve de allerjongste actieven, en boven de 0%, de laagste uitkomsten liggen rond de +10%.
- Deze uitkomst is te verklaren door de zeer kleine omvang van het cohort met afwijkende samenstelling en wordt door het bestuur geaccepteerd.
- De uitkomsten liggen voor alle groepen onder de bovengrens

Figuur 28: Slechtweer URM uitkomsten DB naar FPR, DG 127%.

- Alle uitkomsten liggen binnen de bandbreedte.
- De uitkomsten liggen voor de oudste actieven en slapers boven de 0%, oplopend tot +20% voor de oudste slapers.
- Voor nabestaanden en gepensioneerden liggen de uitkomsten beperkt onder de 0%.

- Jongere actieven en slapers kennen negatieve uitkomsten, voor jonge actieven tot -20% en voor de jongste slapers oplopend tot bijna -40%.

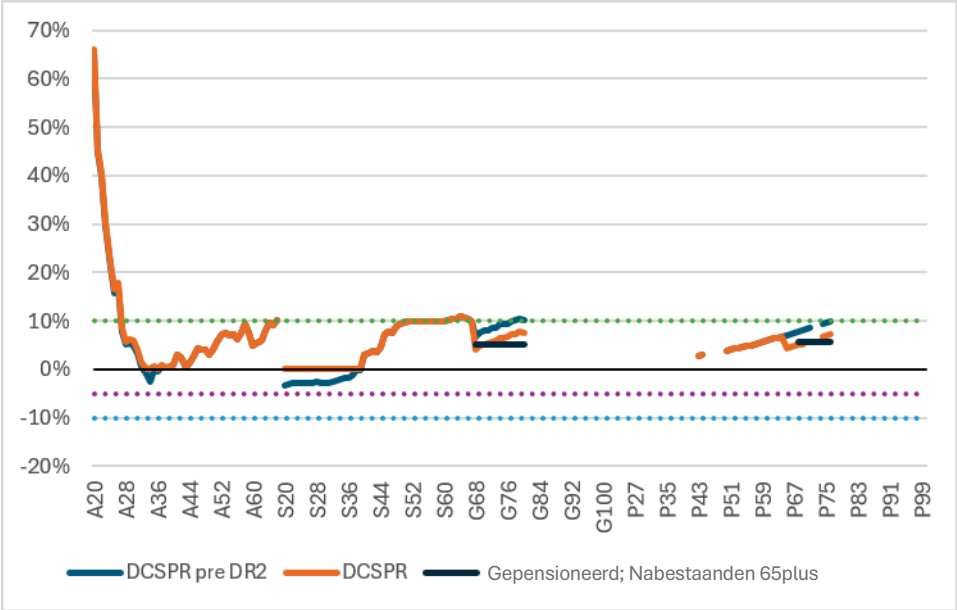
Figuur 29: Goedweer URM uitkomsten DB naar FPR, DG 127%.

In het goedweer scenario zijn de uitkomsten voor alle groepen positief, maar in aanzienlijk mindere mate dan op het transitiepad DB naar SPR. De transitie-effecten zijn binnen de bandbreedtes.

Van DC naar SPR

1. Transitie effecten delta netto profijt resultaten voor transitiepad DC naar SPR

Op het transitiepad DC naar SPR zien de transitie-effecten er aanzienlijk anders uit dan op de paden vanuit DB. Onderstaande figuur biedt hier inzicht in.

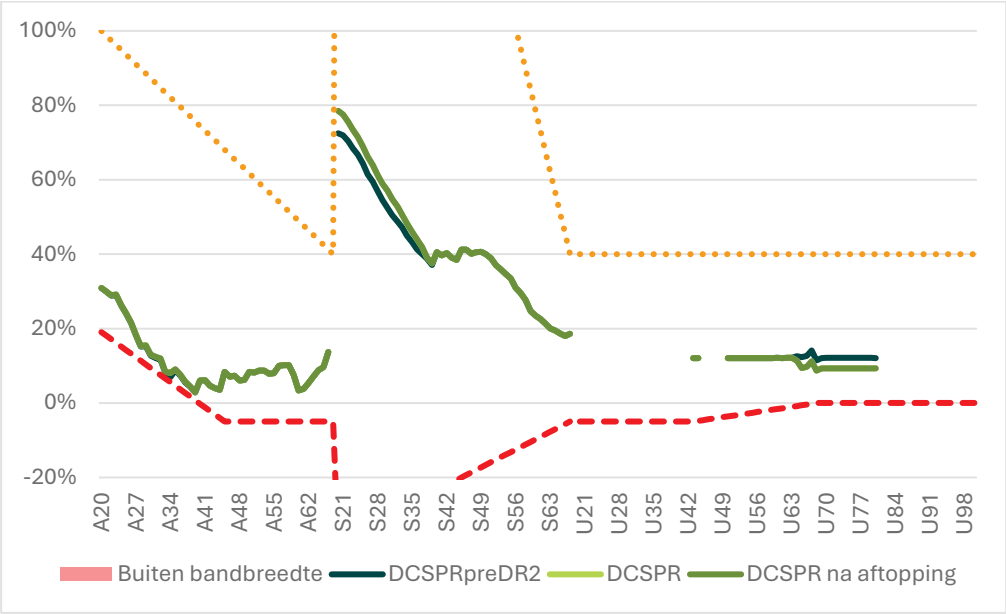
Figuur 30: delta netto profijt, DC naar SPR, dekkingsgraad 127%.

Na inzet van DR2 constateert het bestuur het volgende:

- Bijsturen tot de ambitie van 0% is haalbaar. Alle deelnemersgroepen komen na bijsturing uit op minimaal 0%.
- De laagste uitkomsten treden op bij de jongste cohorten slapers en een cohort actieve deelnemers en bedragen 0%.
- De hoogste uitkomsten treden op de oudste actieve deelnemers en een grote groep slapers waarbij de uitkomsten ongeveer 10% bedragen. Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing en bij de gepensioneerden en nabestaanden van 65 jaar en ouder wordt het gewogen gemiddelde als uitgangspunt genomen (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).
- Het verschil tussen de hoogste en laagste relevante uitkomst bedraagt ongeveer 10 procentpunt.
- Dit verschil blijft binnen het maximaal toegestane verschil van 14%.

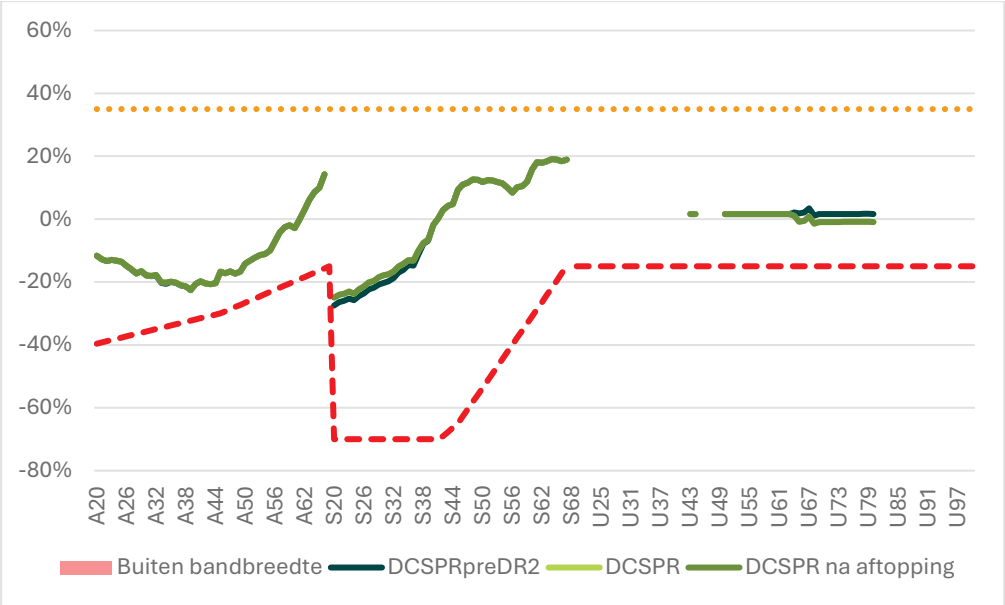
2. Toets aan URM-uitkomsten DC naar SPR

De URM-uitkomsten worden voor het transitiepad DC naar SPR niet bijgestuurd o.b.v. de delta netto profijt uitkomsten. Hier wordt dus alleen een toets uitgevoerd of de URM-effecten binnen de fondsbrede bandbreedtes liggen.

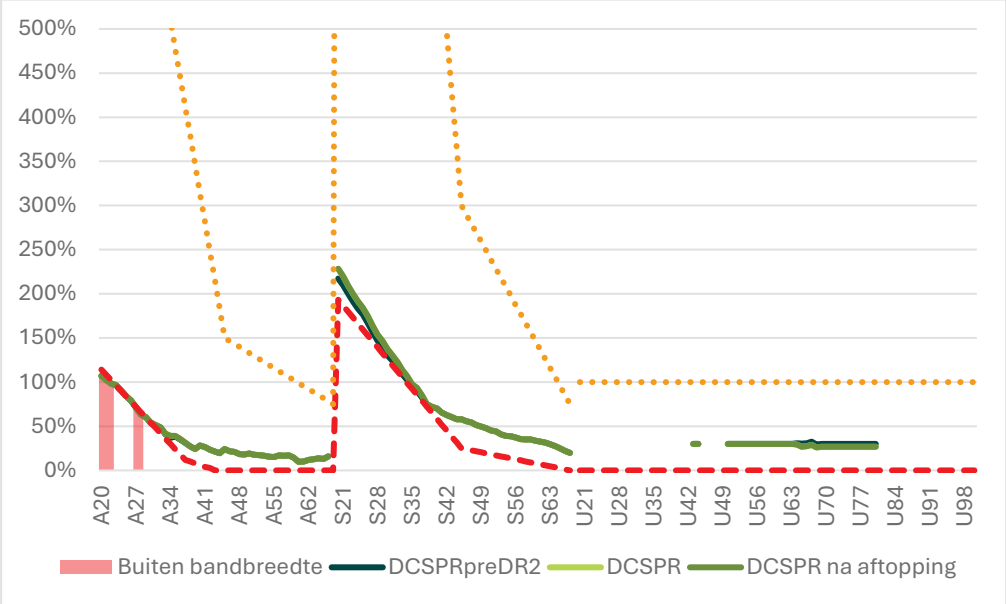
Figuur 31: Mediane URM uitkomsten DC naar SPR, DG 127%.

- De mediane uitkomsten voor alle groepen liggen boven de ondergrens en boven de 0%.
- De uitkomsten liggen voor alle groepen onder de bovengrens

Figuur 32: Slechtweer URM uitkomsten DC naar SPR, DG 127%.

- Alle uitkomsten liggen binnen de bandbreedte.
- De uitkomsten liggen voor de oudste actieven en slapers boven de 0%, oplopend tot +20%.
- Voor de gepensioneerden komt de uitkomst net onder de 0% te liggen.
- Jongere actieven en slapers kennen negatieve uitkomsten, voor jonge actieven tot -2% en voor de jongste slapers oplopend tot bijna -25%.

Figuur 33: Goedweer URM uitkomsten DC naar SPR, DG 127%.

- Alle transitie-effecten zijn positief.
- De jongste actieve deelnemers hebben uitkomsten onder de ondergrens. De uitkomsten zijn wel ruimschoots positief (boven de +50%). Het bestuur accepteert deze (beperkt) lagere transitie-effecten.
- Bij diverse leeftijdsgroepen slapers liggen de uitkomsten net boven de ondergrens.

4.2.8.2 Toets aan doelstelling 2

Doelstelling 2: De lopende uitkeringen onder Wtp zijn voorspelbaar: de kans op een grote verlaging van ingegane pensioenen in de periode voor en de periode na transitie is vergelijkbaar (*deze doelstelling geldt alleen voor de aansluitingen die overgaan naar SPR*).

Bijbehorende maatstaf: kans op verlagingen in de eerste 5 jaar na transitie.

Bandbreedte: de kans op verlagingen in de eerste 5 jaar is kleiner dan 5%.

Uitkomst van de toetsing

Er is onderzocht of voor al de doorgerekende scenario's de uitkomsten binnen de bandbreedte uitkomen. Zie daartoe onderstaande tabel per scenario[3].

Scenario	Kans op verlagingen (in de eerste 5 jaar)
Dekkingsgraad 107	1,8%
Dekkingsgraad 117%	1,4%
DG 127%	0,9%
DG 137%	0,2%
DG 150%	0,2%
DG 150% hoge rente	0,3%

Hieruit volgt dat de uitkomsten voor de SPR binnen de bandbreedtes vallen en daarmee evenwichtig zijn.

De solidariteitsreserve binnen de SPR helpt bij het beperken van het risico op verlagingen, waardoor er ruimschoots aan de toets voor evenwichtigheid wordt voldaan.

4.2.9. Beschrijving en onderbouwing minimale invaardekkingsgraad

In deze paragraaf onderbouwt PGB de minimale invaardekkingsgraad.

PGB hanteert een minimale invaardekkingsgraad van (vooralsnog) 104,5%. De minimale invaardekkingsgraad is door PGB zodanig vastgesteld, dat deze past bij de transitiedoelstellingen, maatstaven en bandbreedtes en ook bij de wensen van sociale partners. Als de dekkingsgraad op het transitiemoment lager is dan de minimale invaardekkingsgraad worden de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten in principe niet ingevaren. Met deze minimale invaardekkingsgraad geeft PGB invulling aan artikel 44 lid 1 sub d en artikel 46 Besluit Uitvoering Pensioenwet. De minimale invaardekkingsgraad is het niveau van de dekkingsgraad waaronder de financiële positie van PGB dusdanig is dat de gemaakte afspraken uit de transitieplannen niet meer toereikend zijn.

De minimale invaardekkingsgraad van PGB is als volgt opgebouwd: 100% + MVEV en operationele reserve (tezamen bepaald op 3%) (zie paragraaf 4.2.2.1) + solidariteitsreserve van 1,5% (zie paragraaf 4.2.2.2). De vulling van de solidariteitsreserve is bedoeld om te voldoen aan transitiedoelstelling 2: de kans op een verlaging in de eerste vijf jaar na de invaardatum mag maximaal 5% zijn. Het hanteren van een minimale invaardekkingsgraad van meer dan 104,5% geeft invulling aan de wens van sociale partners om invaren met pensioenverlagingen te vermijden.

[3] *Hierbij is uitgegaan van de DNB scenariosets Q3-2026*

Ten aanzien van de afspraken in de transitieplannen van sociale partners geldt dat meerdere partijen procesafspraken hebben opgenomen voor situaties waarin de dekkingsgraad onder bepaalde niveaus (vaak tussen 103% en 107%) uitkomt. Deze afspraken betekenen nadrukkelijk niet dat bij die niveaus per definitie niet wordt ingevaren, maar wel dat overleg noodzakelijk is. Daarmee geven sociale partners het belang aan dat zij hechten aan het voorkomen van verlagingen. De keuze voor een minimale invaardekkingsgraad van 104,5% sluit aan bij deze wens van sociale partners en vereenvoudigt de uitvoerbaarheid van de transitie. De minimale invaardekkingsgraad vormt de basis voor verdere scenario-uitwerking, communicatie naar betrokken partijen en maatregelen in het kader van risicoreductie van de beleggingen tijdens de transitiefase. Als de feitelijke dekkingsgraad op het beoogde transitiemoment lager is dan de minimale invaardekkingsgraad, dan zal het bestuur via herberekening bepalen of de transitie binnen bandbreedtes plaats kan vinden. Zo niet dan is het uitstellen van de transitie aan de orde.

5 Transitie-FTK en overbruggingsplannen

In dit hoofdstuk wordt toegelicht dat PGB geen gebruik maakt van het Transitie-FTK.

Op 27 februari 2025 heeft PGB besloten om in 2025 en per 1 januari 2026 geen gebruik te maken van het transitie-FTK. Een onderzoek van DNB in 2024 toonde aan dat het transitie-FTK niet kan worden toegepast op regelingen, waarvoor er geen redelijke verwachting bestaat dat ze zullen gaan invaren.

Binnen PGB is sprake van verschillende transitiepaden. Een deel van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten blijft achter in het FTK, o.a. in het geval er geen sociale partners meer zijn om een invaarverzoek in te dienen. Om deze reden heeft PGB geen gebruik gemaakt van het transitie-FTK.

Op 3 december 2025 heeft PGB besloten geen gebruik te maken van het transitie-FTK tot het moment van invaren.

6 Transitieplannen

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het besluitvormingsproces rondom transitieplan, de keuzes die sociale partners hebben gemaakt, de beoordeling van de evenwichtigheid van de transitieplannen en de uitvoerbaarheid van de transitieplannen.

6.1 Besluitvormingsproces rondom transitieplan

In deze paragraaf wordt een beschrijving gegeven van het besluitvormingsproces rondom transitieplan.

6.1.1. Gevolgd proces en betrokken partijen

PGB is een pensioenfonds voor en door sociale partners uit verschillende sectoren. Bij PGB zijn zowel verplichtgestelde sectoren als werkgevers uit sectoren binnen de statutaire werkingssfeer aangesloten. PGB voert momenteel meerdere pensioenregelingen uit (middelloon- en beschikbare premieregeling) en kent 10 verplicht aangesloten sectoren en ongeveer 450 vrijwillig aangesloten werkgevers.

Iedere aangesloten partij heeft een eigen transitieplan ingediend, waarin keuzes zijn gemaakt binnen de mogelijkheden die PGB daarvoor vastgesteld heeft, gebaseerd op evenwichtigheid en uitvoerbaarheid. PGB heeft al deze partijen begeleid in een marsroute, die bestond uit drie etappes. Bij deze marsroutes is voor de bepaling van de klantbenadering onderscheid gemaakt tussen een aantal doelgroepen. Per doelgroep is er vaak een verschil in hoe de werknemer bij het transitieplan betrokken is. Bij verplichtgestelde sectoren en een aantal grote(re) werkgevers verloopt dat via vakbonden. Bij kleinere werkgevers zijn personeelsleden soms individueel betrokken of is er sprake van een Ondernemingsraad.

De VVG is in een vroegtijdig stadium door PGB meegenomen in het productontwerp. Op deze wijze heeft PGB het voor de VVG mogelijk gemaakt om het hoorrecht op hoofdlijnen voor de nieuwe pensioenregelingen in te vullen. De leidraad van de VVG was daarbij haar position paper met de criteria waarlangs zij de plannen toetst. De VVG heeft vervolgens voor het opstellen van de transitieplannen aan de sociale partners van alle materiele aansluitingen toegelicht hoe zij tegen de transitie aankijkt en op welke wijze zij, in het kader van het hoorrecht, betrokken wil worden bij de totstandkoming van het transitieplan. De transitieplannen van alle verplichtgestelde sectoren zijn vóór indiening bij PGB met de VVG gedeeld en daarop is door de VVG gereageerd. Incidenteel hebben ook vrijwillig aangesloten werkgevers de VVG de mogelijkheid gegeven om het hoorrecht uit te oefenen.

Als er geen invaarverzoek is gedaan heeft PGB de werkgever gemeld of de analyse en de onderbouwing voor het afzien van collectieve waardeoverdracht wordt gedeeld, en het verantwoordingsorgaan en de Raad van Toezicht geïnformeerd.

Etappe 1
Een belangrijk doel van Etappe 1 was alle werkgevers en verplichtgestelde sectoren te bereiken om hen te informeren over de Wtp en wat dat op hoofdlijnen voor hen betekent. Enerzijds zodat zij weten wat zij nodig hebben om in Etappe 2 een besluit te nemen over de inhoud van hun transitieplan en anderzijds zodat zij weten hoe PGB hen daarbij ondersteunt.

Met een representatieve meerderheid van de werkgevers en alle verplichtgestelde sectoren is afstemming geweest over het concept productaanbod, zodat PGB dit mee kon laten wegen in de besluitvorming over het definitieve productaanbod, dat in het voorjaar 2023 is vastgesteld. Het doel hiervan was het productaanbod goed aan te laten sluiten bij de behoefte van de werkgevers en verplichtgestelde sectoren.

Etappe 2
Het doel van etappe 2 was het ontvangen van de transitieplannen die door de sociale partners van verplichtgestelde sectoren en werkgevers zijn opgesteld. Als deadline voor de sectoren gold 1 juli 2024, omdat diverse verplichtgestelde werkgevers bovenop of naast de verplichtgestelde regeling nog aanvullende regelingen bij PGB hebben afgesloten. Om te bepalen wat er met die regelingen moest gebeuren waren PGB en de werkgever afhankelijk van wat er in de sector werd afgesproken en vastgelegd in het transitieplan. Voor alle individuele werkgevers gold als deadline 1 december 2024, een maand voor de wettelijke deadline van 1 januari 2025.

PGB heeft op diverse manieren sociale partners en werkgevers ondersteund bij het opstellen van het transitieplan. Dit betrof o.a. een brochure met het productaanbod waaruit zij keuzes konden maken, de transitieplan specifieke doorrekening van transitie-effecten en een premie-pensioenambitietool voor de SPR. Een belangrijk ondersteuningsmiddel was verder het sjabloon transitieplan. In dit sjabloon transitieplan legden sociale partners en werkgevers hun afspraken vast binnen de gestelde kaders van het productaanbod van PGB. Het invullen van het sjabloon vond plaats in een digitale omgeving, waarin acceptatiecontroles zijn ingebouwd om te borgen dat keuzes daadwerkelijk passen binnen het vastgestelde productaanbod.

Met het sjabloon transitieplan wordt voor elk bij PGB in te dienen transitieplan afgedwongen dat:

a. de vormgeving van de beoogde pensioenregeling aansluit op de doelstellingen ervan.
b. de opdracht en de doelstellingen van de beoogde pensioenregeling aansluiten op de door PGB vastgestelde doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding.
c. de uitvoering van de beoogde pensioenregeling en/of de hoogte van de uitvoeringskosten niet conflicteert met een beheerste en integere bedrijfsvoering, en
d. een eventueel verzoek tot invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten uitvoerbaar is binnen de grenzen van een beheerste en integere bedrijfsvoering en niet in strijd met wettelijke voorschriften.

Omdat het productaanbod op voorhand ontworpen is met evenwichtigheid als uitgangspunt, werden potentieel onevenwichtige afspraken per aansluiting zoveel mogelijk voorkomen.

Het digitale acceptatieproces bevatte invoercontroles om af te dwingen dat alle velden van het sjabloon gevuld werden, met uitsluitend toegestane waarden.

Etappe 3
Deze etappe betrof de laatste stap in het iteratieve proces bij de totstandkoming van de definitieve transitieplannen. Nadat sociale partners of werkgevers het transitieplan hebben ondertekend en ingediend, heeft PGB deze plannen getoetst om voorafgaand aan de opdrachtaanvaarding en –bevestiging vast te stellen of het ingediende transitieplan voldeed aan de criteria om voor opdrachtaanvaarding in aanmerking genomen te worden.

PGB heeft alle transitieplannen onder andere op de volgende algemene criteria getoetst:

- Is het transitieplan gebaseerd op het sjabloon transitieplan van PGB?
- Zijn alle vereiste velden correct ingevuld binnen de wettelijke en fiscale grenzen?
- Is de complete besluitvorming (scenarioverkenning) doorlopen?
- Is het transitieplan ondertekend door werkgever en (indien van toepassing) vakbonden?

Door te toetsen aan deze vormvereisten stelt PGB vast dat sociale partners keuzes hebben gemaakt binnen de evenwichtige en beheerst en integer uitvoerbare opzet, zoals die door PGB is vastgelegd in het productaanbod.

In specifieke situaties heeft PGB een afzonderlijk transitieplan nader getoetst op evenwichtigheid. Dit is ingegeven door het juridisch kader omtrent de wettelijk vereiste evenwichtigheidsbeoordeling van transitieplannen (zie volgende paragraaf voor meer informatie). De specifieke situaties, die leiden tot een nadere evenwichtigheidstoets op een transitieplan, zijn als volgt:

- Als er géén invaarverzoek wordt gedaan.
- Als er wel een invaarverzoek wordt gedaan, maar invaren mogelijk tot onevenwichtig nadeel voor bepaalde deelnemers- of leeftijdsgroepen leidt.
- Als geen compensatie wordt afgesproken, terwijl dit gezien de transitie-effecten wel geïndiceerd is; en
- Als een toetsing noodzakelijk is, omdat de pensioenregeling buiten de standaard valt.

Wanneer één van deze situaties van toepassing was of wanneer de uitkomst van de toetsing om andere redenen niet positief was, is de uitkomst van de toetsing voorgelegd aan de bestuurlijke Commissie Transitieplannen. Deze commissie heeft in die gevallen vastgesteld of het transitieplan (afdoende) voldoet aan de toetsingscriteria of heeft de benodigde vervolgstappen vastgesteld.

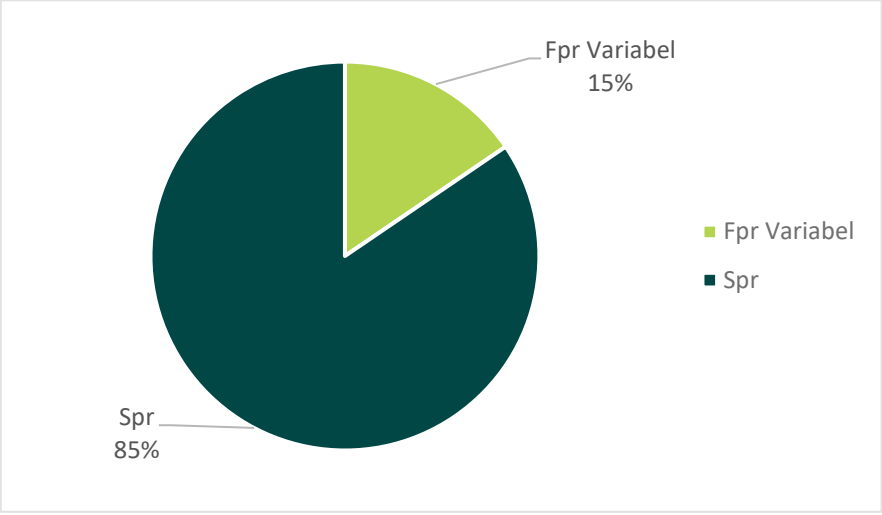
Als er geen bijzonderheden waren, zijn sociale partners c.q. de werkgever geïnformeerd dat PGB het transitieplan in behandeling heeft genomen. Het in behandeling nemen van het transitieplan houdt in dat PGB het transitieplan meeneemt in het proces van de fondsbrede evenwichtigheidstoets in het kader van de opdrachtaanvaarding.

6.1.2. De keuzes in de transitieplannen

Bij het ontwerp van de SPR en FPR, de keuzemogelijkheden voor sociale partners daarbinnen, en de aanwending van het fondsvermogen voor invaren en compensatie heeft PGB rekening gehouden met een evenwichtige transitie voor alle deelnemersgroepen en typen aansluitingen.

Onderstaand zijn de keuzes van sociale partners en werkgevers samengevat:

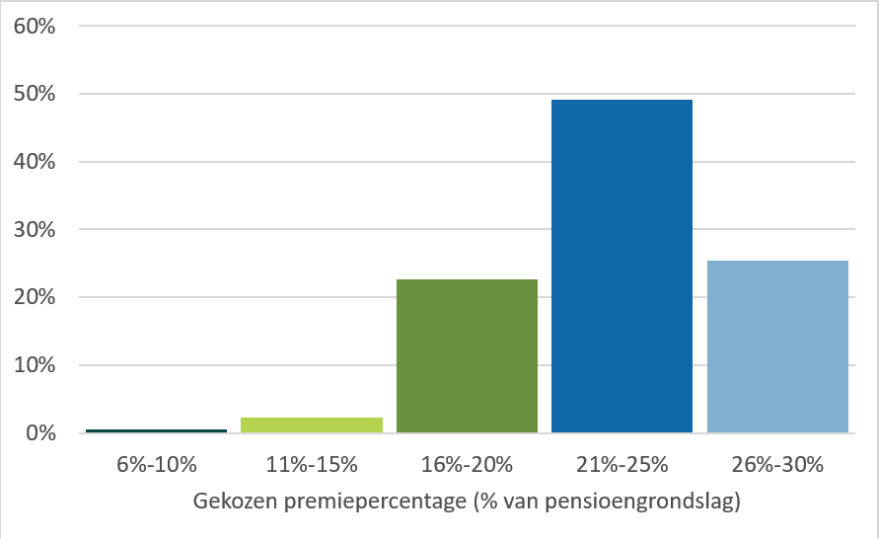
Soort regeling (SPR of FPR)
Sociale partners konden kiezen om de toekomstige pensioenregeling vorm te geven als een SPR of FPR. Binnen de FPR kan een keuze gemaakt worden voor een vaste of variabele uitkering (default). De meeste sociale partners hebben gekozen voor de SPR.

Figuur 34: Gemaakte keuzes sociale partners m.b.t. soort regeling.

Hoogte netto premie

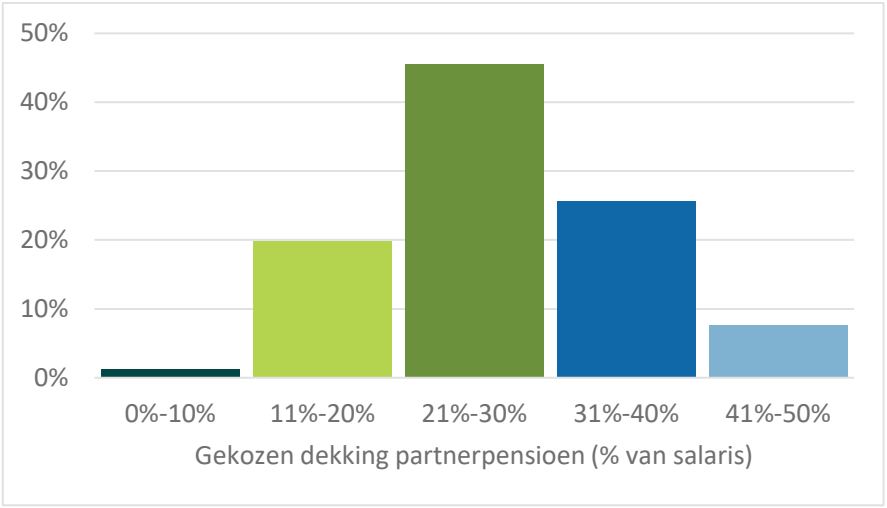
Sociale partners konden -binnen de fiscale grenzen –de hoogte van de netto premie kiezen. In onderstaande figuur zijn de keuzes van sociale partners opgenomen:

Figuur 35: Gemaakte keuzes sociale partners m.b.t. netto premie.

Hoogte partnerpensioen

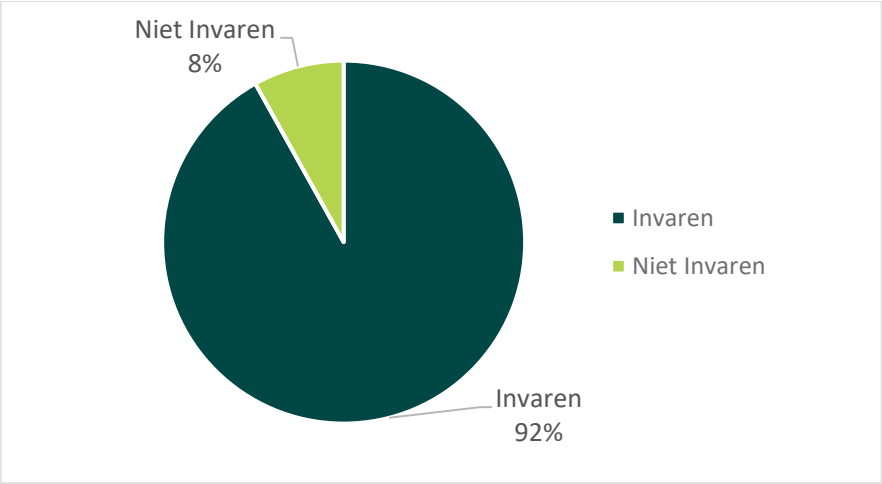
Sociale partners konden -binnen de fiscale grenzen – de hoogte van het partnerpensioen bij overlijden vóór pensionering kiezen. Dit is een percentage van het pensioengevend inkomen. In onderstaande figuur zijn de keuzes van sociale partners opgenomen:

Figuur 36: Gemaakte keuzes sociale partners m.b.t. partnerpensioen bij overlijden voor pensionering.

Invaren

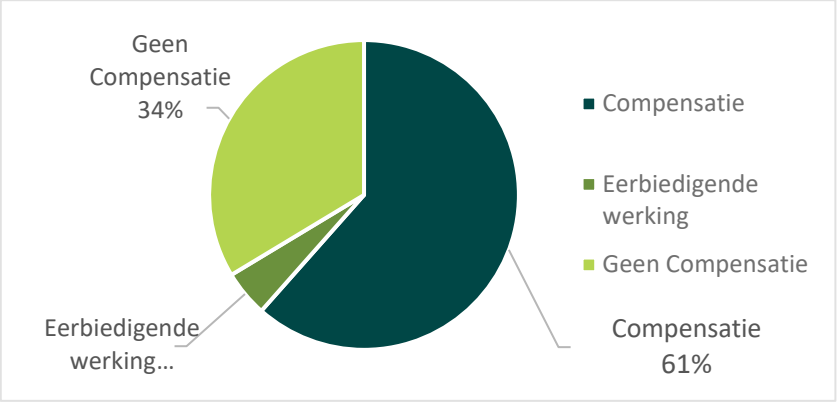
Sociale partners konden kiezen om het opgebouwd pensioen al dan niet in te varen in de nieuwe pensioenregeling. DC-werkgever die kozen voor het overgangsrecht (eerbiedigende werking progressieve premiestaffel) konden geen invaarverzoek doen. In onderstaande figuur zijn de keuzes van sociale partners opgenomen:

Figuur 37: Gemaakte keuzes sociale partners m.b.t. al dan niet invaren.

Compensatie

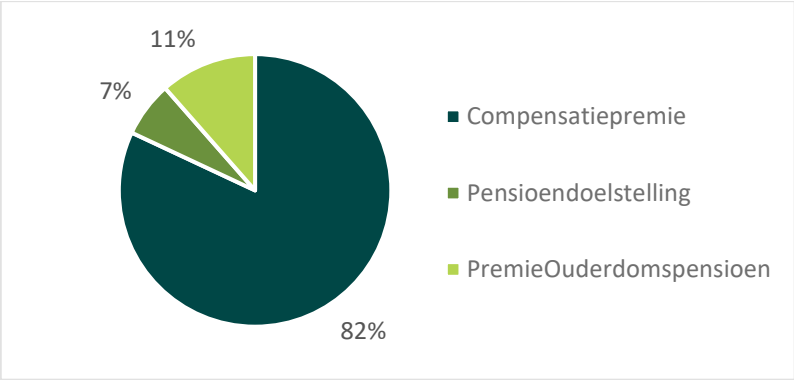
Sociale partners konden kiezen om een compensatieregeling af te spreken voor de gevolgen van het afschaffen van de doorsneesystematiek. Aansluitingen die momenteel een DC-regeling hebben kunnen kiezen voor de eerbiedigende werking van de huidige premiestaffel voor bestaande werknemers. In onderstaande figuur zijn de keuzes van sociale partners opgenomen (gewogen naar aantal actieve deelnemers):

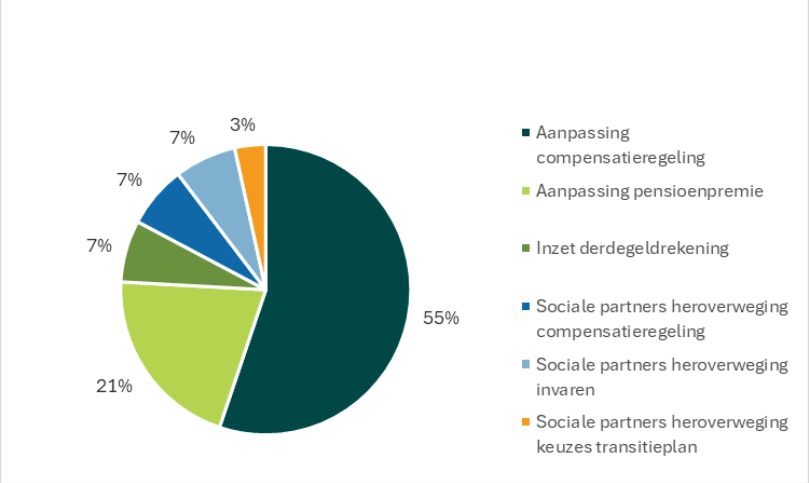
Figuur 38: Gemaakte keuzes sociale partners m.b.t. compensatie, gewogen naar aantal actieve deelnemers.

Voorwaardelijke afspraken

Sociale partners konden in het transitieplan voorwaardelijke afspraken maken. Hiermee wordt bedoeld dat de precieze afspraak afhangt van de situatie ten tijde van de transitie. Gegeven die mogelijke situatie staan de afspraken wel vast. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen voorwaardelijke afspraken in het basisscenario en voorwaardelijke afspraken in de overige scenario's. In onderstaande overzichten is schematisch weergegeven welk type voorwaardelijke afspraken is gemaakt.

Figuur 39: Typen voorwaardelijke afspraken in het basisscenario.

Figuur 40: Typen voorwaardelijke afspraken in alternatieve scenario's.

In de periode tot het transitiemoment worden de transitie-effecten en de financiële situatie gemonitord. Op het transitiemoment wordt vastgesteld welke voorwaardelijke afspraken van toepassing zijn, gegeven de financiële situatie. Deze voorwaardelijke afspraken worden vervolgens uitgevoerd door PGB.

6.2 Wijze van vaststelling evenwichtigheid transitieplan

In deze paragraaf wordt toelichting op welke wijze PGB de evenwichtigheid van de transitieplannen heeft beoordeeld.

Evenwichtigheidstoets 1: Fondsbrede toets op het productaanbod (evenwichtigheid ex ante)
PGB heeft een eerste toets op evenwichtigheid op fondsniveau uitgevoerd bij de vaststelling van het productaanbod. De uitkomsten van de eerste evenwichtigheidstoets zijn in het sjabloon transitieplan en een financiële rekentool voor arbeidsvoorwaardelijke tafels verwerkt, waardoor de arbeidsvoorwaardelijke tafels al bij het opstellen van het transitieplan inzicht hebben gekregen in de pensioenregelingen, die binnen de uitkomsten van de eerste evenwichtigheidstoets (alsmede een eerste toets op de (technische) uitvoerbaarheid en risicohouding) door PGB kunnen worden aangeboden.

Met deze evenwichtigheidstoets 'ex ante' (vooraf) heeft PGB op voorhand geborgd dat keuzes ten aanzien van de pensioenregeling waar PGB invloed op heeft, in beginsel niet tot onevenwichtige uitkomsten kunnen leiden. Enkel in specifieke situaties is denkbaar dat sociale partners tot een onevenwichtig transitieplan kunnen komen.

Evenwichtigheidstoets 2: Toets door sociale partners
Als onderdeel van de ondersteuning bij het opstellen van het transitieplan hebben sociale partners c.q. werkgevers in 2023 een dashboard ontvangen. In dit dashboard is inzicht gegeven in de transitie-effecten per leeftijdscohort en deelnemersgroep voor de volgende maatstaven:

- Delta netto profijt (van huidige regeling naar nieuwe regeling)
- Delta verwacht pensioen (van huidige regeling naar nieuwe regeling) in de mediaan, slecht weer en goed weer voor de URM-maatstaf en de vervangingsratio.

De volgende vijf scenario's zijn getoond in deze dashboards:

Nr.	Scenario	Dekkingsgraad	Rente
1	Lagere dekkingsgraad	107%	basis
2	Basis dekkingsgraad i.c.m. laagste rente	117%	-2% t.o.v. basis
3	**Basisscenario**	**117%**	**basis**
4	Basis dekkingsgraad i.c.m. hoogste rente	117%	+2% t.o.v. basis
5	Hogere dekkingsgraad	127%	basis

Figuur 41: Overzicht van de scenario's voor de evenwichtigheidsbeoordeling (initiële bandbreedtes transitieplan).

Sociale partners c.q. werkgevers hebben met behulp van deze dashboards op transitieplanniveau vastgesteld of het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten als evenwichtig wordt beoordeeld en of bijvoorbeeld een compensatieregeling nodig is. In het initiële addendum bij het transitieplan zijn vervolgens de bandbreedtes voor de transitie-effecten opgenomen, die zijn afgeleid uit de transitie-effecten in de in bovenstaande figuur genoemde verkende scenario's.

Zoals aangegeven in paragraaf 6.1.1 heeft PGB in specifieke situaties een afzonderlijk transitieplan nader getoetst op evenwichtigheid.

De dekkingsgraad van PGB lag bij de opdrachtaanvaarding in maart 2026 iets boven het niveau van de door sociale partners hoogst verkende dekkingsgraad van 127%. Het gevolg hiervan was dat er veel transitieplannen waren waarbij transitie-effecten buiten bandbreedte zijn getreden. De opdrachtaanvaarding is om die reden uitgevoerd onder voorwaarde dat sociale partners en werkgevers hun bandbreedtes zouden aanpassen. Hiertoe is in het voorjaar van 2026 een herberekening gemaakt van de transitie-effecten waarbij de verkenning op basis van de volgende economische en financiële scenario's is gedaan:

Nr.	Scenario	Dekkingsgraad	Rente
1	Lagere dekkingsgraad	104,5%	basis
2	Basis dekkingsgraad i.c.m. laagste rente	127%	-2% t.o.v. basis
3	**Basisscenario**	**127%**	**basis**
4	Basis dekkingsgraad i.c.m. hoogste rente	127%	+2% t.o.v. basis
5	Hogere dekkingsgraad	150%	basis

Figuur 42: Overzicht van de in2026 gehanteerde scenario's voor de aanpassing van de bandbreedtes transitieplannen.

Evenwichtigheidstoets 3: Fondsbrede toets op het geheel van transitieplannen (evenwichtigheid ex post)
De Wtp is geschreven, uitgaande van de situatie dat er één arbeidsvoorwaardentafel, één uniforme regeling en één transitieplan per pensioenfonds is. In die situatie valt de fondsbrede evenwichtige belangenafweging op grond van artikel 105 lid 2 Pensioenwet samen met de evenwichtige belangenafweging binnen het ene transitieplan door sociale partners.

Bij een pensioenfonds, zoals PGB, dat met een veelheid van arbeidsvoorwaardentafels te maken heeft, is dat per definitie niet het geval. In geval van uitvoering van meerdere pensioenregelingen kan een pensioenfonds volstaan met één implementatieplan, mits die regelingen onderdeel uitmaken van hetzelfde financieel geheel. Aangezien de SPR en de FPR deel uitmaken van één financieel geheel is dat bij PGB het geval. Ook neemt een fonds dat meerdere regelingen uitvoert uiteindelijk slechts één invaarbesluit.

Om deze reden heeft PGB de fondsbrede evenwichtigheid beoordeeld en hierop bijgestuurd, rekening houdend met het geheel aan transitieplannen. Dit is uitgewerkt in paragraaf 4.2.7 en 4.2.8.

6.3 Wijze van vaststelling uitvoerbaarheid transitieplan

In deze paragraaf wordt toelichting op welke wijze PGB de uitvoerbaarheid van de transitieplannen heeft beoordeeld.

Uitvoeringstoets 1: Uitvoeringstoets op het productaanbod
PGB is in een vroegtijdig stadium begonnen met het uitwerken van productspecificaties voor de SPR en FPR. De productspecificaties zijn vooraf getoetst op uitvoerbaarheid.

Op 7 juli 2022 is het (concept) productaanbod vastgesteld. Richtinggevend voor de inhoudelijke invulling hiervan was de overtuiging "*PGB ontzorgt opdrachtgevers door hen vooraf, een passend maar een beperkte set aan keuzes in het productaanbod te bieden".* Het productaanbod geeft de keuzes voor sociale partners aan. Dit betreft het kader waarbinnen sociale partners keuzes konden maken. Ook beschrijft het op welke productelementen PGB de invulling heeft gekozen. Door vóóraf een productaanbod vast te stellen heeft PGB duidelijkheid gegeven aan sociale partners wat voor PGB als multisectoraal pensioenfonds uitvoerbaar en evenwichtig is.

Uitvoeringstoets 2: Uitvoeringstoets transitieplan
Zoals aangegeven in paragraaf 6.1.1 heeft PGB alle transitieplannen getoetst. Door deze toetsing heeft PGB vastgesteld dat sociale partners keuzes hebben gemaakt binnen de evenwichtige en beheerst en integer uitvoerbare opzet, zoals die door PGB is vastgelegd in het productaanbod.

6.4 Toets op conformiteit van het transitieplan met wettelijke voorschriften

In deze paragraaf wordt toelichting op welke wijze PGB heeft getoetst dat de transitieplannen voldoen aan de wettelijke voorschriften.

PGB heeft vastgesteld dat het sjabloon transitieplan voldoet aan het bepaalde in artikel 150d Pensioenwet en artikel 44 van het Besluit uitvoering Pensioenwet. Dit betekent dat alle wettelijk verplichte onderdelen in het transitieplan zijn opgenomen. Met de in paragraaf 6.1.1 opgenomen toetsing van de transitieplannen aan het transitieplan sjabloon heeft PGB vastgesteld dat de transitieplannen voldoen aan de wet- en regelgeving.

6.5 Gemotiveerde toelichting op afwijken van het transitieplan

In deze paragraaf wordt toelichting op welke punten PGB afwijkt van het transitieplan.

Het door PGB gevolgde proces heeft ertoe geleid dat er sprake is van consistentie tussen de transitieplannen en de uitvoering door PGB:

1. sociale partners hebben het door PGB ter beschikking gestelde transitieplansjabloon ingevuld.
2. binnen dit sjabloon kunnen er alleen keuzes gemaakt worden binnen het productaanbod van PGB.
3. PGB heeft getoetst of toelichtingen in vrije tekstvelden consistent zijn met de keuzes elders in het transitieplan.

PGB heeft de opdracht van sociale partners c.q. werkgevers aanvaard en bevestigd via de opdrachtbevestiging. Dit betekent dat er door PGB niet wordt afgeweken van de transitieplannen. Als door de actuele financiële situatie en/of bijsturing van de transitie-effecten op fondsniveau buiten de bandbreedtes van het transitieplan wordt getreden, treedt PGB hierover in overleg met sociale partners vóór het transitiemoment.

6.6 Financiële en economische grenzen voor uitvoering van de transitie

In deze paragraaf worden de grenzen voor de transitie toegelicht.

In het kader van de complete besluitvorming hebben sociale partners verschillende financiële en economische omstandigheden beoordeeld. Daarbij zijn voor alle transitieplannen dezelfde combinaties van dekkingsgraad en rente doorgerekend (zie paragraaf 6.2). De bandbreedtes die sociale partners op basis van deze scenario's hebben vastgesteld, zijn specifiek voor het betreffende transitieplan. De verkende scenario's vormen daarmee de basis voor de afspraken van sociale partners in de transitieplannen.

PGB heeft voor de fondsbrede beoordeling een ruim gebied van financiële en economische omstandigheden onderzocht. Daarbij is beoordeeld in hoeverre de fondsbrede transitiedoelstellingen onder verschillende financiële en economische omstandigheden, na inzet van de bijsturingsmogelijkheden, worden gerealiseerd. De beoordeling omvat delta netto profijt, de URM-uitkomsten en, voor aansluitingen die overgaan naar de solidaire premieregeling, de kans op verlaging van ingegane pensioenen in de eerste vijf jaar na transitie.

De ondergrens van het onderzochte gebied is gelijk aan de minimale invaardekkingsgraad van 104,5%. Als de dekkingsgraad op het transitiemoment lager is dan 104,5%, vaart PGB de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten in beginsel niet in. Een dekkingsgraad van 104,5% of hoger betekent echter niet automatisch dat PGB invaart. Ook boven deze minimale invaardekkingsgraad moet worden vastgesteld dat de fondsbrede transitiedoelstellingen in voldoende mate worden gerealiseerd. De minimale invaardekkingsgraad is nader uitgewerkt in paragraaf 4.2.9.

In afstemming met sociale partners zorgt PGB ervoor dat de bandbreedtes in de transitieplannen aansluiten op dit fondsbrede beoordelingskader. PGB heeft vastgesteld dat de transitie-effecten bij de meeste transitieplannen op basis van de Q4-scenariosets per 31-10 binnen de transitieplanbandbreedtes vallen. Voor een aantal transitieplannen is aanvullende afstemming met de betreffende sociale partners nodig. De transitie kan doorgaan zolang de dekkingsgraad binnen de verkende financiële en economische scenario's blijft. Bij een ontwikkeling buiten deze hoekpunten vóór het moment van invaren neemt PGB contact op met de betreffende sociale partners.

PGB monitort op fondsniveau of de financiële en economische omstandigheden zich nog binnen het in het kader van de complete besluitvorming verkende gebied bevinden. Voor deze monitoring maakt PGB

gebruik van de Q3 2026-scenariosets. De definitieve invaarberekening vindt plaats op de op dat moment laatst beschikbare DNB scenariosets. Invaren per 1 januari 2027 vindt derhalve plaats op basis van de Q4 2026-scenariosets. Hierdoor kan zich de situatie voordoen dat de monitoring op basis van de Q3 2026-scenarioset geen aanleiding geeft voor aanvullende maatregelen, terwijl bij de definitieve invaarberekening voor één of meer deelnemersgroepen transitie-effecten buiten de vastgestelde bandbreedtes worden vastgesteld. PGB heeft vooraf vastgelegd welke bijsturing in die situatie wordt toegepast. Deze bijsturing is beschreven in hoofdstuk 7.

7. Afspraken overschrijding financiële grenzen op invaarmoment

De definitieve invaarberekening vindt plaats op basis van de dan beschikbare scenariosets van DNB. Uitgaande van invaren per 1 januari 2027 vindt de definitieve invaarberekening derhalve plaats op basis van de Q4 2026-scenariosets. Als bij deze definitieve berekening voor één of meer deelnemersgroepen transitie-effecten buiten de vastgestelde bandbreedtes liggen, past PGB - in aan vulling op de in hoofdstuk 4 omschreven inzet van sturingsmiddelen bij invaren - de volgende aanvullende bijsturing toe op fondsniveau.

Verhoging spreidingstermijn voor dekkingsgraden boven 150%
Voor de spreidingstermijn legt PGB voor dekkingsgraden boven 150% een dekkingsgraadstaffel vast die aansluit op de al vastgestelde staffel tot en met een dekkingsgraad van 150%.

Volgorde inzet aanvullende sturingsinstrumenten t.b.v. verdeling fondsvermogen bij invaren
De aanvullende bijsturing voor de maatstaf delta netto profijt vindt achtereenvolgens plaats door:

1. Maximale inzet van de discretionaire ruimte (DR2)
2. Verhoging van de spreidingstermijn bij invaren
3. Aanpassing van de initiële vulling van de solidariteitsreserve (en het maximum van de solidariteitsreserve)

Ad 1: PGB zet de wettelijk beschikbare discretionaire ruimte in om overschrijdingen van de bandbreedtes zoveel mogelijk terug te sturen. Daarbij geldt voor delta netto profijt dat bij een overschrijding van de ondergrens op delta netto profijt (-5%) de discretionaire ruimte wordt ingezet ten behoeve van de betreffende deelnemersgroep waarvoor dit geldt.
Bij een overschrijding van de bovengrens op delta netto profijt gaat de betreffende deelnemersgroep bijdragen aan de inzet van de discretionaire ruimte als dat nog niet het geval is, met uitzondering van de groepen waarvoor de overschrijding al is geaccepteerd (zie hoofdstuk 4). Als de bovengrens voor deelnemersgroepen die al bijdragen aan de inzet van de discretionaire ruimte wordt overschreden, wordt het geambieerde niveau voor de bijsturing verhoogd. Op deze wijze wordt het verschil tussen de netto profijt transitie-effecten weer binnen bandbreedte gestuurd: het laagste netto profijt transitie-effect wordt op deze manier opgehoogd totdat ofwel het verschil weer binnen de bandbreedte van 14% ligt, ofwel de maximale inzet van DR 2 bereikt is.

Ad 2: Als de inzet van de discretionaire ruimte tot het maximale niveau onvoldoende bijsturing biedt, verhoogt PGB de spreidingstermijn bij invaren.

Ad 3: als bovengenoemde sturingsinstrumenten onvoldoende zijn om de overschrijdingen binnen de bandbreedtes terug te brengen (op delta netto profijt) zet PGB het derde instrument, de initiële vulling van de solidariteitsreserve, in. De initiële vulling wordt verhoogd. Dit instrument wordt uitsluitend ingezet als de hogere initiële vulling voor de deelnemersgroepen die zich buiten de bandbreedte bevinden leidt tot bijsturing richting of binnen de betreffende bandbreedte.

Als na maximale inzet van deze instrumenten nog overschrijdingen van de bandbreedtes resteren, accepteert PGB deze resterende overschrijdingen. PGB heeft in dat geval de vooraf vastgestelde bijsturingsmogelijkheden maximaal benut en er resteert binnen deze kaders geen verder handelingsperspectief voor aanvullende bijsturing. De resterende overschrijding staat in dat geval niet op zichzelf, maar is het resultaat nadat de vooraf vastgestelde bijsturingssystematiek volledig is toegepast.

De hiervoor beschreven bijsturing maakt onderdeel uit van de vooraf vastgelegde complete besluitvorming.

Uitgangspunten bijsturing op URM-effecten
Indien de URM-transitie-effecten buiten de vastgestelde URM-bandbreedtes treden, worden er vier uitgangspunten voor de beoordeling gehanteerd. De delta nettoprofijt-bandbreedtes gelden daarbij als randvoorwaarde: de bijsturing van URM-transitie-effecten mag er niet toe leiden dat de delta nettoprofijt transitie-effecten buiten de delta netto profijt bandbreedtes komen.

Uitgangspunt 1: Als bij URM Mediaan of URM Goedweer de ondergrens van de betreffende URM-bandbreedte wordt overschreden, dan wordt deze overschrijding geaccepteerd indien het actuele URM-transitie-effect groter of gelijk is aan 0%.

Uitgangspunt 2: Als bij URM Mediaan of URM Goedweer de ondergrens van de betreffende URM-bandbreedte wordt overschreden, dan wordt bijgestuurd via DR 2 indien het actuele URM-transitie-effect negatief is (gebaseerd op bestuurlijk principe 1.2 dat de mediane URM resultaten niet mogen verslechteren als gevolg van de transitie). De betreffende URM-bandbreedte bepaalt daarbij het bijsturingsniveau, met toepassing van de volgende regels.

- Als de ondergrens van de betreffende URM-bandbreedte lager is dan 0%, dan wordt het URM-transitie-effect bijgestuurd tot die de ondergrens.
- Als de ondergrens van de betreffende URM-bandbreedte hoger is dan 0% (of 0% is), dan wordt het URM-transitie-effect bijgestuurd tot 0%.

De bijsturing van URM-transitie-effecten mag er niet toe leiden dat de delta nettoprofijt transitie-effecten buiten de vastgestelde delta nettoprofijt-bandbreedtes komen. Deze randvoorwaarde begrenst de maximale inzet van DR 2, maar bepaalt niet het URM-bijsturingsniveau.

Uitgangspunt 3: Bij overschrijding van de ondergrens van de URM-bandbreedte voor URM Slechtweer is het uitgangspunt om het URM-transitie-effect bij te sturen tot die ondergrens. Alle ondergrenzen voor URM Slechtweer zijn negatief, waardoor er niet bijgestuurd zal worden tot 0%.

De bijsturing van URM-transitie-effecten mag er niet toe leiden dat de delta nettoprofijt transitie-effecten buiten de vastgestelde delta nettoprofijt-bandbreedtes komen. Deze randvoorwaarde begrenst de maximale inzet van DR 2, maar bepaalt niet het URM-bijsturingsniveau.

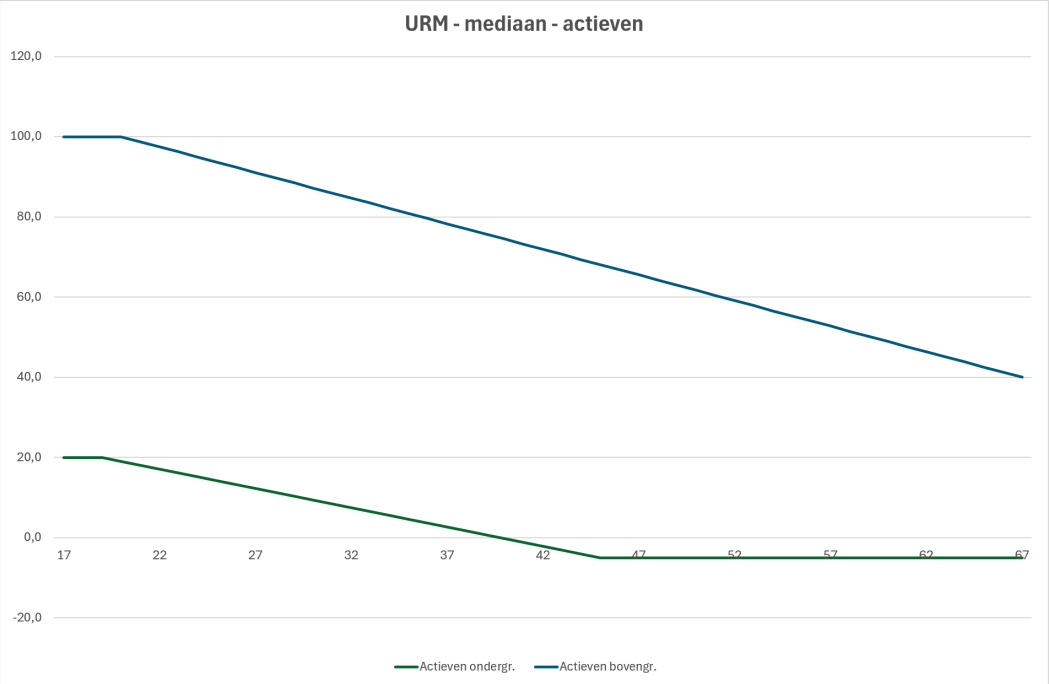
Uitgangspunt 4: Het bestuur stuurt niet bij met DR 2 als bovengrenzen van de URM-bandbreedtes worden overschreden. Deze overschrijdingen worden geaccepteerd.

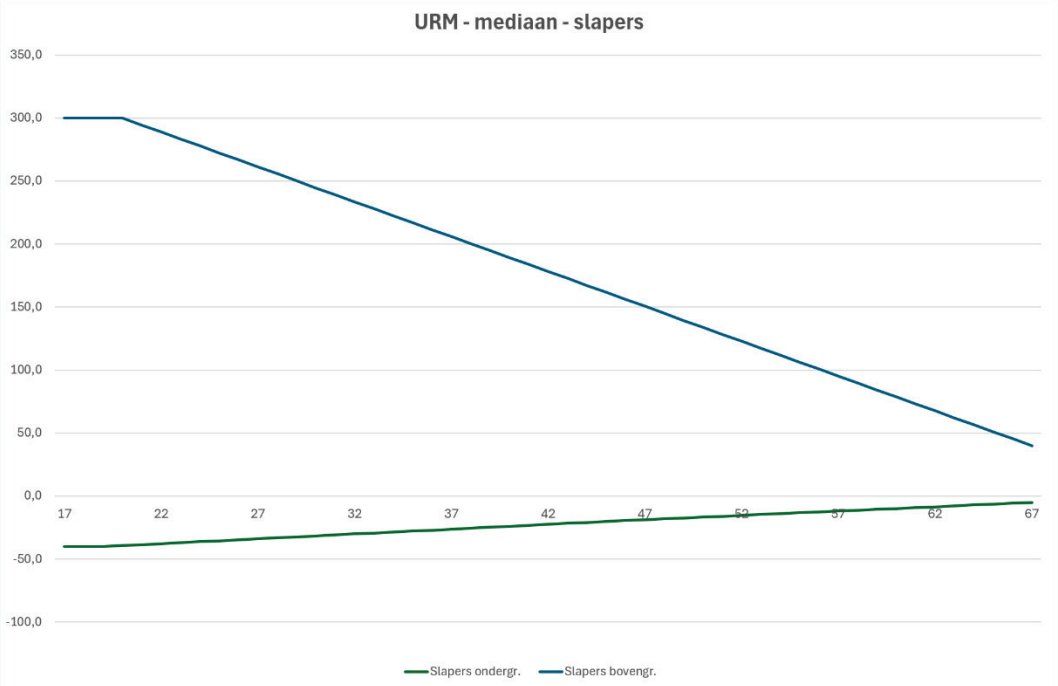
Nadere uitwerking van rekenregels
PGB werkt de komende periode een beleidsnotitie uit waarin de rekenregels hiervoor nader worden vastgesteld. Deze notitie zal ter advies aan het Verantwoordingsorgaan voorgelegd worden en ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht voor definitieve vaststelling door het bestuur. Ook wordt de opinie van de sleutelfunctiehouder risicobeheer op dit stuk gevraagd. Na het doorlopen van deze stappen verzendt PGB de notitie naar DNB. Deadline hiervoor is 1 december 2026. De rekenregels in de notitie zullen een nadere concretisering bevatten van de uitgangspunten zoals in de rest van deze paragraaf opgenomen.

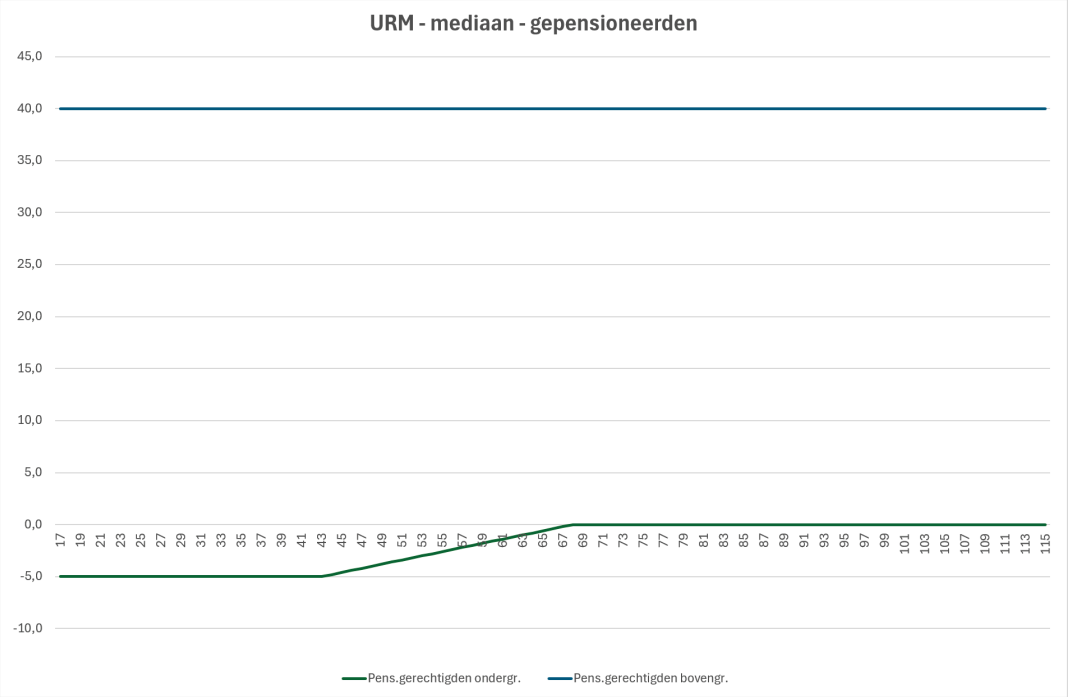
Bijlagen

Bijlage I. Bandbreedtes per leeftijdscohort URM

Tabellen URM Mediaan

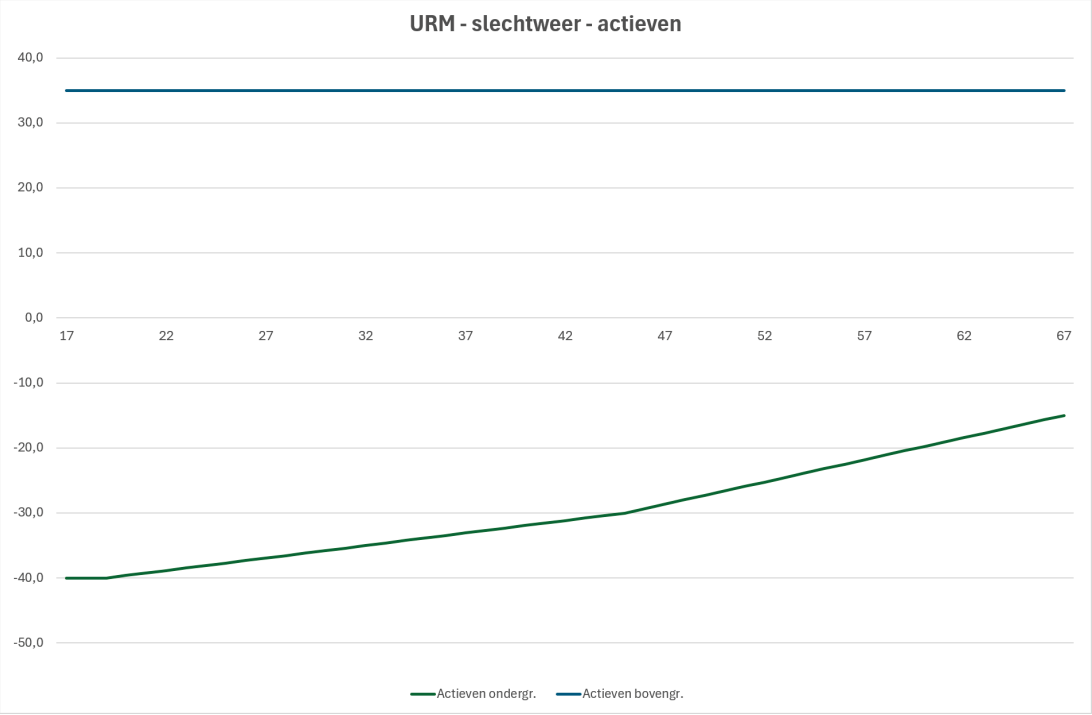

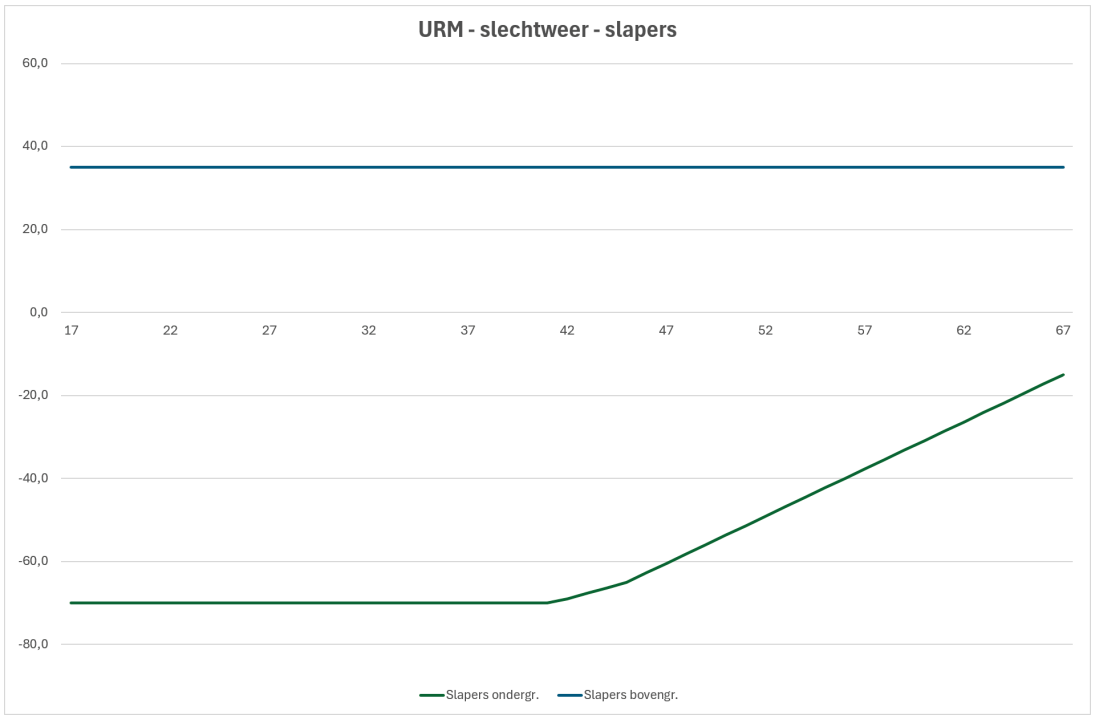

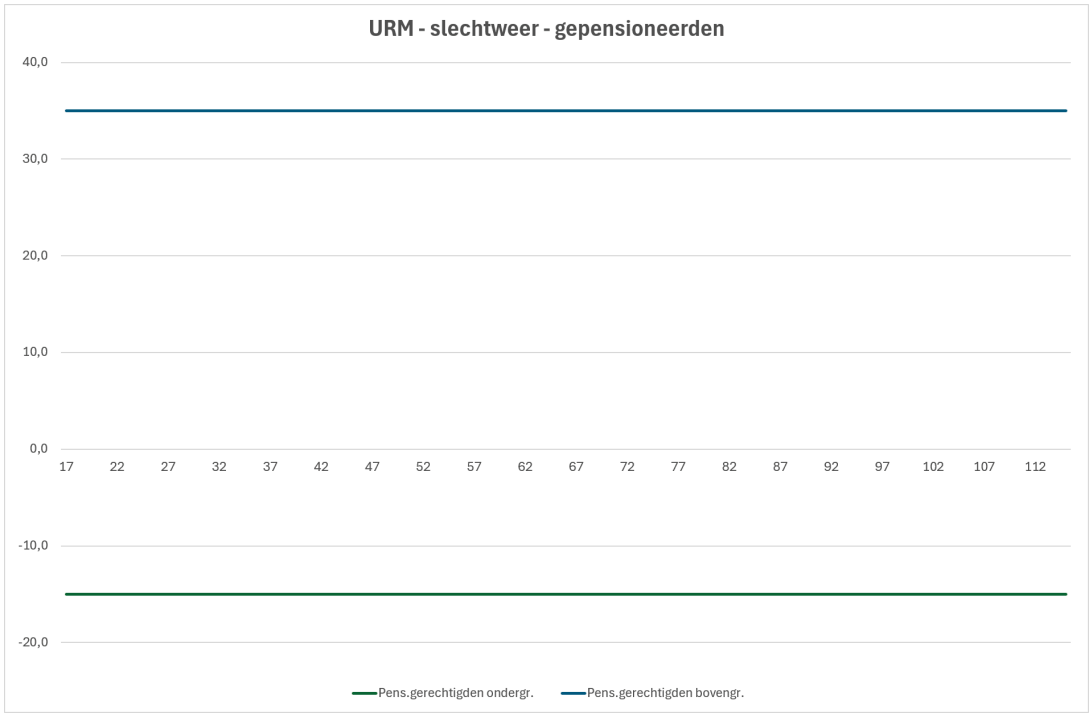

Figuur 43: Bandbreedtes voor verschillende deelnemersgroepen voor maatstaf URM in het mediaan scenario.

Tabellen URM slechtweer

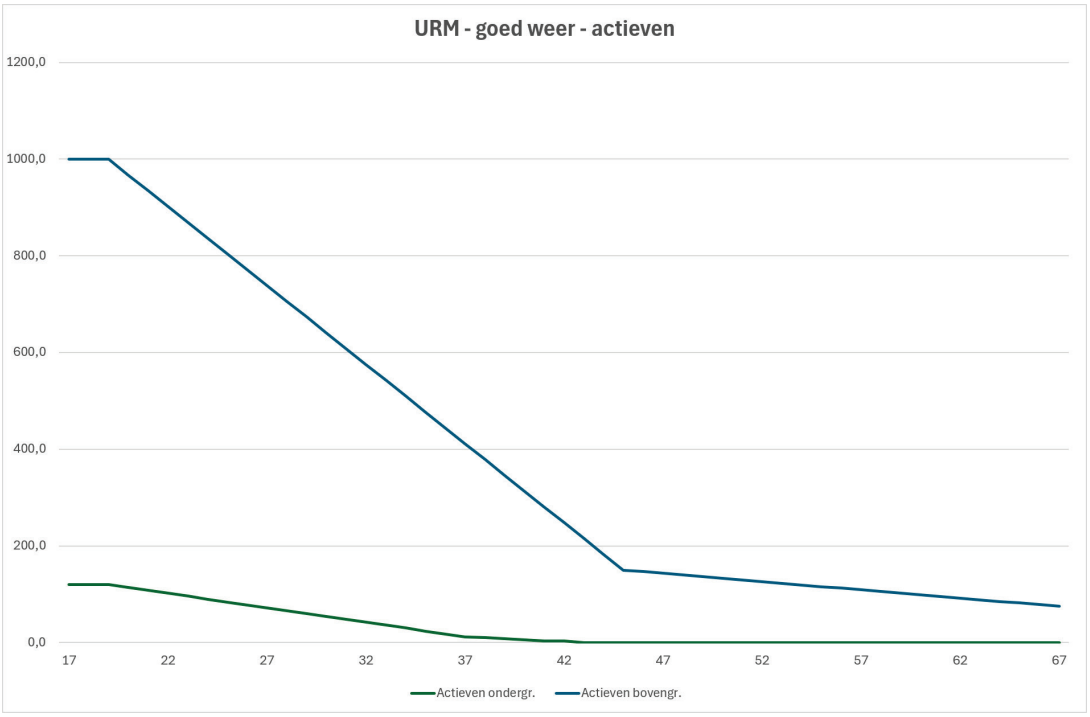

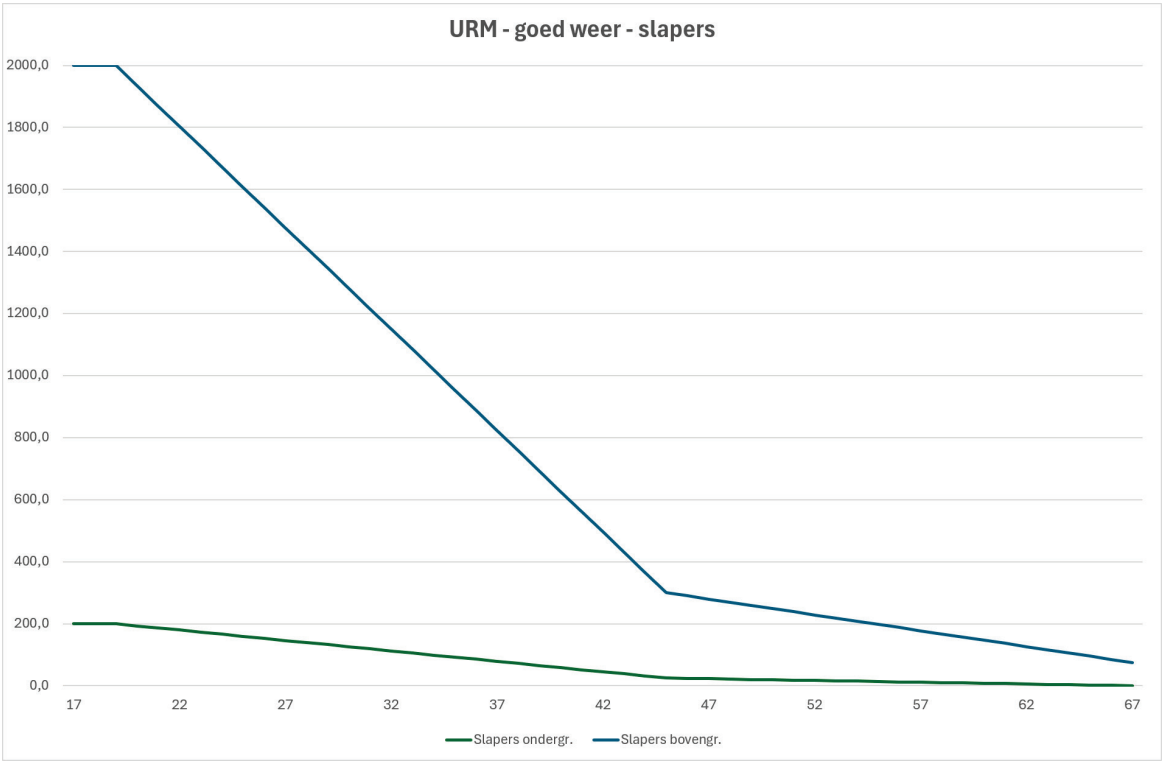

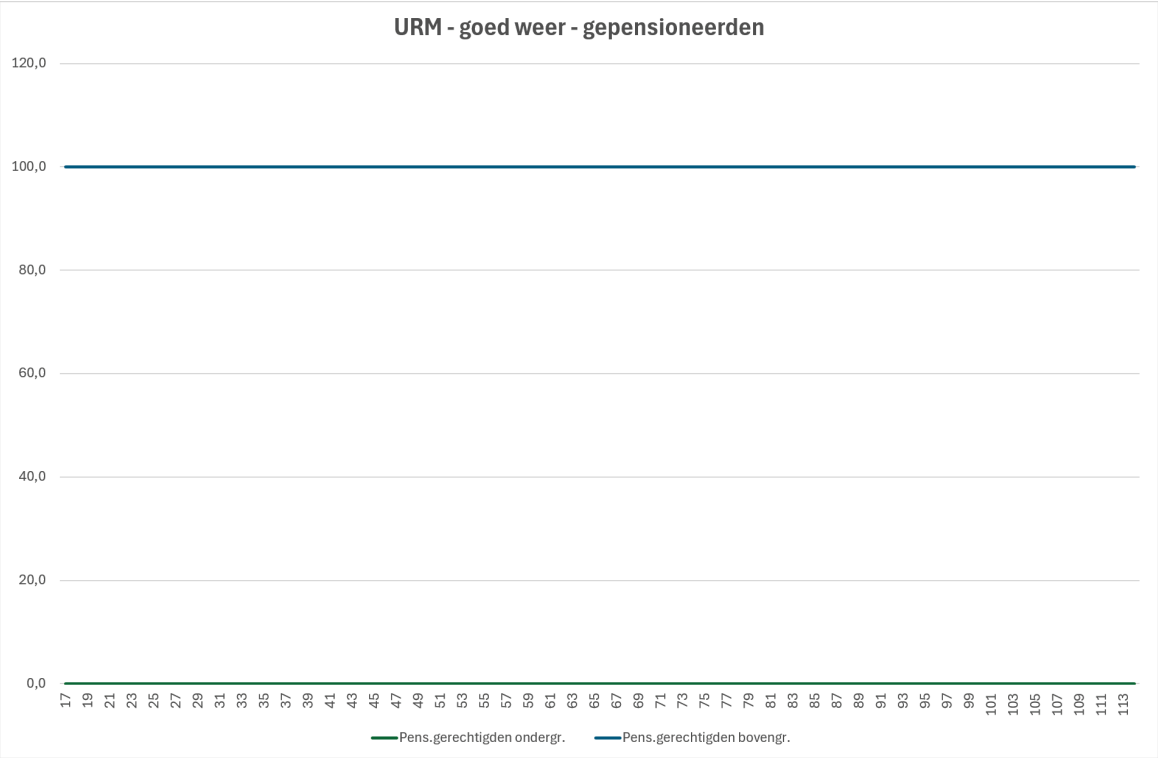

Figuur 44: Bandbreedtes voor verschillende deelnemersgroepen voor maatstaf URM in het slecht weer scenario.

Tabellen URM goedweer

Figuur 45: Bandbreedtes voor verschillende deelnemersgroepen voor maatstaf URM in het goed weer scenario.

Bijlage II. Staffel met dekkingsgraad gerelateerde bestuursbesluiten

Leeswijzer

De toedeling van het beschikbare vermogen aan de deelnemersgroepen is in beginsel voor iedereen gelijk. Het bestuur verschuift echter vermogen tussen deelnemersgroepen via de discretionaire ruimte. De discretionaire ruimte bestaat uit DR 1 en DR 2. De inzet van DR 1 is afhankelijk van de dekkingsgraad en is opgenomen in kolom 5. De verhoging van de pensioenvermogens door deze inzet van DR1 is niet opgenomen in de staffel, omdat deze afhankelijk is van de leeftijd van de deelnemer. De inzet van DR 2 is zodanig dat iedere deelnemersgroep binnen de fondsbandbreedte voor transitie-effecten op basis van delta netto profijt uitkomt. De inzet van DR2 is afhankelijk van de rente en de scenarioset, en daarom niet in de staffel op te nemen. Het effect van een spreidingstermijn langer dan 1 jaar is niet verwerkt in de staffel. Een hogere spreidingstermijn (afhankelijk van de dekkingsgraad) leidt ertoe dat een groter deel van het beschikbare vermogen naar de jongere deelnemersgroepen gaat, en een kleiner deel naar oudere deelnemersgroepen. De kolom Beschikbaar vermogen voor toedeling weerspiegelt dus niet de verhoging van het pensioen op de transitiedatum voor specifieke deelnemersgroepen.

	Solidaire premieregeling				
Dekkingsgraad	MVEV en operationele reserve	Beschikbaar vermogen voor toedeling aan persoonlijke pensioenvermogens en voor inzet DR2	Solidariteits-reserve	Ruimte extra pensioenvermogen (inzet DR1)	Totaal vermogen[4]
104,5%	3,0%	100,0%	1,5%	0,0%	104,5%
105,0%	3,0%	100,0%	2,0%	0,0%	105,0%
106,0%	3,0%	100,0%	3,0%	0,0%	106,0%
107,0%	3,0%	100,6%	3,1%	0,3%	107,0%
108,0%	3,1%	101,3%	3,2%	0,5%	108,0%
109,0%	3,1%	102,0%	3,2%	0,8%	109,0%
110,0%	3,1%	102,7%	3,2%	1,0%	110,0%
111,0%	3,1%	103,3%	3,2%	1,3%	111,0%
112,0%	3,2%	104,0%	3,3%	1,6%	112,0%
113,0%	3,2%	104,7%	3,3%	1,9%	113,0%
114,0%	3,2%	105,3%	3,3%	2,2%	114,0%
115,0%	3,3%	106,2%	3,4%	2,2%	115,0%
116,0%	3,3%	107,2%	3,4%	2,2%	116,0%
117,0%	3,3%	108,1%	3,4%	2,2%	117,0%
118,0%	3,3%	109,0%	3,4%	2,2%	118,0%
119,0%	3,4%	109,9%	3,5%	2,2%	119,0%
120,0%	3,4%	110,9%	3,5%	2,3%	120,0%
121,0%	3,4%	111,8%	3,5%	2,3%	121,0%
122,0%	3,5%	112,7%	3,6%	2,3%	122,0%
123,0%	3,5%	113,6%	3,6%	2,3%	123,0%
124,0%	3,5%	114,5%	3,6%	2,3%	124,0%
125,0%	3,5%	115,5%	3,7%	2,4%	125,0%
126,0%	3,6%	116,4%	3,7%	2,4%	126,0%
127,0%	3,6%	117,3%	3,7%	2,4%	127,0%
128,0%	3,6%	117,8%	4,2%	2,4%	128,0%
129,0%	3,6%	118,2%	4,8%	2,4%	129,0%
130,0%	3,6%	118,6%	5,3%	2,4%	130,0%

[4] *Vanwege afrondingsverschillen kan de som van de percentages uit de afzonderlijke kolommen (2 t/m 5) maximaal 0,1%-punt afwijken van deze kolom.*

131,0%	3,6%	119,1%	5,9%	2,4%	131,0%
132,0%	3,7%	119,5%	6,4%	2,4%	132,0%
133,0%	3,7%	120,4%	6,5%	2,5%	133,0%
134,0%	3,7%	121,3%	6,5%	2,5%	134,0%
135,0%	3,7%	122,2%	6,6%	2,5%	135,0%
136,0%	3,8%	123,1%	6,6%	2,5%	136,0%
137,0%	3,8%	124,0%	6,7%	2,5%	137,0%
138,0%	3,8%	124,9%	6,7%	2,6%	138,0%
139,0%	3,9%	125,8%	6,8%	2,6%	139,0%
140,0%	3,9%	126,7%	6,8%	2,6%	140,0%
141,0%	3,9%	127,6%	6,9%	2,6%	141,0%
142,0%	3,9%	128,5%	6,9%	2,6%	142,0%
143,0%	4,0%	129,4%	7,0%	2,6%	143,0%
144,0%	4,0%	130,4%	7,0%	2,7%	144,0%
145,0%	4,0%	131,3%	7,1%	2,7%	145,0%
146,0%	4,1%	132,2%	7,1%	2,7%	146,0%
147,0%	4,1%	133,1%	7,2%	2,7%	147,0%
148,0%	4,1%	134,0%	7,2%	2,7%	148,0%
149,0%	4,1%	134,9%	7,2%	2,8%	149,0%
150,0%	4,2%	135,8%	7,3%	2,8%	150,0%

Figuur 46: dekkingsgraadstaffel SPR

Leeswijzer

De toedeling van het beschikbare vermogen aan de deelnemersgroepen is in beginsel voor iedereen gelijk. Het bestuur verschuift echter vermogen tussen deelnemersgroepen volgens DR 2. De inzet van DR 2 is zodanig dat iedere deelnemersgroep binnen de fondsbandbreedte op delta netto profijt uitkomt. Deze inzet is afhankelijk van de rente en de scenarioset, en is daarom niet in de dekkingsgraadstaffel op te nemen. Het effect van een spreidingstermijn langer dan 1 jaar is ook niet verwerkt in de onderstaande staffel. Een hogere spreidingstermijn (afhankelijk van de dekkingsgraad) leidt ertoe dat een groter deel van het beschikbare vermogen naar de jongere deelnemersgroepen gaat, en een kleiner deel naar oudere deelnemersgroepen. De kolom Beschikbare vermogen voor toedeling weerspiegelt daarom niet de verhoging van het pensioen op de transitiedatum voor specifieke deelnemersgroepen.

	Flexibele premieregeling		
Dekkingsgraad	MVEV en operationele reserve	Beschikbaar vermogen voor toedeling aan persoonlijke pensioenvermogens en voor inzet DR2	Totaal vermogen[5]
104,5%	3,0%	101,5%	104,5%
105,0%	3,1%	101,9%	105,0%
106,0%	3,1%	102,9%	106,0%
107,0%	3,1%	103,9%	107,0%
108,0%	3,2%	104,9%	108,0%
109,0%	3,2%	105,8%	109,0%
110,0%	3,2%	106,8%	110,0%
111,0%	3,2%	107,8%	111,0%
112,0%	3,3%	108,7%	112,0%
113,0%	3,3%	109,7%	113,0%
114,0%	3,3%	110,7%	114,0%
115,0%	3,4%	111,7%	115,0%
116,0%	3,4%	112,6%	116,0%
117,0%	3,4%	113,6%	117,0%
118,0%	3,4%	114,6%	118,0%
119,0%	3,5%	115,5%	119,0%
120,0%	3,5%	116,5%	120,0%
121,0%	3,5%	117,5%	121,0%
122,0%	3,6%	118,5%	122,0%
123,0%	3,6%	119,4%	123,0%
124,0%	3,6%	120,4%	124,0%
125,0%	3,6%	121,4%	125,0%
126,0%	3,7%	122,3%	126,0%
127,0%	3,7%	123,3%	127,0%
128,0%	3,7%	124,3%	128,0%
129,0%	3,8%	125,2%	129,0%
130,0%	3,8%	126,2%	130,0%
131,0%	3,8%	127,2%	131,0%
132,0%	3,8%	128,2%	132,0%
133,0%	3,9%	129,1%	133,0%
134,0%	3,9%	130,1%	134,0%
135,0%	3,9%	131,1%	135,0%
136,0%	4,0%	132,0%	136,0%

[5] *Vanwege afrondingsverschillen kan de som van de percentages uit de afzonderlijke kolommen (2 en 3) maximaal 0,1%-punt afwijken van deze kolom*

137,0%	4,0%	133,0%	137,0%
138,0%	4,0%	134,0%	138,0%
139,0%	4,1%	135,0%	139,0%
140,0%	4,1%	135,9%	140,0%
141,0%	4,1%	136,9%	141,0%
142,0%	4,1%	137,9%	142,0%
143,0%	4,2%	138,8%	143,0%
144,0%	4,2%	139,8%	144,0%
145,0%	4,2%	140,8%	145,0%
146,0%	4,3%	141,8%	146,0%
147,0%	4,3%	142,7%	147,0%
148,0%	4,3%	143,7%	148,0%
149,0%	4,3%	144,7%	149,0%
150,0%	4,4%	145,6%	150,0%

Figuur 47: dekkingsgraadstaffel FPR

Bijlage III. Evenwichtigheidstoets van transitie-effecten voor alternatieve dekkingsgraden en startrentes.

Alternatieve dekkingsgraden
Naast het basisscenario (dekkingsgraad 127%), dat behandeld is in paragraaf 4.2.8, is ook de impact van een aantal andere scenario's verkend.

Het betreft:

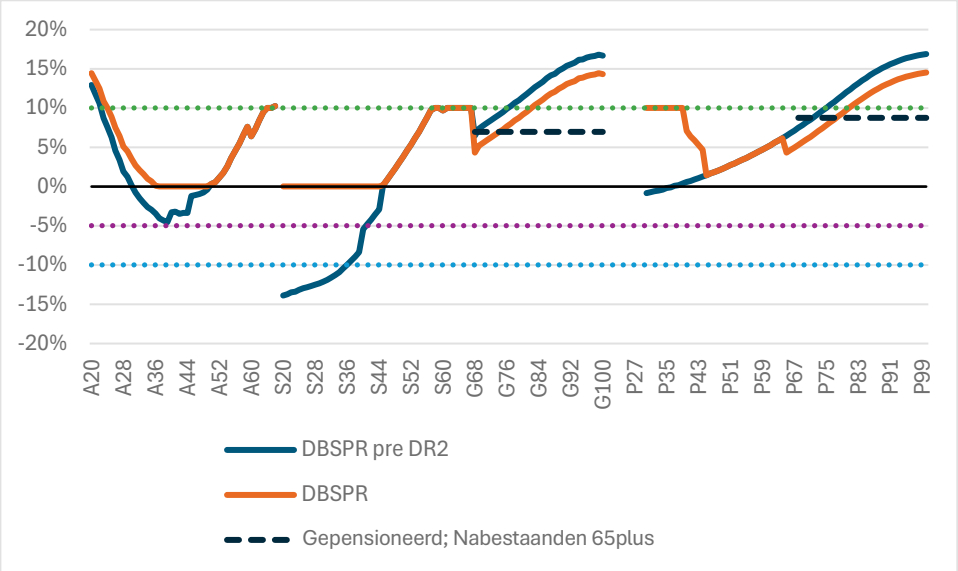
- Scenario actuele dekkingsgraad: dekkingsgraad 137%
- Scenario hoge dekkingsgraad: dekkingsgraad 150%
- Scenario hoge dekkingsgraad en hoge rente: dekkingsgraad 150% en rente +2%
- Scenario lagere dekkingsgraad: dekkingsgraad 117%
- Scenario laagste dekkingsgraad: dekkingsgraad 107%

Scenario actuele dekkingsgraad: dekkingsgraad 137%

De kosten voor bijsturing van DR2 bedragen ongeveer 2,4%. De beschikbare ruimte is nog ongeveer 1,2%.

Toets aan netto profijt-uitkomsten DB naar SPR

De uitkomsten bij dekkingsgraad 137% zien er als volgt uit:

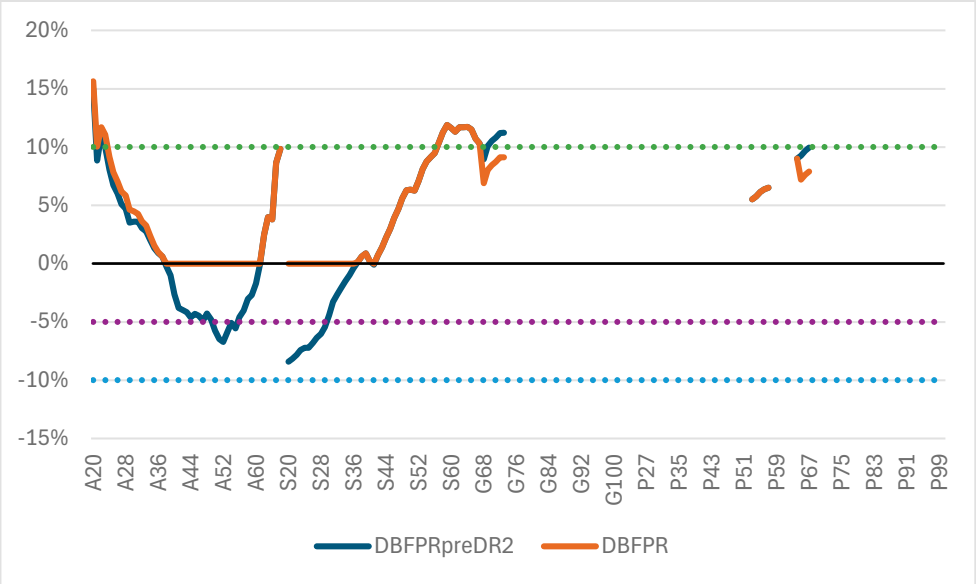
Figuur 48: Uitkomsten netto profijt, DB naar SPR, dekkingsgraad 137%

- Bijsturen tot de geambieerde ondergrens van 0% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op 0% of hoger.
- De kosten voor bijsturing van DR 2 bedragen ongeveer 2,4%. Er is nog ongeveer 0,4% ruimte over.
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de oudste actieven en slapers, en de jongste nabestaanden. Hun transitie-effect is +10%.
- NB. Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing en bij de gepensioneerden en nabestaanden van 65 jaar en ouder wordt het gewogen gemiddelde als uitgangspunt genomen (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).

- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt 10% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.

Toets aan netto profijt-uitkomsten DB naar FPR

De uitkomsten bij dekkingsgraad 137% zien er als volgt uit:

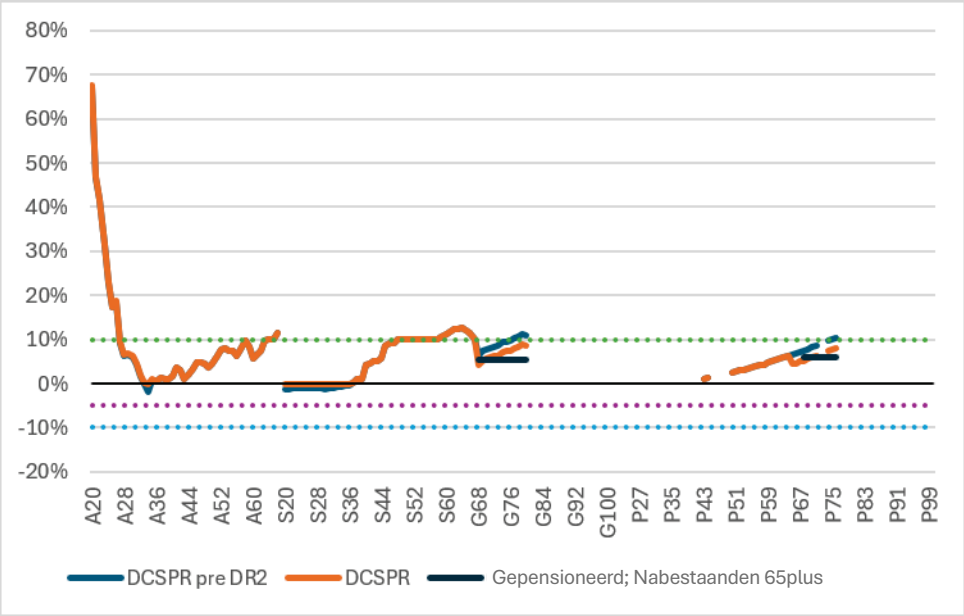

Figuur 49: Uitkomsten netto profijt, DB naar FPR, dekkingsgraad 137%.

- Bijsturen tot de geambieerde ondergrens van 0% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op 0% of hoger.
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de oudste slapers. Hun transitie-effect is ongeveer +11%.
  NB. Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing en bij de gepensioneerden en nabestaanden van 65 jaar en ouder wordt het gewogen gemiddelde als uitgangspunt genomen (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt 11% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.

Toets aan netto profijt-uitkomsten DC naar SPR

De uitkomsten bij dekkingsgraad 137% zien er als volgt uit:

Figuur 50: Uitkomsten netto profijt, DC naar SPR, dekkingsgraad 137%.

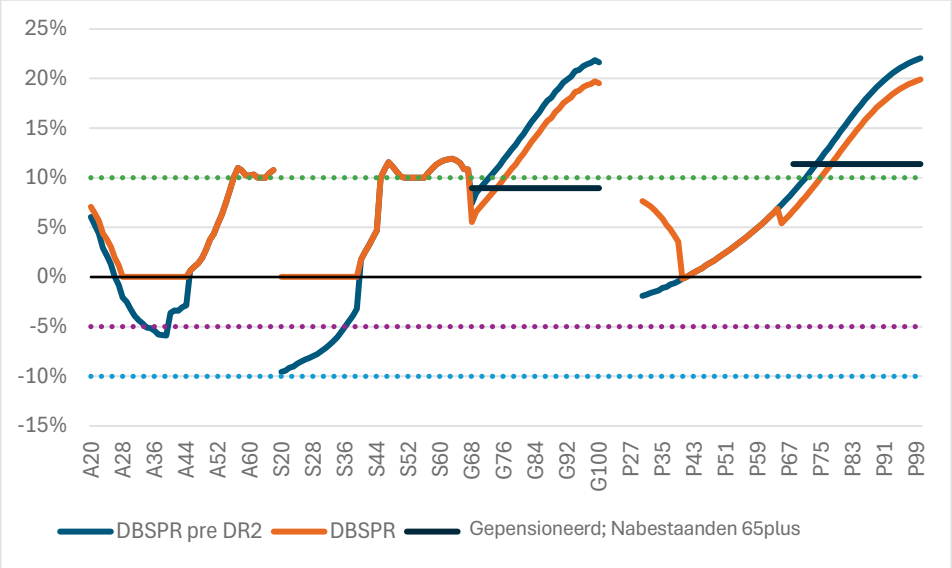
- Bijsturen tot de geambieerde ondergrens van 0% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op 0% of hoger.
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de oudste slapers. Hun transitie-effect is ongeveer +12%.
  NB. Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing en bij de gepensioneerden en nabestaanden van 65 jaar en ouder wordt het gewogen gemiddelde als uitgangspunt genomen (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt 12% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.

Scenario hoge dekkingsgraad: dekkingsgraad 150%

Bij een dekkingsgraad van 150% bij invaren bedraagt de spreidingstermijn bij invaren 15 jaar. Door de hoge dekkingsgraad krijgen alle deelnemers een hoge 'invaarbonus' en komen de transitie-effecten van de oudere nabestaanden gemiddeld hoger uit dan 10%, maar nog binnen de bandbreedte van 14%. De kosten voor bijsturing van DR2 bedragen ongeveer 2,2%. De beschikbare ruimte is ongeveer 1,6%.

Toets aan netto profijt-uitkomsten DB naar SPR

De uitkomsten bij dekkingsgraad 150% zien er als volgt uit:

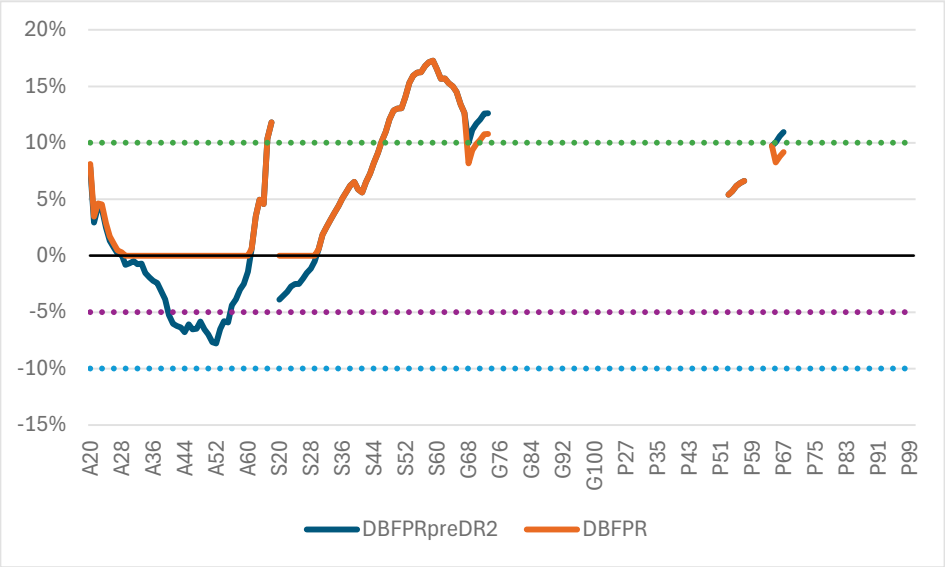

Figuur 51: Uitkomsten netto profijt, DB naar SPR, dekkingsgraad 150%.

- Bijsturen tot de geambieerde ondergrens van 0% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op 0% of hoger.
- De gewogen gemiddelde effecten van gepensioneerden en oudere nabestaanden ligt rond de 10% (resp. 9% en 11%).
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de oudste slapers en oudere nabestaanden. Hun transitie-effect is ongeveer +11%.
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt ongeveer 11% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.

Toets aan netto profijt-uitkomsten DB naar FPR

De uitkomsten bij dekkingsgraad 150% zien er als volgt uit:

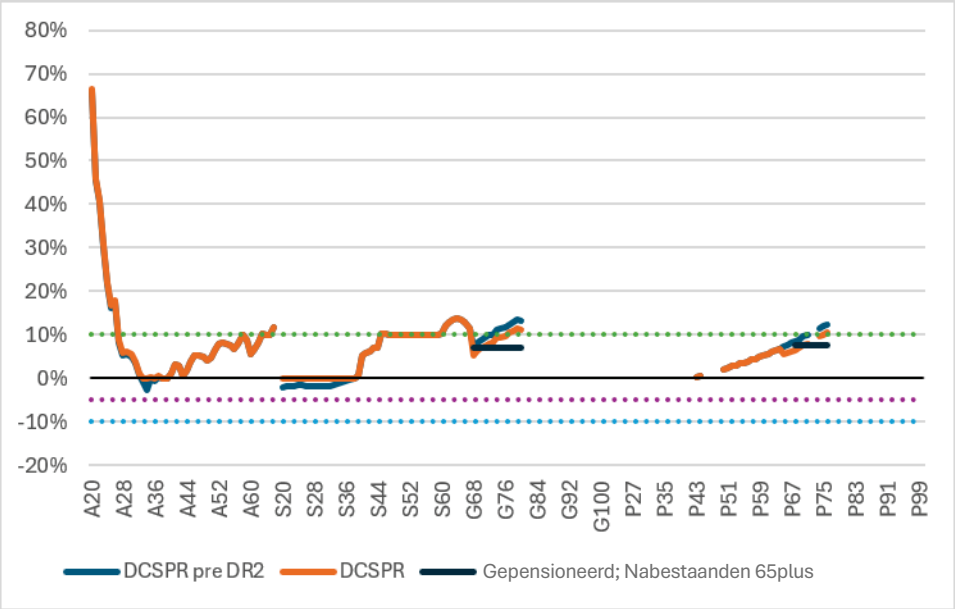

Figuur 52: Uitkomsten netto profijt, DB naar FPR, dekkingsgraad 150%.

- Bijsturen tot de geambieerde ondergrens van 0% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op 0% of hoger.
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de oudere slapers. Hun transitie-effect is ongeveer +16%.
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt ongeveer 16% is. Dit ligt boven de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur. In dit scenario zal het bestuur conform de bestuurlijke uitgangspunten (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1) aanvullend bijsturen. Dit is niet opgenomen in de berekeningen.

Toets aan netto profijt-uitkomsten DC naar SPR

De uitkomsten bij dekkingsgraad 150% zien er als volgt uit:

Figuur 53: Uitkomsten netto profijt, DC naar SPR, dekkingsgraad 150%.

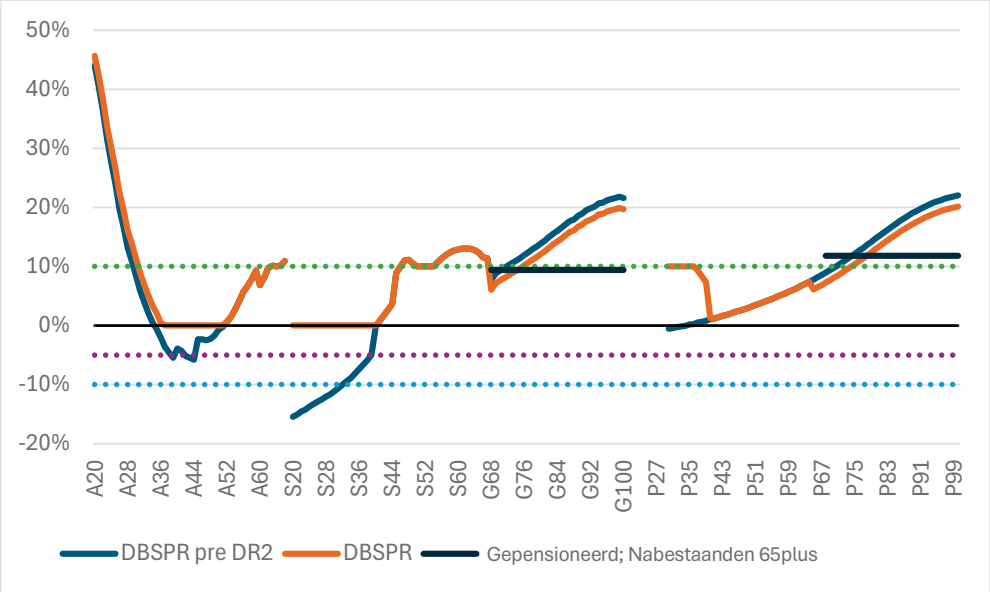
- Bijsturen tot de geambieerde ondergrens van 0% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op 0% of hoger.
- De gewogen gemiddelde effecten van gepensioneerden en oudere nabestaanden ligt net onder de 10% (resp. 7% en 8%).
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de oudste slapers. Hun transitie-effect is ongeveer +13%. Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt ongeveer 13% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.

Scenario hoge dekkingsgraad en hoge rente: startrente +2%, dekkingsgraad 150%

Bij een dekkingsgraad van 150% (met hogere startrente) is de benodigde financiering voor inzet van DR2 ongeveer 1,9%. Er is nog ongeveer 1,9% over.

Toets aan netto profijt-uitkomsten DB naar SPR

De uitkomsten bij dekkingsgraad 150% en rente +2% zien er als volgt uit:

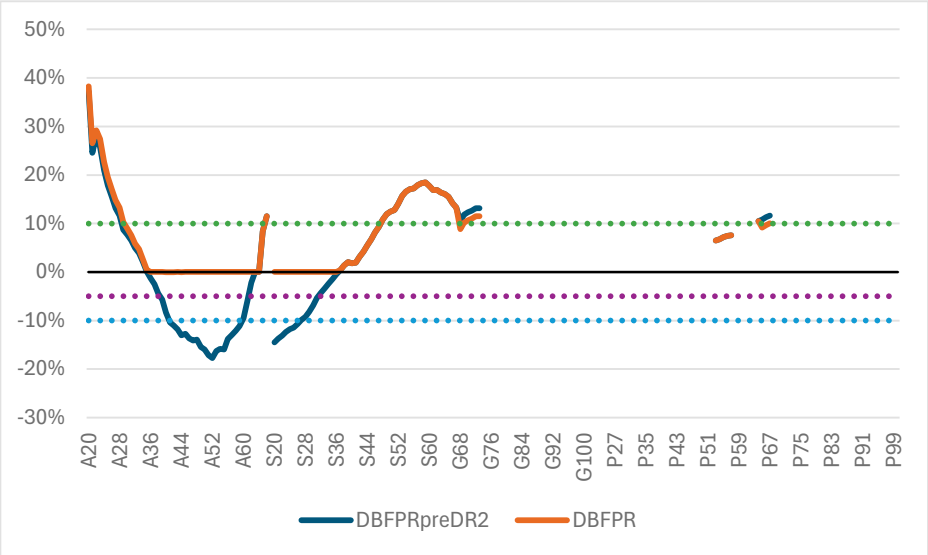

Figuur 54: Uitkomsten netto profijt, DB naar SPR, dekkingsgraad 150% en rente +2%.

- Bijsturen tot de geambieerde ondergrens van 0% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op 0% of hoger.
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de oudste slapers en oudere nabestaanden (op basis van het gewogen gemiddelde). Hun transitie-effect is ongeveer +12%.
  NB. Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing en bij de gepensioneerden en nabestaanden van 65 jaar en ouder wordt het gewogen gemiddelde als uitgangspunt genomen (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt ongeveer 12% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.

Toets aan netto profijt uitkomsten DB naar FPR

De uitkomsten bij dekkingsgraad 150% en rente +2% zien er als volgt uit:

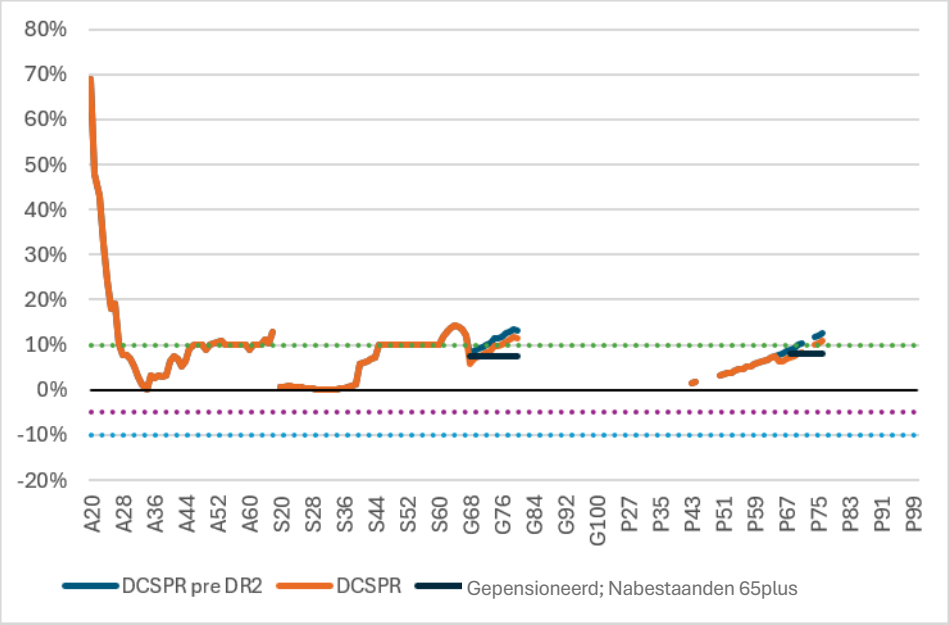

Figuur 55: Uitkomsten netto profijt, DB naar FPR, dekkingsgraad 150% en rente +2%.

- Bijsturen tot de geambieerde ondergrens van 0% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op 0% of hoger.
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de oudste slapers. Hun transitie-effect is ongeveer +18%. Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt ongeveer 18% is. Dit ligt boven de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur. In dit scenario zal het bestuur conform de bestuurlijke uitgangspunten (zie hoofdstuk 7, punt 8) aanvullend bijsturen. Dit is niet opgenomen in de berekeningen. Gelet op deze transitie-effecten krijgen de slapers in de leeftijdscohorten met effecten boven de bandbreedte van 14% minder of geen DR1 toegekend.

Toets aan netto profijt-uitkomsten DC naar SPR

De uitkomsten bij dekkingsgraad 150% en rente +2% zien er als volgt uit:

Figuur 56: Uitkomsten netto profijt, DC naar SPR, dekkingsgraad 150% en rente +2%.

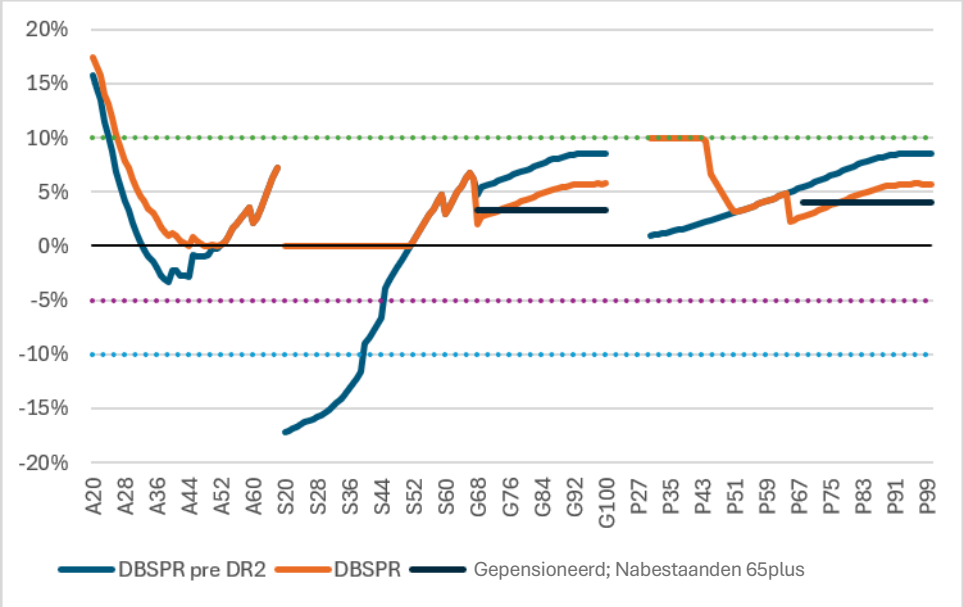
- Bijsturen tot de geambieerde ondergrens van 0% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op 0% of hoger.
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de oudste slapers. Hun transitie-effect is ongeveer +13%. Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt ongeveer 13% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.

Scenario lagere dekkingsgraad: dekkingsgraad 117%

De kosten voor bijsturing van DR2 bedragen ongeveer 2,8%. De beschikbare ruimte is nog ongeveer 0,5%.

Toets aan netto profijt-uitkomsten DB naar SPR

De uitkomsten bij dekkingsgraad 117% zien er als volgt uit:

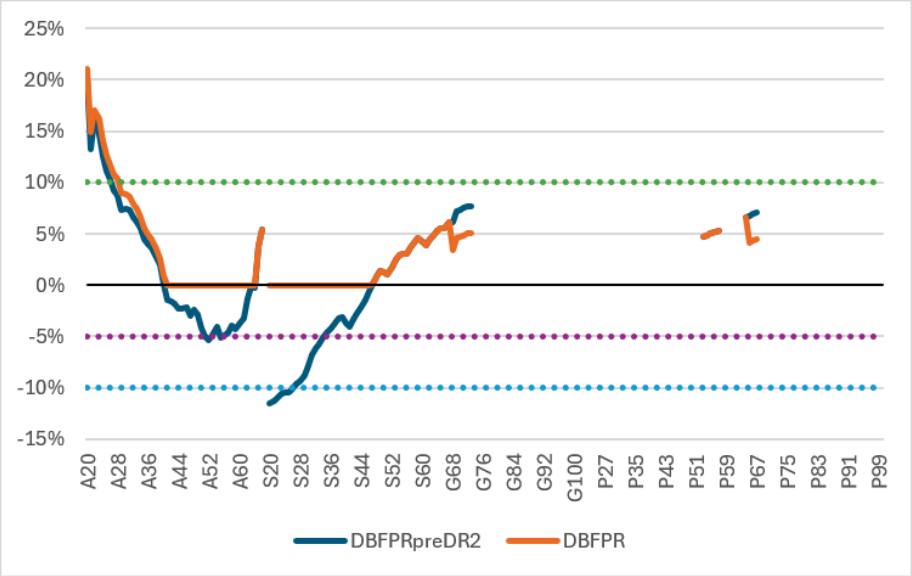

Figuur 57: Uitkomsten netto profijt, DB naar SPR, dekkingsgraad 117%.

- Bijsturen tot de geambieerde ondergrens van 0% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op 0% of hoger.
- De uitkomsten van oudere gepensioneerden zijn allemaal positief maar liggen lager dan in scenario's met hoge dekkingsgraden. Het gewogen gemiddelde van de gepensioneerden is ongeveer 3% en van oudere nabestaanden ongeveer 4%.
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de jongste nabestaanden. Hun transitie-effect is +10%. Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt ongeveer 10% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.

Toets aan netto profijt-uitkomsten DB naar FPR

De uitkomsten bij dekkingsgraad 117% zien er als volgt uit:

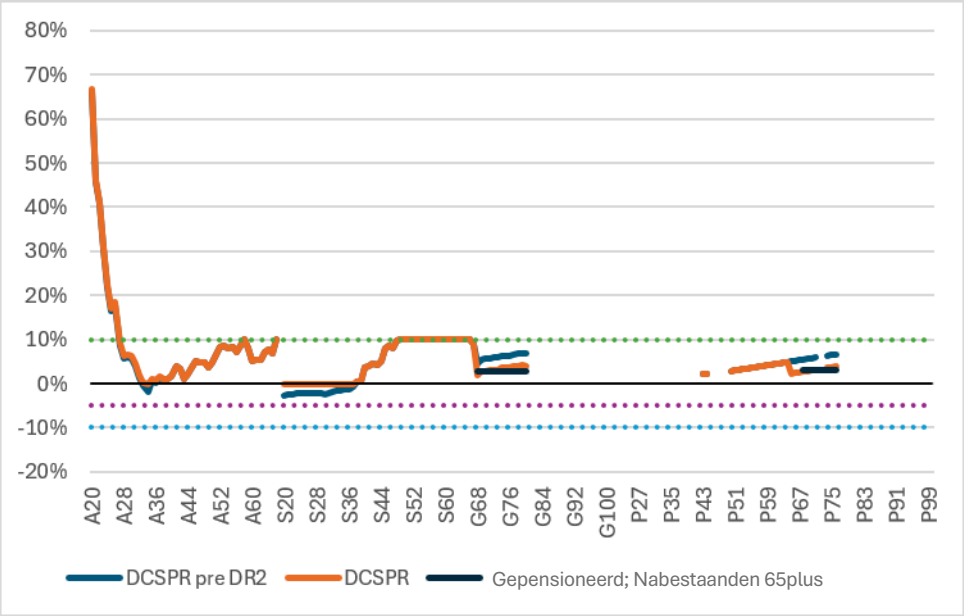

Figuur 58: Uitkomsten netto profijt, DB naar FPR, dekkingsgraad 117%.

- Bijsturen tot de geambieerde ondergrens van 0% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op 0% of hoger.
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de oudste actieven, slapers en nabestaanden. Hun transitie-effect is ongeveer +5%. Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt ongeveer 5% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.

Toets aan netto profijt-uitkomsten DC naar SPR

De uitkomsten bij dekkingsgraad 117% zien er als volgt uit:

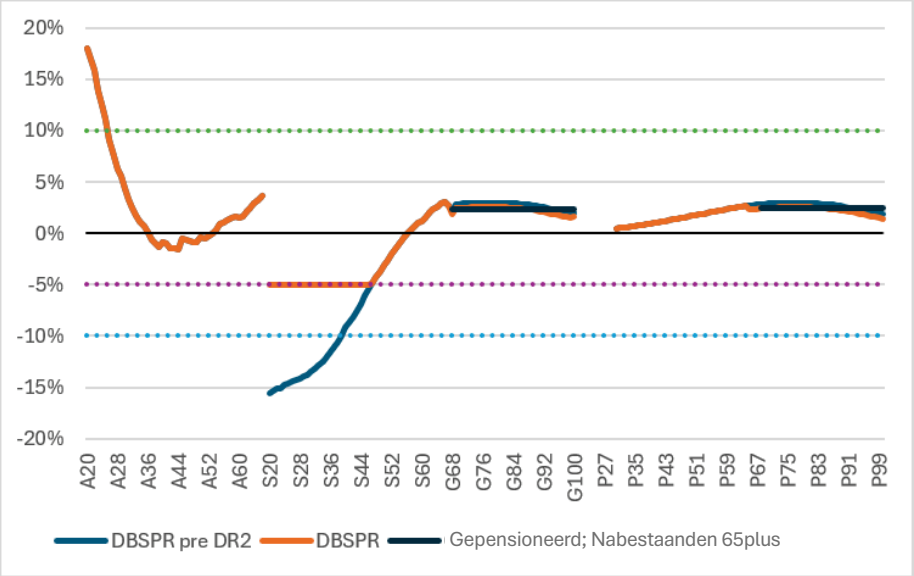
Figuur 59: Uitkomsten netto profijt, DC naar SPR, dekkingsgraad 117%.

- Bijsturen tot de geambieerde ondergrens van 0% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op 0% of hoger.
- De uitkomsten van oudere gepensioneerden zijn allemaal positief maar liggen lager dan in scenario's met hoge dekkingsgraden. Het gewogen gemiddelde van de gepensioneerden en van oudere nabestaanden is ongeveer 3%.
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de slapers vanaf middelbare leeftijd. Hun transitie-effect is +10%. Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt ongeveer 10% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.

Scenario laagste dekkingsgraad: dekkingsgraad 107%

De kosten voor bijsturing van DR 2 bedragen ongeveer 0,5%. Dit is (bijna) de volledige beschikbare ruimte.

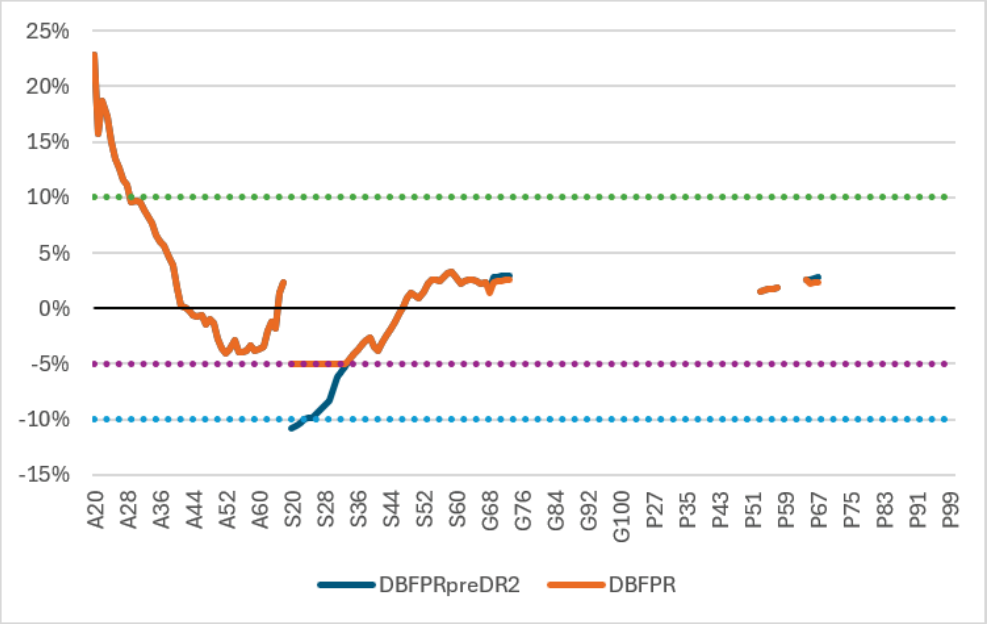
Toets aan netto profijt-uitkomsten DB naar SPR

Figuur 60: Uitkomsten netto profijt, DB naar SPR, dekkingsgraad 107%.

- Bijsturen tot de ambitie van 0% is niet haalbaar, maar tot de ondergrens van -5% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op -5% of hoger. De gelijke bijsturing moet volledig losgelaten worden om de bijsturing tot -5% mogelijk te maken
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de oudste actieven en slapers, gepensioneerden en oudere nabestaanden. Hun transitie-effect is ongeveer +3%.
  Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt ongeveer 8% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.

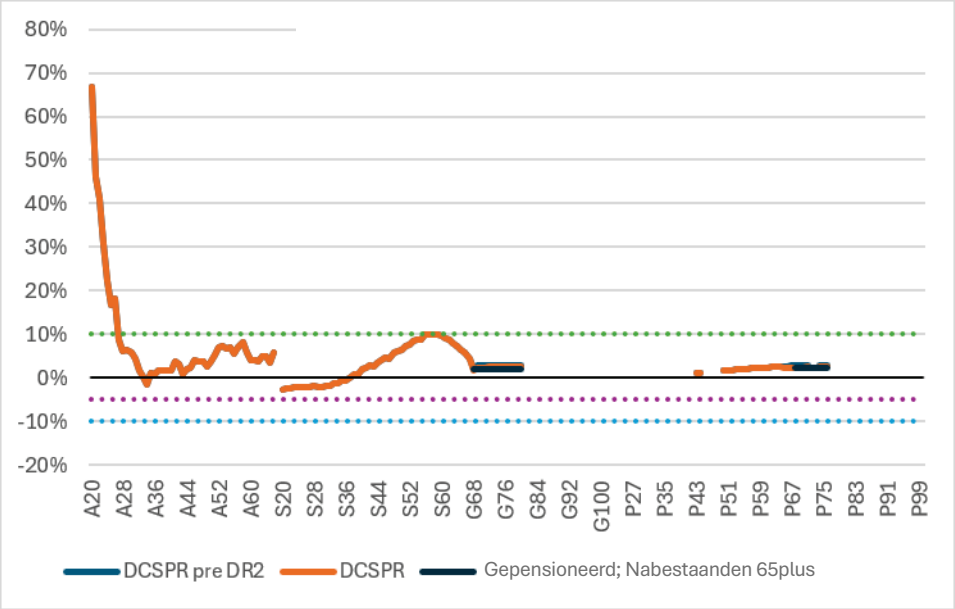
Toets aan netto profijt-uitkomsten DB naar FPR

Figuur 61: Uitkomsten netto profijt, DB naar FPR, dekkingsgraad 107%.

- Bijsturen tot de ambitie van 0% is niet haalbaar, maar tot de ondergrens van -5% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op -5% of hoger. De gelijke bijsturing moet volledig losgelaten worden om de bijsturing tot -5% mogelijk te maken
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de oudste slapers, gepensioneerden en oudere nabestaanden. Hun transitie-effect is ongeveer +3%. Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt ongeveer 8% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.

Toets aan netto profijt-uitkomsten DC naar SPR

Figuur 62: Uitkomsten netto profijt, DC naar SPR, dekkingsgraad 107%.

- Bijsturen tot de ambitie van 0% is niet haalbaar, maar tot de ondergrens van -5% is haalbaar: alle leeftijdsgroepen komen in termen van delta netto profijt na bijsturing uit op -5% of hoger. De gelijke bijsturing moet volledig losgelaten worden om de bijsturing tot -5% mogelijk te maken
- De hoogste netto profijt uitkomsten zijn te vinden bij de middengroep slapers. Hun transitie-effect is ongeveer +10%. Bij de beoordeling laat PGB de effecten voor de jongste groep actieven buiten beschouwing (zie de toelichting in paragraaf 4.2.1).
- Dat betekent dat de spreiding in termen van delta netto profijt ongeveer 12% is. Dit ligt binnen de maximale spreiding van 14% die geaccepteerd wordt door het bestuur.